

СЛУЖБЕН ЛИСТ НА СФРЈ

НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА

1810
Sluzbeni listnik SR
Makedonija
1985, Skopje
rah 51

2

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА СФРЈ“ излегува во издавање на српскохрватски односно хрватскохрватски, словенечки, македонски, албански и унгарски јазик. – Огласи според тарифата – Жиро сметка кај Службата на општественото кинговодство 60802-603-21943

БЕЛГРАД

БРОЈ 19

ГОД. XLII

— Овој број е 600 динари. — Аконтацијата на претплатата за 1986 година изнесува 3.000 динари. — Рок за рекламации 15 дена. — Редакција Улица Јована Ристички бр. 1. Пошта. Факс 226. — Телефони: Централна 650-155; Уредништво 651-985; Служба за претплати 651-732; Телекс 11756

240.

Врз основа на член 26 став 2 од Законот за девизното работење („Службен лист на СФРЈ“, бр. 66/85), на предлог од Народната банка на Југославија, Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА

ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА УРЕДБАТА ЗА ОРГАНИЗАЦИЈАТА И РАБОТАТА НА ЕДИНСТВЕНИОТ ДЕВИЗЕН ПАЗАР

Член 1

Во Уредбата за организацијата и работата на единствениот девизен пазар („Службен лист на СФРЈ“, бр. 73/85) во член 8 по став 1 се додава нов став 2, кој гласи: „Налозите за плаќање што не ќе се пријават во смисла на став 1 од овој член, не можат да се извршуваат“.

Член 2

Во член 10 по став 2 се додаваат нови ст. 3 и 4, кои гласат:

„Истовремено со доставувањето на дневната девизна позиција од став 2 на овој член, овластените банки ѝ доставуваат на Народната банка на Југославија и преглед на приливот и одливот што е остварен на денот за кој се доставува дневната девизна позиција на Образецот бр. 2а и преглед на одливот што се очекува за три дена од денот на доставување на дневната девизна позиција на Образецот бр. 2б. Образците од овој став се отпечатени кон оваа уредба и претставуваат нејзин составен дел.“

Податоците од став 3 на овој член, заедно со податоците од став 2 на овој член, се составен дел од дневната девизна позиција на овластената банка.“

Член 3

Во член 11 во став 1 зборовите: „на денот кога позицијата ѝ се доставува на Народната банка на Југославија“, се заменуваат со зборовите: „на денот што му претходи на денот на доставувањето на девизната позиција на Народната банка на Југославија“.

Став 2 се менува и гласи:

„Состојбата на девизните средства од став 1 на овој член ги опфаќа средствата во ефективни странски пари, чекови, кредитни писма и хартии од вредност, девизите депонирани на определено или неопределено време на сметките кај странски банки и девизните средства на сметките во странство на други банки за кои таа банка ја исплатила динарската противвредност во согласност со член 98 од Законот за девизното работење, како и средствата на тековните сметки на овластената банка во странство, освен девизите одобрени со тие сметки од странски кредити кои, во согласност со одредбите од член 3 на Законот за кредитните односи со странство, се сметаат како стокковни кредити и кредити на меѓународни финансиски организации, кои во согласност со договорот за кредитот се користат за плаќање на увоз на стоки и услуги.“

Член 4

Член 13 се брише.

Член 5

Во член 14 став 1 се менува и гласи:

„Овластената банка што не ќе ја изврши обврската од член 6 ст. 2 и 3, член 7 став 1, и чл. 9 и 12 од оваа уредба или ако податоците во дневната девизна позиција, во плановите и прегледите од наведените членови на оваа уредба се неточни, како и ако не го изврши налогот за плаќање спрема странство на друга овластена банка од девизите на налогодавецот, не може да учествува во работата на Меѓубанкарскиот состанок и не може да врши тековни плаќања спрема странство, освен плаќања на обврските по странски кредити и конвенциски обврски, се додека не ги изврши тие обврски.“

Член 6

По член 44 се додава нов член 44а, кој гласи:

„Член 44а

За стопанските престапи од член 44 на ова уредба судот може да му изрече и на сторителот на стопанскиот престап заштитна мерка – забрана на вршење на платен промет со странство и на кредитни работи со странство.“

Член 7

Во член 45 став 1. точка 2) се менува и гласи:

„2) ако на Народната банка на Југославија не ѝ достави преглед на втасаните обврски за текуштите плаќања во странство чиј износ е поголем од 10 милиони САД долари седум дена пред втасувањето на обврската или ако изврши налог за плаќање што не ѝ е пријавен на Народната банка на Југославија (член 8 ст. 1 до 3);“.

На крајот на точка 3) наместо точка се става точка и запирка и се додава нова точка 4), која гласи:

„4) ако еден ден пред одржувањето на Меѓубанкарскиот состанок, а најдоцна до 12 часот во тој ден, не ѝ ја достави на Народната банка на Југославија дневната девизна позиција (член 10 ст. 1 до 3).“.

Член 8

По член 45 се додаваат нови чл. 45а и 45б, кои гласат:

„Член 45а

За прекршоците од член 45 на оваа уредба, покрај паричната казна, можат да се изречат и заштитни мерки ограничување или забрана на вршење на платен промет со странство и на кредитни работи со странство;

Член 45б

Прекршочната постапка за прекршоците предвидени со оваа уредба ја води и решението за прекршокот во прв степен го донесува Сојузниот девизен инспекторат.

Против решението на Сојузниот девизен инспекторат може да се изјави жалба до Сојузниот совет за прекршоци.“

Член 9

Текстот на образецот бр. 2 се менува и гласи:

ДЕВИЗНА ПОЗИЦИЈА НА ОВЛАСТЕНИТЕ БАНКИ
- Состојба на ден _____ 1986 година -

Образец бр. 2.

(Износи во илјади долари)¹⁾

Ред. број	Назив на банката	Девизни средства						Очекуван прилив во наредните три дена	Очекуван одлив во наредните три дена	Разлика помеѓу очекуваниот прилив и одлив	Нето девизна позиција на банката
		Вкупно	Ефективна ²⁾	Чекови	(3100)	311-7000 (нето)	Орочени средства				
		1 = 2 + 3 + 4 + 5 + 6	2	3	4	5	6	7	8	9 = 8 - 7	10
1.											
2.											
3.											
4.											
5.											
6.											
7.											
8.											
9.											
10.											
ВКУПНО:											

1) Пресметано во САД долари по важечкиот среден дневен курс на динарот

2) Вклучувајќи ги ефективните странски пари во касите на банките и што се на пат

ПРЕГЛЕД
НА ОСТВАРЕНИОТ ОДЛИВ И ПРИЛИВ НА ДЕВИЗИ ОД СМЕТКАТА _____

_____ на ден _____ 1986 године

(во илјади САД долари)

I. ОСТВАРЕН ДЕВИЗЕН ОДЛИВ Приоритет

1. Задолжувања на сметката на банката во странство по основ на издадените налози за плаќање по приоритетите од член 110 на ЗДР

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____

Вкупно _____

2. Задолжување на сметката на банката во странство по отворените акредитиви по утврдените приоритети за плаќање

2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____

Вкупно _____

3. Задолжување на сметката на банката во странство по налозите издадени:

- врз основа на преносот на сметката на НБЈ
- врз основа на преносот на сметката на друга банка
- врз основа на плаќањата на одобрени исклучоци
- врз основа на плаќањата по лоро сметки
- врз основа по сметките од член 100 .
- врз основа по основот на девизно штедење
- врз основа на консигнации
- врз основа на други плаќања

Вкупно _____

ВКУПЕН ОДЛИВ

II. ОСТВАРЕН ДЕВИЗЕН ПРИЛИВ

(Назив на овластената банка)

ПРЕГЛЕД
НА ОЧЕКУВАНИОТ ОДЛИВ НА ДЕВИЗИ ПО ДЕНОВИ ВО ПЕРИОДОТ ОД _____ ДО _____ 1986 ГО-
ДИНА

(во илјади САД долари)

	Прио- ритет	1)	2)	3)	
		(датуми)			вкупно
I. Издадени налози за плаќања што ќе ја товарат сметката на банката по приори- тетите од член 110 на ЗДР	1.				
	2.				
	3.				
	4.				
	5.				
	6.				
	7.				
	8.				
Вкупно:					
II. Вкупно очекувано задолжување на смет- ката на банката во странство по акреди- тиви по приоритетите	2.				
	3.				
	4.				
	5.				
	6.				
	7.				
	8.				
Вкупно:					
III. Издадени налози за плаќање на одобре- ните исклучоци					
IV. Издадени налози за пренос од сметката 3100 на НБЈ					
V. Издадени налози за пренос на девизи по продажби на други овластени банки на МБС					
VI. Издадени налози на товар на сметката 3100 покрај приоритетите по основ на:					
– лоро сметка					
– девизно штедење					
– консигнации					
– инв. работи во странство и					
– други плаќања					
Вкупно:					
ВКУПНО:					

1) Се внесува датумот на доставувањето на позицијата на НБЈ;

2) Се внесува датумот на одржувањето на Меѓубанкарскиот состанок за кој се доставува девизната позиција;

3) Се внесува датумот на првиот работен ден по одржувањето на МБС за кој е доставена позицијата на НБЈ.

Член 10

Оваа уредба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“

Е. п. бр. 78

21 март 1986 година

Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Јанез Земљарич, с. р.

241.

Врз основа на член 215 став 2, во врска со член 86 на Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 23/78, 21/82 и 18/85), Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА

ЗА СЕРВИСОТ ЗА ДАВАЊЕ УСЛУГИ ЗА ПОТРЕБИТЕ НА РЕПРЕЗЕНТАЦИЈАТА НА СОЈУЗНИТЕ ОРГАНИ

Член 1

Сервисот за давање услуги за потребите на репрезентацијата на сојузните органи (во натамошниот текст: Сервисот) е заедничка стручно-техничка служба за давање услуги за потребите на репрезентацијата на Собранието на СФРЈ, Сојузниот извршен совет, сојузните органи на управата, сојузните организации (во натамошниот текст: сојузните органи).

Сервисот дава услуги и за потребите на репрезентацијата на Претседателството на СФРЈ, на негово барање.

Сервисот, во рамките на расположливите можности, дава услуги и за потребите на репрезентацијата на органите на општествено-политичките организации во федерацијата, по барање на тие органи.

Член 2

Сервисот, во рамките на давањето услуги за потребите на репрезентацијата, врши задачи и работи што се однесуваат на:

1) давање угостителски услуги, услуги на сместување и други соодветни услуги во објектите за потребите на репрезентацијата што му се доверени на Сервисот за управување и одржување, и тоа: вилите во Улица Ужичка бр. 23, во Улица Толстојева бр. 2а, во Улица Лацковиќева бр. 10 и Клубот во Улица Толстојева бр. 2 во Белград;

2) давање угостителски услуги во рестораните што служат за потребите на репрезентацијата, и тоа: во зградата на Собранието на СФРЈ, Палатата на федерацијата, Институтот за безбедност, како и бифињата што се наоѓаат во службените згради и просториите што ги користат сојузните органи;

3) давање угостителски услуги во специјални шински возила и воздухоплови што се користат за потребите на сојузните органи;

4) одржување на објекти, уреди, опрема и зелени површини во кругот на објектите за потребите на репрезентацијата од точка 1 на овој член, како и вршење на други стручно-технички работи неопходни за намените користење на тие објекти.

Покрај задачите и работите од став 1 на овој член, Сервисот се грижи и за специјалните шински возила преку посебна служба за работи на специјалниот воз во рамките на Заедницата на југословенските железници.

Член 3

Сервисот може, во рамките на расположливите можности, да дава угостителски и други услуги во гостински објекти дадени на користење на извршните совети на собранијата на републиките и извршните совети на собранијата на автономните покраини во Белград, на барање од тие органи, и тоа: во објектите во Улица Ужичка бр. 5, 20, 25, 7а, 40, и 12, во Улица Ботиќева бр. 8 и во Улица Толстојева бр. 50.

Член 4

Давањето на угостителски услуги од чл. 2 и 3 на оваа уредба Сервисот го врши со надомест, според ценовникот за услуги и утврдените нормативи.

Цените на јадењата, напиевите и пијачките се формираат во височината на набавните цени зголемени до 10% на име на планираните загуби на материјалот (кало, растур, лом).

Член 5

Сервисот има својство на општествено правно лице.

Член 6

Со работата на Сервисот раководи директор. Директорот на Сервисот го назначува и разрешува од должност Сојузниот извршен совет.

Директорот на Сервисот се назначува на четири години и на истата должност може да биде повторно назначен.

За својата работа и работата на Сервисот директорот му е одговорен на Сојузниот извршен совет.

Во поглед на работните односи на работниците во Сервисот директорот на Сервисот има права, должности и одговорности на функционер кој раководи со сојузен орган на управата.

Член 7

Средствата за работа на Сервисот се обезбедуваат во буџетот на федерацијата.

Распоредувањето и користењето на средствата од став 1 на овој член ќе се врши по прописите што се однесуваат на работата на сојузните органи на управата.

Приходите остварени со давање услуги од член 4 на оваа уредба се водат на посебна сметка и служат исклучиво за извршување на обврските спрема добавувачите.

Приходите што Сервисот ќе ги оствари над износот на обврските спрема добавувачите од став 3 на овој член, се внесуваат во буџетот на федерацијата.

Член 8

Ценовникот на услугите од член 4 на оваа уредба го донесува директорот на Сервисот.

Нормативите од член 4 став 1 на оваа уредба ги утврдува директорот на Сервисот, во согласност со Советот на корисниците на услуги.

Член 9

Заради обезбедување влијание на корисниците на услуги врз работата на Сервисот и што поцелосно задоволување на нивните потреби, во Сервисот се формира Совет на корисниците на услуги (во натамошниот текст: Советот).

Советот ги разгледува прашањата на организацијата и функционирањето на Сервисот од гледиштето на задоволување на потребите на корисниците на услуги и за тие прашања му дава предлози и мислења на директорот на Сервисот и на Сојузниот секретаријат за правосудство и организација на сојузната управа.

Член 10

Советот има девет членови.

Сојузниот извршен совет ги определува сојузните органи, односно корисниците на услуги, кои делегираат членови во Советот.

Директорот на Сервисот по својата положба е член на Советот.

Мандатот на членовите на Советот трае четири години.

Директорот на Сервисот презема мерки за остварување на заклучоците и предлозите на Советот и за тоа го известува Советот.

Советот донесува деловник за својата работа.

Член 11

Надзор над работата на Сервисот врши Сојузниот извршен совет.

Сервисот е должен на Сојузниот извршен совет да му доставува годишен извештај за работата.

Сојузниот секретаријат за правосудство и организација на сојузната управа:

1) дава согласност на програмата за работа на Сервисот и остварува увид во извршувањето на задачите и работите значајни за функционирањето на Сервисот и за ефикасното вршење на работите за потребите на корисниците на услуги;

2) ги разгледува приговорите на корисниците на услуги упатени до Сојузниот извршен совет и Сојузниот сек-

ретаријат за правосудство и организација на сојузната управа и презема мерки, односно на Сојузниот извршен совет му предлага преземање на мерки заради нивно решавање;

3) врши надзор над формирањето на цените на угостителските услуги.

Член 12

Со денот на влегувањето во сила на оваа уредба престанува да важи Уредбата на Сервисот за давање услуги за потребите на репрезентацијата на сојузните органи („Службен лист на СФРЈ”, бр. 6/78).

Член 13

Оваа уредба влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

Е. п. бр. 79

13 март 1986 година

Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Јанез Земљарич, с. р.

242.

Врз основа на член 84 став 2 на Законот за правата и должностите на сојузните органи во поглед на средствата во општествена сопственост што тие ги користат („Службен лист на СФРЈ”, бр. 56/80), Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА

ЗА ДОПОЛНЕНИЕ НА УРЕДБАТА ЗА УСЛОВИТЕ ПОД КОИ МОЖЕ ДА СЕ НАБАВУВА ОПРЕМА И ПОТРОШУВАЧКИ МАТЕРИЈАЛ ОД УВОЗ ЗА ПОТРЕБИТЕ НА СОЈУЗНИТЕ ОРГАНИ

Член 1

Во Уредбата за условите под кои може да се набавува опрема и потрошувачки материјал од увоз за потребите на сојузните органи („Службен лист на СФРЈ”, бр. 54/81) во член 6 по зборот: „армија” зборот: „и” се заменува со запирка, а по зборовите: „државната безбедност” се додаваат зборовите: „и за потребите на Сојузниот секретаријат за надворешни работи за вршење на работите на Службата за врски”.

Член 2

Оваа уредба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

Е. п. бр. 95

3 април 1986 година

Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Борисав Сребриќ, с. р.

243.

Врз основа на член 18 од Законот за посебните услови за давање и користење кредити и гаранции за инвестиции („Службен лист на СФРЈ”, бр. 70/85), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА НАЧИНОТ НА УТВРДУВАЊЕ НА СРЕДСТВАТА НА СОПСТВЕНОТО УЧЕСТВО НА КОРИСНИЦИТЕ НА ОПШТЕСТВЕНИ СРЕДСТВА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ НА ИНВЕСТИЦИИ

1. Организациите на здружен труд и други организации и заедници (во натамошниот текст: организациите на здружен труд) што водат книговодство според Уредбата за контниот план и за билансите за организациите на здружен труд („Службен лист на СФРЈ”, бр. 3/85), износот на средствата на сопственото учество за финансирање на инвестициите во основни средства го утврдуваат на образецот СУ-ОЗТ-Пресметка на средствата на сопственото учество за финансирање на инвестициите во основни средства за периодот од _____ 19____ година до _____ 19____ година (во натамошниот текст: образец СУ-ОЗТ), кој е отпачатен кон оваа одлука и претставува нејзин составен дел.

Корисниците на општествени средства, освен корисниците на општествени средства од став 1 на оваа точка (во натамошниот текст: други корисници на општествени средства), износот на средствата на сопственото учество за финансирање на инвестициите во основни средства го утврдуваат на образецот СУ-КОС-Пресметка на средствата на сопственото учество за финансирање на инвестициите во основни средства за периодот од _____ 19____ година до _____ 19____ година (во натамошниот текст: образец СУ-КОС), кој е отпачатен кон оваа одлука и претставува нејзин составен дел, со тоа што во колона 3 на образецот се внесуваат соодветни броеви на контото односно групата конта од контниот план според кој водат свое книговодство.

Износот на средствата на сопственото учество за финансирање на инвестициите во објекти и опрема за заедничка потрошувачка, сите корисници на општествени средства го утврдуваат на образецот СУ-ОЗП-Пресметка на средствата на сопственото учество за финансирање на инвестициите во објекти или опрема за заедничка потрошувачка за периодот од _____ 19____ година до _____ 19____ година (во натамошниот текст: образец СУ-ОЗП), кој е отпачатен кон оваа одлука и претставува нејзин составен дел, со тоа што во колона 3 на образецот се внесуваат соодветни броеви на контото, од контниот план според кој корисникот на општествени средства води свое книговодство.

2. Организацијата на здружен труд – инвеститорот составува образец СУ-ОЗТ за периодот од денот на внесувањето на податоците во последниот образец ОБС-Пресметка на обртните средства и на изворите на обртни средства кој е составен дел на Правилникот за начинот на составување пресметка на обртните средства и на изворите на обртни средства („Службен лист на СФРЈ”, бр. 28/84, 37/84, 37/85, и 54/85) – (во натамошниот текст: образец ОБС), до завршувањето на инвестицијата за која составува образец СУ-ОЗТ. Ако во образецот СУ-ОЗТ не се внесуваат податоци под редните броеви 1 до 9, се внесува датумот на составувањето на пресметката на тој образец.

Во образецот СУ-ОЗТ организацијата на здружен труд ги внесува податоците од образецот ОБС и податоците за средствата со кои ќе располага односно за обврските што ќе ги намира за инвестициите во основни средства за периодот за кој се составува образецот СУ-ОЗТ, и тоа:

1) називот на инвестицијата за која се поднесува барање за кредит односно барање за давање гаранција за обезбедување средства за инвестициите – се внесува од инвестиционата програма односно од инвестиционо-техничката документација врз основа на која се пристапува кон инвестицијата;

2) рокот за завршување на инвестицијата – се внесува датумот кога е предвидено да се заврши изградбата или да се прибави инвестицијата;

3) под реден број 1 – податокот од образецот ОБС од редниот број 40, односно разликата меѓу збирот на износите од ред. бр. 42 и 43 и износот од редниот број 41 на тој образец, ако износот на редниот број 41 е помал од тој збир;

4) под реден број 2 – износот на амортизацијата на основните средства според претсметката што ќе се пресмета во согласност со Законот за амортизација на општествените средства („Службен лист на СФРЈ”, бр. 70/84), за периодот за кој се составува пресметка на образецот СУ-ОЗТ;

5) под реден број 3 – износот на долгорочните пласмани (долгорочни кредити, здружени и вложени средства, орочени средства, запишани заеми и на друг начин пласирани средства), со рок за наплата подолг од една година и што втасуваат за наплата во периодот за кој се составува пресметка на образецот СУ-ОЗТ, согласно со условите под кои тие кредити и други долгорочни пласмани се дадени;

6) под реден број 5 – податокот од образецот ОБС од редниот број 41, по намалувањето за збирот на износот од ред. бр. 42 и 43 на тој образец;

7) под реден број 6 – износот на обврските за инвестиции во основни средства што ќе се намираат од средствата под реден број 4 на образецот СУ-ОЗТ, во периодот за кој е составена пресметката на образецот СУ-ОЗТ, односно во периодот на финансирањето на инвестицијата за која се

обезбедуваат средства на сопствено учество според оваа пресметка, и тоа: 1) за други инвестиции во основни средства освен обврските за други инвестиции што се намируваат на товар на средствата издвоени на посебна сметка кај Службата на општественото книговодство; 2) за вложување средства во долгорочни пласмани (здружување средства, вложување средства, запишување заеми, орочување на средства, давање кредити и на друг начин пласирање на средства) со рок за наплата подолг од една година; 3) за отплата на долгорочни кредити и по основ на намирување на други обврски од долгорочните извори на средства врз основа на договор, одлука на органите на управување и други исправи;

8) под реден број 10, од 1 до 6 – износите на средствата што организацијата на здружен труд – инвеститорот ги обезбедила од други долгорочни извори на средства за финансирање на инвестицијата за која поднесува барање за кредит односно барање за давање гаранција за обезбедување средства за инвестиции, а кои не ги примила на жиро-сметката до почетокот на периодот за кој е составена пресметката на образецот СУ-ОЗТ и тоа:

– инвестиционите средства што се обезбедуваат со здружување врз основа на кое се стекнува правото на учество во заеднички остварениот доход се утврдуваат: за паричните средства – врз основа на образецот СУ-ОЗТ, односно образецот СУ-КОС на организацијата на здружен труд односно на друг корисник на општествени средства, што здружува средства, а за основните средства што се здружуваат – според состојбата искажана во книговодството на определени конта по неотпишаната вредност на тие средства;

– здружените средства за инвестиции за кои работниците во основната организација на здружен труд со лично изјаснување преку референдум се одрекле од правото на враќање, како и од правото на надомест за стопанисување со тие средства се утврдуваат врз основа на одлуката за лично изјаснување на работниците преку референдум и бирманскиот налог за пренесување на здружените средства на жиро-сметката на организацијата на здружен труд – инвеститорот;

– средствата што на организацијата на здружен труд – инвеститорот, за финансирање на инвестициите ѝ се обезбедуваат врз основа на закон и прописите донесени врз основа на закон се утврдуваат врз основа на закон или друг пропис со кој се обезбедуваат средствата и одлука односно исправа на надлежниот орган односно организација која располага со тие средства за да може за таа инвестиција да се обезбедуваат средства на тој начин;

– средствата што на организацијата на здружен труд – инвеститорот за финансирање на инвестициите ѝ се обезбедуваат врз основа на самоуправни спогодба за здружување на средства што се применува на целата територија на републиката односно автономната покраина или врз основа на задолжително здружување на средства пропишано со закон се утврдуваат врз основа на одлука односно исправа на надлежниот орган односно организација која располага со тие средства за да може за таа инвестиција средствата да се обезбедуваат на тој начин, во согласност со самоуправната спогодба за здружување на средства односно во согласност со законот со кој е уредено задолжително здружување на средства за инвестиции;

– средствата што на организацијата на здружен труд – инвеститорот за финансирање на инвестициите ѝ се дадени во смисла на член 11 точка 3 од Законот за посебните услови за давање и користење на кредити и гаранции за инвестициите се утврдуваат врз основа на податоците од договорот за кредит и одлуката односно исправата на надлежниот орган односно организација која располага со тие средства за да може за таа инвестиција средствата да се обезбедуваат на тој начин;

– средствата што организацијата на здружен труд – инвеститорот за финансирање на инвестициите ги добива од самопридонесот на работните луѓе и граѓаните (во работа, материјал, пари) или од личните средства на граѓаните што кај организацијата на здружен труд се вложени непосредно или со посредство на банка, за проширување на материјалната основа на трудот се утврдуваат: за материјалот и средства на граѓаните – врз основа на книговодствената исправа за приемот на тие средства, до денот на поднесување барање за кредит односно барање за добивање гаранција за обезбедување средства за инвестиции, а за самопридонесот на работните луѓе и граѓаните во работа и

пари што ќе се остварува во периодот за кој е составена пресметката на образецот СУ-ОЗТ, односно во периодот на финансирањето на инвестицијата – врз основа на одлуката за воведување самопридонес и исправа на надлежниот орган односно организацијата која располага со тие средства за да може средствата за таа инвестиција да се обезбедуваат на тој начин;

9) ако организацијата на здружен труд – инвеститорот на средствата на сопственото учество за финансирање на инвестициите во целост ги обезбедила од други извори (реден број 10 од образецот СУ-ОЗТ), не е должна во образецот СУ-ОЗТ да ги внесува и податоците под ред. бр. 1 до 9 на овој образец.

3. Друг корисник на општествени средства – инвеститор составува образец СУ-КОС за периодот од денот на внесувањето на податоците од своето книговодство во образецот СУ-КОС до рокот на завршувањето на инвестицијата за која бара кредит односно гаранција за обезбедување средства за инвестиции. Ако во образецот СУ-КОС податоците не се внесуваат под ред. бр. 1 до 10, се внесува датумот на составувањето на пресметката на тој образец.

Другиот корисник на општествени средства внесува во образецот СУ-КОС податоци од книговодството и податоци за средствата со кои ќе располага односно за обврските што ќе ги намира, за инвестициите во основни средства за периодот за кој го составува образецот СУ-КОС, и тоа:

1) назив на инвестицијата за која се поднесува барање за кредит односно барање за давање гаранција за обезбедување средства за инвестиции – се внесува од инвестиционата програма односно од инвестиционо-техничката документација врз основа на која се пристапува кон инвестицијата;

2) рок на завршувањето на инвестицијата – се внесува датумот кога е предвидено да се заврши изградбата или да се прибави инвестицијата;

3) под ред. бр. 1 и 2 – податоците од книговодството, покрај внесувањето на соодветните броеви од контото, односно групата конта во колона 3, и тоа од контниот план според кој корисникот на општествени средства го води своето книговодство;

4) под реден број 4 – износот на остварените приходи во текуштата година кој, во согласност со законот може да се користи за инвестиции;

5) под реден број 5 – износот на амортизацијата на основните средства според претсметката која ќе се пресмета во согласност со Законот за амортизација на општествените средства, за периодот за кој се составува пресметката на образецот СУ-КОС;

6) под реден број 6 – износот на долгорочните пласмани (долгорочни кредити, орочени депозити, здружени и вложени средства, запишани заеми и на друг начин пласирани средства) со рок за наплата подолг од една година што втасуваат за наплата во периодот за кој се составува пресметката на образецот СУ-КОС, согласно со условите под кои се дадени тие кредити и други долгорочни пласмани;

7) под реден број 8 – износот на обврските за инвестиции во основни средства што ќе се намират од средствата под редниот број 7 на образецот СУ-КОС, во периодот за кој е составена пресметката на образецот СУ-КОС односно во периодот на финансирањето на инвестицијата за која се обезбедуваат средства на сопствено учество според оваа пресметка, и тоа:

– за други инвестиции во основни средства освен обврските за други инвестиции што се намируваат на товар на средствата издвоени на посебна сметка кај Службата на општественото книговодство;

– за вложување средства во долгорочни пласмани (здружување на средства, вложување на средства, запишување заеми, орочување на средства давање кредити и на друг начин пласирање на средства), со рок за наплата подолг од една година;

– за отплата на долгорочни кредити и по основ на намирување на други обврски од долгорочните извори на средства; врз основа на склучени договори, донесени одлуки на органите на управувањето и други исправи;

8) под реден бр. 11, од 1 до 6 – износите на средствата што корисникот на општествени средства – инвеститорот ги обезбедил од други долгорочни извори за финансирање на инвестицијата за која поднесува барање за кредит односно барање за давање гаранција за обезбедување сред-

ства за финансирање на инвестицијата, а кои не ги примил на жиро-сметката до почетокот на периодот за кој е составена пресметка на образецот СУ-КОС и тоа:

- инвестиционите средства што се обезбедуваат со здружување врз основа на кое се стекнува правото на учество во заеднички остварениот доход се утврдуваат: за паричните средства - врз основа на образецот СУ-ОЗТ, односно образецот СУ-КОС на организацијата на здружен труд, односно на друг корисник на општествени средства, што здружуваат средства, а за основните средства што се здружуваат - според состојбата искажана во книговодството на определени конта по неотпишаната вредност на тие средства;

- здружените средства за инвестиции за кои работниците во основната организација на здружен труд со лично изјаснување преку референдум се одрекнале од правото на враќање, како и од правото на надомест за стопанисување со тие средства се утврдуваат врз основа на одлуката за лично изјаснување на работниците преку референдум и вирманскиот налог за пренесување на здружените средства на жиро-сметката на корисникот на општествени средства - инвеститорот;

- средствата што на корисникот на општествени средства - инвеститорот за финансирање на инвестициите му се обезбедуваат врз основа на закон и прописите донесени врз основа на закон, се утврдуваат врз основа на закон или на друг пропис со кој средствата се обезбедуваат и одлуката, односно исправата на надлежниот орган, односно организација која располага со тие средства за да може за таа инвестиција средствата да се обезбедуваат на тој начин;

- средствата што на корисникот на општествени средства - инвеститорот за финансирање на инвестициите му се обезбедуваат врз основа на самоуправната спогодба за здружување на средства што се применува на целата територија на републиката, односно автономната покраина или врз основа на задолжително здружување на средства пропишано со закон се утврдуваат врз основа на одлуката односно исправата на надлежниот орган односно организацијата која располага со тие средства за да може за таа инвестиција средствата да се обезбедуваат на тој начин, во согласност со самоуправната спогодба за здружување на средства односно во согласност со законот со кој е уредено задолжителното здружување на средства за инвестиции;

- средствата што корисникот на општествени средства - инвеститорот за финансирање на инвестициите ги добива од самопридонесот на работните луѓе и граѓаните (во работа, материјал, пари) или од личните средства на граѓаните што кај корисникот на општествени средства се вложени непосредно или со посредство на банка, за проширување на материјалната основа на трудот се утврдуваат: за материјал и лични средства на граѓаните - врз основа на книговодствената исправа за приемот на тие средства, до денот на поднесување барање за кредит односно барање за давање гаранција за обезбедување средства за инвестициите, за самопридонесот на работните луѓе и граѓаните во пари кој ќе се остварува во периодот за кој е составена пресметката на образецот СУ-КОС, односно во периодот на финансирањето на инвестициите - врз основа на одлуката за воведување самопридонес и исправата на надлежниот орган односно организација што располага со тие средства за средствата за таа инвестиција да се обезбедуваат на тој начин, а за самопридонесот на работните луѓе и граѓаните што ќе се остваруваат во работата во периодот на финансирањето на инвестицијата - врз основа на потврдата на организаторот на работните акции дека определени работи ќе се изведат без надомест;

- средствата што на корисникот на општествени средства - инвеститорот за финансирање на инвестициите се дадени во смисла на член 11 точка 5 од Законот за посебните услови за давање и користење кредити и гаранции за инвестиции - се утврдуваат врз основа на податоците од склучениот договор за кредит и одлуката односно решението на надлежниот орган кој е овластен да располага со тие средства ќе се користат за односната инвестиција;

- 9) ако корисникот на општествени средства - инвеститорот средствата на сопственото учество за финансирање на инвестициите во целост ги обезбедил од други извори (реден број 11 на образецот СУ-КОС) не е должен во образецот СУ-КОС да ги внесува и податоците под ред. бр. 1 до 10 на овој образец.

4. Корисникот на општествени средства-инвеститорот составува образец СУ-ОЗП за периодот од денот на внесувањето на податоците од своето книговодство во образецот СУ-ОЗП до рокот на завршувањето на инвестицијата во објектите и опремата за заедничка потрошувачка за која бара кредит односно гаранција за обезбедување средства за инвестиции.

Корисникот на општествени средства внесува податоци во образецот СУ-ОЗП за средствата со кои располага од своето книговодство и податоци за средствата со кои ќе располага односно за обврските што ќе ги намери од средствата на заедничката потрошувачка за периодот за кој се составува тој образец, и тоа:

- 1) назив на инвестицијата за која се поднесува барање за кредит односно барање за давање гаранција за обезбедување средства за инвестиции - се внесува од инвестиционата програма односно од инвестиционо-техничката документација врз основа на која се пристапува кон инвестицијата;

- 2) рок за завршување на инвестицијата - се внесува датумот кога е предвидено да се заврши изградбата или да се прибави инвестицијата;

- 3) под реден број 1 - податоците од книговодството, со внесување на соодветните броеви на конто во колона 3 и тоа од контниот план според кој корисникот на општествени средства го води книговодството;

- 4) под реден број 2 - износот на пласманот од средствата на заедничката потрошувачка за потребите на домувањето (здружени средства, орочени средства, дадени кредити и на друг начин пласирани средства) што втасуваат за наплата во периодот на финансирањето на инвестицијата, согласно со условите под кои тие кредити и други пласмани се дадени;

- 5) под реден број 4 - износот на обврските за средствата на заедничката потрошувачка за потребите на домувањето што ќе се намираат во периодот на финансирањето на инвестицијата за која е составена пресметката на средствата на сопственото учество според оваа пресметка, и тоа: 1) за други инвестиции во објекти и опрема на заедничката потрошувачка; 2) за здружување на средства, орочување на средства, давање кредити и за други пласмани; 3) за отплата на кредити и камати по тие кредити и по основ на намиравање на други обврски, врз основа на договори, одлуки на органите на управувањето и други исправи.

На начинот пропишан во точка 4 став 2 во одредбите 1 до 5 на оваа одлука, корисникот на општествени средства ги утврдува и средствата на сопственото учество за други потреби на заедничката потрошувачка, со тоа што во колона 3 на образецот СУ-ОЗП ги внесува соодветните броеви на контата на кои се водат средствата и побарувањата за други потреби на заедничката потрошувачка.

5. На начинот пропишан во точ. 2 до 4 на оваа одлука, корисникот на општествени средства ги утврдува средствата на сопственото учество и кога ѝ поднесува на банката барање за добивање гаранција за обезбедување средства за инвестиции.

6. Кон барањето што ѝ го поднесува на банката односно на друг корисник на општествени средства за добивање кредит за инвестиции, односно гаранција за обезбедување средства за инвестиции, корисникот на општествени средства приложува и доказ за обезбедувањето на средствата на сопственото учество, и тоа:

- 1) за инвестиции во основни средства - пресметка на образецот СУ-ОЗТ односно на образецот СУ-КОС;

- 2) за инвестиции во објекти и опрема за заедничка потрошувачка - пресметка на образецот СУ-ОЗП.

7. Со денот на влегувањето во сила на оваа одлука престанува да важи Одлуката за начинот на утврдување на сопственото учество на корисниците на општествени средства за финансирање на инвестиции („Службен лист на СФРЈ”, бр. 67/84).

8. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

Е. п. бр. 69
27 февруари 1986 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
д-р Мијат Шукловиќ, с. р.

ОБРАЗЕЦ СУ-ОЗТ

(назив и седиште на организацијата на здружен труд)

ПРЕСМЕТКА

НА СРЕДСТВАТА НА СОПСТВЕНОТО УЧЕСТВО ВО ФИНАНСИРАЊЕ НА ИНВЕСТИЦИИ ВО ОСНОВНИ СРЕДСТВА ЗА ПЕРИОДОТ ОД _____ 19 ____ ДО _____ 19 ____ ГОДИНА

Назив на инвестицијата: _____

Рок за завршување на инвестицијата: _____

Реден број	Позиција	Износ на динари
1	2	3
<i>I. Расположиви средства за инвестиции и прилив на тие средства</i>		
1	Расположиви средства за инвестиции на почетокот на периодот за кој е составен овој образец	
2	Износ на пресметаната амортизација по стапките пропишани со законот	
3	Износ на долгорочните пласмани што втасуваат за наплата во периодот на финансирањето на инвестицијата	
4	Вкупно средства (ред. бр. 1 до 3)	
<i>II. Обврски за инвестициите во основни средства што ќе се намираат од средствата под реден број 4 на овој образец</i>		
5	Недостиг на трајни и долгорочни извори на почетокот на периодот за кој се составува овој образец	
6	Обврски што ќе се намираат од средствата под реден број 4 на овој образец:	
	1) за други инвестиции во основни средства	
	2) за долгорочни пласмани	
	3) за отплата на долгорочни кредити и по основ на намирување на други обврски од долгорочните извори на средства	
7	Вкупно (реден број 6)	
8	Вкупно обврски (ред. бр. 5 до 6)	
9	Неангажирани средства за инвестиции (реден број 4 минус реден број 8)	
<i>III. Други извори на средства на сопственото учество на инвеститорот за финансирање на инвестиции</i>		
10	Средства што за финансирање на инвестиции се обезбедуваат од други извори:	
	1) инвестициони средства што се обезбедуваат со здружување врз основа на кое се стекнува право на учество во заеднички остварениот доход	
	2) здружени средства за кои работниците во соновната организација на здружен труд со лично изјаснување се одрекнале од правото на враќање, како и од правото на надомест за стопанисување со тие средства	
	3) средства што се обезбедуваат врз основа на закон или прописи донесени врз основа на закон	
	4) здружени средства што се обезбедуваат врз основа на самоуправна спогодба за здружување што се применува на целата територија на републиката односно на автономната покраина или врз основа на задолжително здружување на средства пропишано со закон	
	5) средства што се добиваат со самодпридонес на работните луѓе и граѓаните и лични средства на граѓаните што се вложени за проширување на материјалната основа на трудот	
	6) средства што за инвестиции се дадени во согласност со член 11 точка 5 од Законот за посебните услови за давање и користење на кредити и гаранции за инвестиции	
11	Вкупно (реден број 10)	
12	Износ на средствата на сопственото учество на инвеститорот (реден број 9 плус реден број 11)	

_____ 19 ____ година

(раководител на финансиската служба)

(раководител на организацијата на здружен труд)

(назив и седиште на корисникот на општествени средства)

Образец СУ-КОС

ПРЕСМЕТКА

НА СРЕДСТВАТА НА СОПСТВЕНОТО УЧЕСТВО ВО ФИНАНСИРАЊЕ НА ИНВЕСТИЦИИ ВО ОСНОВНИ СРЕДСТВА ЗА ПЕРИОДОТ ОД _____ 19____ ДО _____ 19____ ГОДИНА

Назив на инвестицијата: _____

Рок на завршување на инвестицијата: _____

Реден број	Позиција	Број на контото односно групата наconta	Износ на динари
1	2	3	4
	<i>I. Расположиви средства за инвестиции и прилив на тие средства</i>		
1	Извори на основни средства и долгорочни пласмани од средствата за инвестиции		
2	Основни средства и долгорочни пласмани од средствата за инвестиции:		
	- основни средства		
	- долгорочни пласмани		
3	Вишок на извори на средства (реден број 1 минус реден број 2)		
4	Остварени приходи во текуштата година, што во согласност со законот, можат да се користат за инвестиции		
5	Износ на пресметаната амортизација по стапките пропишани со закон		
6	Износ на долгорочните пласмани што втасуваат за наплата во периодот на финансирањето на инвестицијата		
7	Вкупно средства (ред. бр. 3 до 6)		
	<i>II. Обврски за инвестициите во основни средства што ќе се намираат од средствата под реден број 7 на овој образец</i>		
8	Обврски што ќе се намираат од средствата под реден број 7 на овој образец:		
	1) за други инвестиции во основни средства		
	2) за долгорочни пласмани		
	3) за отплата на долгорочни кредити по основ на намиравање на други обврски од долгорочни извори на средства		
9	Вкупно (реден број 8)		
10	Неангажирани средства за инвестиции (реден број 7 минус реден број 9)		
	<i>III. Други извори на средства на сопственото учество на инвеститорот за финансирање на инвестиции</i>		
11	Средства што за финансирање на инвестицијата се обезбедуваат од други извори:		
	1) инвестициони средства што се обезбедуваат со здружување врз основа на кое се стекнува право на учество во заеднички остварениот доход		
	2) здружени средства за кои работниците во основната организација на здружен труд со лично изјаснување се одрекнале од правото на враќање, како и од правото на надомест за стопанисување со тие средства		
	3) средства што се обезбедуваат врз основа на закон или на прописи донесени врз основа на закон		
	4) здружени средства што се обезбедуваат врз основа на самоуправни спогодба за здружување што се применува на целата територија на републиката, односно покраината или врз основа на задолжително здружување на средства пропишано со закон		
	5) средства што ги добива од самопридонесот на работните луѓе и граѓаните и од личните средства на граѓаните што се вложени за проширување на материјалната основа на трудот		
	6) средства што за инвестиции се дадени во согласност со член 11 точка 5 од Законот за посебните услови за давање и користење на кредити и гаранција за инвестиции		
12	Вкупно (реден број 11)		
13	Износ на средствата на сопственото учество на инвеститорот (реден број 10 плус реден број 12)		

_____ 19____ година

(раководител на финансиската службата)

(раководител на корисникот на општествени средства)

Образец СУ-ОЗП

(назив и седиште на корисникот на општествени средства)

ПРЕСМЕТКА

НА СРЕДСТВАТА НА СОПСТВЕНОТО УЧЕСТВО ЗА ФИНАНСИРАЊЕ НА ИНВЕСТИЦИЈА ВО ОБЈЕКТИ ИЛИ ОПРЕМА НА ЗАЕДНИЧКАТА ПОТРОШУВАЧКА ЗА ПЕРИОДОТ ОД _____ 19____ ДО _____ 19____ ГОДИНА

Назив на инвестицијата: _____

Рок на завршување на инвестицијата: _____

Реден број	Позиција	Број на контото	Износ на динари
1	2	3	4
	<i>I. Средства на сопственото учество на заедничката потрошувачка за потребите на домувањето</i>		
1	Парични средства на заедничката потрошувачка за потребите на домувањето	кото 070	
2	Износ на пласманите од средствата на заедничката потрошувачка за потребите на домувањето што втасуваат за наплата во периодот на финансирањето на инвестицијата за:		
	1) здружени средства	контата 072 и 073	
	2) други пласмани	кото 074	
	3) дадени кредити на работниците	кото 076	
	4) други побарувања	кото 077	
3	Вкупно (реден број 2)		
4	Обврски за средствата на заедничката потрошувачка за потребите на домувањето што ќе се намират во периодот на финансирањето на инвестицијата за:		
	1) други инвестиции во објекти и опрема на заедничката потрошувачка		
	2) здружување на средства, орочување на средства и други пласмани		
	3) отплата на кредити и камати и намирување на други обврски		
5	Вкупно (реден број 4)		
6	Износ на средствата на сопственото учество за потребите на домувањето (реден број 1 плус реден број 2 минус реден број 5)		
	<i>II. Средства на сопственото учество за други потреби на заедничката потрошувачка</i>		
7	Парични средства на заедничката потрошувачка за други потреби	кото 080	
8	Парични средства на заедничката потрошувачка за други потреби на жиро-сметката	кото 084	
9	Износ на пласманите од средствата за заедничка потрошувачка за други потреби што втасуваат за наплата во периодот на финансирањето на инвестицијата за:		
	1) здружени средства	контата 081 и 082	
	2) други пласмани	кото 083	
	3) други побарувања	кото 088	
10	Вкупно (реден број 9)		
11	Обврски за средствата за заедничка потрошувачка за други потреби што ќе се намират во периодот на финансирањето на инвестицијата за:		
	1) други инвестиции во објекти и опрема на заедничката потрошувачка		
	2) здружување на средства, орочување на средства и други пласмани		
	3) отплата на кредити и камати и намирување на други обврски		
12	Вкупно (реден број 11)		
13	Износ на средствата на сопственото учество за други потреби на заедничката потрошувачка (реден број 7 плус ред. бр. 8 и 10 минус реден број 12)		

_____ 19____ година

(раководител на финансиската служба)

(раководител на корисникот на општествени средства)

244.

Врз основа на член 215 став 4 и член 216 од Законот за основите на банкарскиот и кредитниот систем („Службен лист на СФРЈ”, бр. 70/85), сојузниот секретар за финансии, на предлог од генералниот директор на Службата на општественото книговодство, донесува

ПРАВИЛНИК

ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОДРЕДБИТЕ НА ЧЛ. 213, 214 И 215 ОД ЗАКОНОТ ЗА ОСНОВИТЕ НА БАНКАРСКИОТ И КРЕДИТНИОТ СИСТЕМ

Член 1

Со овој правилник се пропишува спроведувањето на одредбите на чл. 213, 214 и 215 од Законот за основите на банкарскиот и кредитниот систем (во натамошниот текст: Законот) во вршењето на работите на посебната финансиска служба организирана во работна организација која во својот состав има основни организации на здружен труд, во сложена организација на здружен труд и самоуправна интересовна заедница кои во својот состав имаат основни заедници (во натамошниот текст: организациите и заедниците) и за содржината и начинот на пресметка на меѓусебните обврски на основните организации на здружен труд и основните самоуправни интересовни заедници (во натамошниот текст: основните организации и основните заедници), преку нивните интерни сметки во работната односно сложената организација на здружен труд односно заедницата во која е организирана посебна финансиска служба.

Член 2

Основните организации и основните заедници, согласно со самоуправниот општ акт за организирање посебна финансиска служба, паричните средства со кои располагаат ги пренесуваат од својата жиро-сметка и од другите сметки кај Службата на општественото книговодство на жиро-сметката на работната организација, сложената организација на здружен труд односно самоуправната интересовна заедница преку која работи посебната финансиска служба.

Ако на жиро-сметката на основната организација односно основната заедница нема доволно средства за намиривање на обврските чија наплата ја врши Службата на општественото книговодство односно кои се плаќаат преку жиро-сметката на основната организација односно основната заедница, посебната финансиска служба е должна, по барање од надлежната служба на општествено книговодство, веднаш да изврши пренос на средства за намиривање на втасаните обврски од жиро-сметката преку која работи на жиро-сметката на основната организација односно основната заедница, до височина на пренесените односно здружените средства на таа основна организација односно основна заедница.

Член 3

Ако основните организации односно основните заедници пренесат средства од својата жиро-сметка и од други сметки на општествените правни лица во кои е организирана посебна финансиска служба на жиро-сметката преку која работи посебната финансиска служба заради плаќање на нивните обврски, наложите за плаќање на обврските спрема трети лица од името и за сметка на тие организации односно основни заедници односно инструментите за обезбедување плаќање, според одредбите на сојузниот закон со кој се уредува обезбедувањето на плаќањето меѓу корисниците на општествени средства, гласат на организацијата односно заедницата преку чија жиро-сметка работи посебната финансиска служба. Во инструментите за обезбедување на плаќање се наведува и називот на основната организација односно на основната заедница чија обврска се плаќа.

Посебната финансиска служба издава налози за плаќање од став 1 на овој член до височина на покритието на интерната сметка на основната организација односно основната заедница, односно до височина на покритието на жиро-сметката преку која работи посебната финансиска служба, ако со самоуправниот општ акт за организирање посебна финансиска служба е предвидено меѓусебно крат-

корочно кредитирање и одржување на тековната ликвидност.

Член 4

Пресметката односно плаќањето на меѓусебните обврски на основните организации односно основните заедници се врши во согласност со самоуправниот општ акт за организирање на посебна финансиска служба, преку интерните пресметки во организацијата односно заедницата.

Член 5

Пресметка односно плаќање на меѓусебните обврски преку интерните сметки, согласно со член 4 од овој правилник, се врши со издавање на интерен налог за плаќање врз товар на интерната сметка на основната организација односно основната заедница – должник во корист на основната организација односно основната заедница – доверител.

Интерниот налог за плаќање содржи: назив и број на интерната сметка на основната организација на здружениот труд, односно на основната заедница – должник, назив и број на интерната сметка на основната организација на здружен труд односно основната заедница – доверител, износ на обврската, основ на настанувањето на обврската, шифра на расчленетиот промет, датум на настанувањето на должничко-доверителскиот однос, датум на издавањето на налогот, потпис на овластените лица, согласно со самоуправниот општ акт, и печат на издавачот на интерниот налог.

Член 6

Посебната финансиска служба ги извршува интерните налози за пренос истиот ден кога ги примила, со задолжување на интерната сметка на основната организација односно основната заедница – должник и со одобрување на интерната сметка на основната организација односно основната заедница – доверител.

Посебната финансиска служба ги извршува интерните налози за плаќање до височина на расположливите средства на интерната сметка на основната организација односно основната заедница – должник односно до височина на средствата со кои може да располага основната организација односно основната заедница за плаќање на обврските преку интерната сметка.

Посебната финансиска служба на основната организација односно на основната заедница ќе ги врати интерните налози за плаќање за чие извршување нема покритие на интерната сметка во смисла на став 2 од овој член.

Член 7

Посебната финансиска служба поднесува до Службата на општественото книговодство налог за пресметка – образец СОКЈ бр. 42 на износот на плаќањата извршени преку интерните сметки, согласно со член 6 од овој правилник, посебно за секоја основна организација односно основна заедница, по секој основ за плаќање – шифра на расчленетиот промет, што Службата на општественото книговодство ги спроведува преку жиро-сметката на основната организација односно основната заедница.

Налогот за пресметка од став 1 на овој член се поднесува до Службата на општественото книговодство на петнаесетиот и последниот ден во месецот.

Член 8

Посебната финансиска служба е должна на основната организација, односно основната заедница да ѝ доставува извештај со документација за промените и состојбата на паричните средства на нејзината интерна сметка, најдоцна наредниот ден од денот на настанувањето на тие промени и да ѝ обезбеди увид во состојбата на средствата на нејзината интерна сметка.

Кон извештајот од став 1 на овој член, како документ за настанатите промени на интерната сметка, се доставува: примерок од интерниот налог за плаќање, наложите примени со изводот на Службата на општественото книговодство што се однесуваат на плаќањата на таа основна организација односно основна заедница, како и друга документација во согласност со самоуправниот општ акт за организирање на посебна финансиска служба.

Член 9

Основните организации односно основните заедници што, согласно со член 214 став 1 точка 7 од Законот, го

пренеле врз посебната финансиска служба вршењето на работите што се однесуваат на грижата за реализацијата на должничко-доверителските односи, и доставуваат на таа служба податоци за заснованите должничко-доверителски односи на тие организации и заедници, на договорениот начин на плаќање на обврските по тие односи и други податоци потребни за вршење на овие работи.

Посебната финансиска служба, во вршењето на работите од став 1 на овој член, согласно со самоуправниот општ акт од член 213 на Законот, презема мерки за навремено намиравање на обврските од должничко-доверителските односи и за таа цел може да врши стручно-административни работи во врска со обезбедувањето средства за намиравање на обврските и, од нивно име и за нивна сметка, да обезбедува добивање на кредити, авали на инструменти за обезбедување на плаќањето, гаранција и др.

Член 10

Посебната финансиска служба, во согласност со овластувањата од самоуправниот општ акт за организирање на посебна финансиска служба, организира позајмување на парични средства и собирање на штедни влогови во основните организации и основните заедници што ја организирале таа служба, од името и за сметка на тие основни организации и основни заедници.

Позајмување на парични средства и собирање на штедни влогови од став 1 на овој член може да се врши преку жиро-сметката на основните организации односно основните заедници или преку жиро-сметката преку која работи посебната финансиска служба.

Хартните од вредност на позајмените парични средства и штедните книшки на собраните штедни влогови гласат на жиро-сметката преку која е извршено позајмувањето односно собирањето на средства.

Исплата на позајмените средства, на средствата на штедење, како и исплата на личните доходи на работниците на основните организации односно на основните заедници преку штедни книшки, посебната финансиска служба врши на благајната на организацијата, односно заедницата во која е организирана посебна финансиска служба, односно на друг начин уреден со самоуправниот општ акт за организирање на посебна финансиска служба.

Член 11

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за спроведување на одредбите од чл. 62, 62а и 63 од Законот за основите на кредитниот и банкарскиот систем („Службен лист на СФРЈ”, бр. 17/85).

Член 12

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

О. бр. 2-2647/1
27 март 1986 година
Белград

Сојузен секретар за финан-
сии
Владо Клеменчиќ, с. р.

245.

Врз основа на член 30 од Законот за основите на банкарскиот и кредитниот систем („Службен лист на СФРЈ”, бр. 70/85), сојузниот секретар за финансии, на предлог од генералниот директор на Службата на општественото книговодство, донесува

ПРАВИЛНИК

ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОДРЕДБИТЕ ОД ЧЛЕН 27 СТАВ 1 ТОЧ. 5) И 6) И ЧЛЕН 29 СТ. 2 И 4 ОД ЗАКОНОТ ЗА ОСНОВИТЕ НА БАНКАРСКИОТ И КРЕДИТНИОТ СИСТЕМ

Член 1

Интерната банка ги пренесува средствата од проодната сметка за заеднички приход на својата жиро-сметка со поднесување Општ налог за пренос – образец на СОКЈ бр. 40 до Службата на општественото книговодство кај кој

ја се води нејзината жиро-сметка, на износот на привремено распоредениот заеднички приход што им припаѓа на основачите на интерната банка – учесници во заедничкиот приход.

Истовремено со налогот од став 1 на овој член, интерната банка поднесува и Општ налог за пренос на износот на привремено распоредениот заеднички приход во корист на жиро-сметката на учесниците во заедничкиот приход кои не се основачи на интерната банка.

Член 2

Средствата пренесени од проодната сметка за заеднички приход на својата жиро-сметка интерната банка ги распоредува на основачите на интерната банка – учесници во заедничкиот приход и распоредениот износ го евидентира на нивните интерни сметки.

Член 3

За спроведување распоред на заедничкиот приход преку жиро-сметката на основачите на интерната банка, во смисла на член 27 став 1 точка 5) од Законот за основите на банкарскиот и кредитниот систем, интерната банка поднесува Налог за пресметка – образец на СОКЈ бр. 42 до Службата на општественото книговодство кај која се води нејзината жиро-сметка, на износот на евидентираниот распоред на заедничкиот приход на секоја интерна сметка.

Член 4

Ако интерната банка примената меница на проодната сметка за заеднички приход ја индосира во корист на својата жиро-сметка заради есконт или плаќање на обврските за сметка на основачите на интерната банка, таа го евидентира привремениот распоред на заедничкиот приход на интерната сметка на основачите на интерната банка.

Истовремено со индосирањето на меницата од проодната сметка за заеднички приход во корист на својата жиро-сметка интерната банка поднесува Општ налог за пренос, образец на СОКЈ бр. 40 до Службата на општественото книговодство, на износот на распоредениот заеднички приход што им припаѓа на учесниците во заедничкиот приход кои не се основачи на интерната банка во корист на нивните жиро-сметки.

Член 5

За спроведување распоред на заедничкиот приход според член 4 од овој правилник преку жиро-сметката на основачите на интерната банка – учесници во заедничкиот приход, интерната банка постапува според член 3 од овој правилник.

Член 6

Ако основачите на интерната банка пренесуваат средства од својата жиро-сметка на жиро-сметката на интерната банка заради плаќање на нивните обврски, во смисла на член 27 став 1 точка 6) од Законот за основите на банкарскиот и кредитниот систем, наложите за плаќање на обврските спрема трети лица, од името и за сметка на основачите, односно инструментите за обезбедување на плаќањето, според одредбите на сојузниот закон со кој се уредува обезбедувањето на плаќањето меѓу корисниците на општествени средства, гласат на интерната банка.

Интерната банка издава налози за плаќање од став 1 на овој член до височина на покритието на интерната сметка на основачите на интерната банка, односно до височина на покритието на жиро-сметката на интерната банка, ако со спогодбата за основање на интерната банка е предвидено меѓусебно краткорочно кредитирање и одржување на тековната ликвидност.

Член 7

За плаќање на обврските од член 6 на овој правилник, интерната банка поднесува до Службата на општественото книговодство, кај која се води нејзината жиро-сметка, налози за плаќање на обрасците пропишани за вршење на платен промет во земјата.

Член 8

Плаќањето на обврските со наложите од член 7 на овој правилник интерната банка го евидентира на интер-

ните сметки кога од Службата ќе прими извештај за промените и состојбата на средствата на сметките во која се искажани тие налози.

Член 9

Преку интерните сметки на основачите на интерната банка интерната банка врши плаќање на меѓусебните обврски на основачите на интерната банка по основ на промет на стоки и вршење на услуги, освен по основ на инвестиции, за основачите на интерната банка кои со самоуправната спогодба за основање на интерна банка предвиделе плаќање на меѓусебните обврски преку интерните сметки.

Плаќање на меѓусебните обврски на основачите на интерната банка преку интерните сметки се врши за сите обврски од став 1 на овој член по кои настанал должничко-доверителскиот однос, во согласност со Законот за обезбедување на плаќањето помеѓу корисниците на општествени средства, („Службен лист на СФРЈ”, бр. 60/75, 13/76, 22/78, 31/83, 70/83 и 15/84).

Член 10

Плаќање на меѓусебните обврски на основачите на интерната банка, интерната банка врши врз основа на налогот што должникот го поднесува во роковите утврдени со самоуправната спогодба за основање на интерна банка, а најдоцна во рок од 15 дена од денот на настанувањето на должничко-доверителските односи.

Налогот од став 1 на овој член содржи: назив и број на интерната сметка на должникот, назив и број на интерната сметка на доверителот, износ на обврската, основ на настанувањето на обврската, датум на настанувањето на должничко-доверителскиот однос, датум на издавањето на налогот, потпис на овластените лица и печат.

Член 11

Интерната банка ги извршува налозите од член 10 на овој правилник ако се издадени во согласност со прописите и ако за нивното извршување постои покритие на интерната сметка на основачот на интерната банка - должник.

Интерната банка ги извршува налозите на плаќање од став 1 на овој член истиот ден кога ги примила со задолжување на интерната сметка на должникот, а со одобрување на интерната сметка на доверителот.

Со извршувањето на налогот за плаќање преку интерната сметка се смета дека обврската е извршена.

Член 12

Како извештај за извршените плаќање на меѓусебните обврски на основачите на интерната банка, во смисла на член 29 став 2 од Законот за основите на банкарскиот и кредитниот систем, интерната банка поднесува до Службата на општественото книговодство налог за пресметка - Обр. бр. 42 на СОКЈ за спроведување преку жиро-сметката на основачите на интерната банка, на износот на извршеното плаќање по секоја интерна сметка посебно по секој основ за плаќање - шифра на расчленетиот промет. Распоредот и содржината на шифрите на расчленетиот промет се отпечатени кон Упатството за податоците што работната организација, преку чија жиро-сметка основните организации на здружен труд, односно работните заедници располагаат со средствата со кои управуваат, ги обезбедува и доставува до Службата на општественото книговодство месечно, заради обезбедување општествена евиденција и вршење на информативно-аналитички работи („Службен лист на СФРЈ”, бр. 57/84 и 14/85).

Налогот за пресметка од став 1 на овој член се поднесува до Службата на општественото книговодство кај која се води жиро-сметката на интерната банка до последниот ден во месецот.

Член 13

Ако основачот на интерната банка одлучил преку жиро-сметката на работната организација да го остварува вкупниот приход и да располага со средствата со кои управува, налогот за пресметка од чл. 3 и 12 на овој правилник гласи на жиро-сметката на работната организација.

Член 14

Интерната банка е должна на основачот на интерната банка да му доставува извештај со документација за промените и состојбата на средствата на неговата интерна сметка најдоцна наредниот ден од денот на настанувањето на тие промени, како и да му обезбеди увид во состојбата на средствата на неговата интерна сметка.

Кон извештајот од став 1 на овој член, како документ за настанатите промени на интерната сметка, служат: примерок на интерниот налог за плаќање, налозите примени кон извештајот на Службата на општественото книговодство што се однесуваат на плаќањето на тој основач, како и друга документација во согласност со самоуправната спогодба за основање на интерна банка.

Член 15

Со влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за содржината и начинот на вршењето пресметка преку интерните сметки во интерна банка („Службен лист на СФРЈ”, бр. 10/82).

Член 16

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

Бр: 2-2647/1
18 март 1986 година
Белград

Сојузен секретар за финан-
сии,
Владо Клеменчиќ, с. р.

246.

Врз основа на член 30 ст. 1 и 4, член 43 и член 49 став 2 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 38/77 и 11/80), во согласност со претседателот на Сојузниот комитет за енергетика и индустрија и претседателот на Сојузниот комитет за труд, здравство и социјална заштита, директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

ПРАВИЛНИК ЗА ТЕХНИЧКИТЕ НОРМАТИВИ ЗА ФАСАДНИ ЛИФТОВИ НА ЕЛЕКТРИЧЕН ПОГОН

1. УВОДНИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат:

- 1) условите и барањата што мораат да бидат исполнети при производството, вградувањето, користењето и одржувањето на фасадните лифтови на електричен погон (во натамошниот текст: фасадни лифтови);
- 2) начинот на означување и обележување на фасадните лифтови, што е значаен за безбедноста и заштитата на животот и здравјето на луѓето;
- 3) техничките мерки за заштита од техничко-технолошки незгоди;
- 4) постапката, начинот и интервалите на вршењето задолжителна повремени техничка контрола на фасадните лифтови;
- 5) начинот на ракување со фасадните лифтови, начинот на нивно одржување и задолжителноста на упатството за ракување со фасадни лифтови и за нивно одржување, како и поблиската содржина на техничкото упатство;
- 6) постапката и начинот на обезбедување определени својства, карактеристики и квалитет на фасадните лифтови и начинот на нивно испитување;
- 7) исправите што ги придружуваат фасадните лифтови во прометот односно при испораката.

Член 2

Под фасадни лифтови, во смисла на овој правилник, се подразбираат трајно вградени постројки на зградата, наменети за миење и одржување на фасадата и, за таа цел, за превоз на работници, материјал и алат, со дефинирана и јасно означена носивост, кои со помош на соодветни уреди на електричен погон вертикално и хоризонтално се движат по фасадата.

II. ДИМЕНЗИОНИРАЊЕ НА ФАСАДНИОТ ЛИФТ И НЕГОВО ПОСТАВУВАЊЕ

Член 3

Проектот на фасадниот лифт содржи:

- 1) проектна задача;
- 2) технички опис;
- 3) предмер и претсметка;
- 4) спецификација на материјали;
- 5) податоци неопходни за приклучок за електричен

довод на енергија;

6) пресметка на: носечките челични јажини, влечата, дозволения притисок помеѓу јажето и жлебот на јажницата, вратилото на влечната јажница, оската на помошната јажница, барабанот на сложено напрегање, силата на моторот за дигање, силата на моторот за движење на возната направа по патеката и проверката на оптоварувањето на тркалото на возната направа, брзината на дигањето и брзината на хоризонталното движење и водилката на средството за пренесување на товар;

7) податоци неопходни за заштита од превисок напон на допир;

8) цртежи за поставување (вградување), што мораат да содржат:

а) хоризонтален и вертикален детаљ на фасадата, со распоред на главните елементи на лифтоот;

б) хоризонтален и вертикален детаљ на терасата, со распоред на главните елементи на возната направа;

9) функционална шема на електричните врски на погонот, управувањето и осветлувањето.

Член 4

Во пресметката на цврстината на фасадниот лифт, силите што настануваат поради праволински движените делови во состојба на мирување мораат да се помножат со факторот 1,2.

За ударна површина на ветерот, по еден работник на фасадниот лифт се пресметува $0,75 \text{ m}^2$.

Ако фасадниот лифт е во работна положба, вредноста на силата на ветерот се пресметува со 300 N/m^2 за фасадниот лифт и за работниците во него.

Ако налетите на ветерот се посилен од 15 m/s се забранува работа на фасадниот лифт. Во тој случај фасадниот лифт се гаражира на терасата.

Член 5

Фасадниот лифт мора да биде проектиран така што пристапот до неговата опрема на градежниот објект да биде безбеден и со соодветни технички мерки на сигурност при поставувањето да се исклучи можноста тој да се урне.

Деловите на фасадниот лифт се поставуваат на градежен објект со рамен покрив (тераса), кој може безбедно да го издржи оптоварувањето на соодветната постројка на фасадниот лифт и на опремата и на чија фасада нема издадености што би оневозможувале безбедна патека, односно безбедно движење на средството за пренесување на товарот по фасадата.

Средството за пренесување на товар мора да биде конструирано така што влегувањето и излегувањето да е безопасно.

На делот од терасата по кој се движи уредот за дигање мора да постои слободно растојание меѓу зградата и подвижните делови на лифтоот, широко најмалку $0,4 \text{ m}$ и високо најмалку $1,8 \text{ m}$, за да се овозможи приод до опремата.

Член 6

Средството за пренесување на товар се подига и се спушта со помош на мотор.

Дозволено се два вида погон: со помош на барабан и со помош на погонска јажница.

Член 7

Над најголемата можна работна положба на средството за пренесување на товар, во сите положби на стрелата, мора да постои преоден пат од најмалку $0,2 \text{ m}$.

По активирањето на крајната склопка на погонскиот уред за дигање, растојанието меѓу стрелата и средството за пренесување на товар не смее да биде помало од $0,1 \text{ m}$.

Член 8

Брзината на дигањето на средството за пренесување на товар може да изнесува до $0,3 \text{ m/s}$, а брзината на спуштањето – до $0,35 \text{ m/s}$.

Член 9

Работната способност на погонската јажница се утврдува според прописите за југословенскиот стандард за пресметка на погонска јажница и се проверува практично.

Член 10

Затезниот тег на слободниот крај на јажето мора да се постави така што без оглед на промената на положбата на стрелата јажето да биде секогаш затегнато.

Член 11

Жлебовите на погонската јажница не смеат да ја променат формата.

Член 12

Јажината мораат да бидат осигурани така што да не можат да искокаат од жлебовите и туѓи тела да не можат да упаѓаат меѓу жлебот и јажето.

Член 13

Жлебовите на барабанот за јажини мора да бидат мазни, заоблени и нарежани во форма на спирала.

Полупречникот на жлебот за јаже не смее да изнесува помалку од $0,53 d$ ни повеќе од $0,57 d$, при што d означува пречник на јажето.

Наклонот на јажето во однос на жлебот не смее да биде поголем од 4° .

Дозволено е намотување на јажини на барабанот во повеќе слоеви, со тоа што да бидат правилно намотани (на пример, со помош на уред за намотување).

Член 14

На барабанот мора да се наоѓа уред за исклучување на погонот кој стапува во дејство кога едно јаже ќе ја прекорни предвидената височина на намотување.

Член 15

Пречникот на барабанот за јажини, мерен од оска до оска на јажето, мора да биде еднаков најмалку на дваесетпетохратен пречник на јажето.

Член 16

На уредите за дигање мораат да се наоѓаат два меѓусебно независни механички системи за кочење.

Член 17

Системот за кочење мора автоматски да дејствува ако престане доводот на струја до уредот за дигање и ако е исклучена струјата за управување со фасадниот лифт.

Член 18

Кочење мора да се врши со електромеханичка кочница која дејствува со триење.

Член 19

Секој систем за кочење мора да биде изработен така што при номинална брзина да го заочи средството за пренесување на товар оптоварено со 150% од номиналниот товар.

Член 20

Сигурносниот систем на кочницата мора автоматски да стапи во дејство најдоцна кога брзината на спуштањето на средството за пренесување на товар ќе достигне $0,5 \text{ m/s}$.

Член 21

Сигурносниот систем на кочницата мора да биде непосредно, во целост, поврзан по механички пат со послед-

ниот преносен елемент на уредот за дигање или мора да дејствува непосредно врз носечкото средство.

Член 22

За откочување на кочницата мора да биде обезбедено постојано напојување со електрична струја.

Струјата со која се врши откочување се исклучува најмалку со два меѓусебно независни електрични склопни апарати, со тоа што можат да се користат истите склопни апарати со кои се прекинува доводот на електричната енергија до уредот за дигање.

Ако за време на мирување на фасадниот лифт на еден од склопните апарати не се раздвојат контактите, мора да се спречи повторно задвижување на фасадниот лифт, а најдоцна при следната промена на насоката на движењето.

Кочењето мора да уследи веднаш по раздвојувањето на електричното струјно коло на кочницата, со тоа што дејството на диодите или на кондензаторот што паралелно се приклучуваат на намотката на калемот на кочницата не се зема предвид поради одлагање на моменталното кочење.

Член 23

Кочната сила се остварува со помош на пружина или тегови.

Ако системот за кочење се наоѓа на средството за пренесување на товар, тој не смее да биде со тегови за остварување на кочна сила.

Член 24

Забранета е употреба на кочници со лента.

Член 25

Кочните облоги не смеат да бидат од запалив материјал.

Член 26

Погонскиот уред за дигање на средството за пренесување на товар мора да се исклучи пред да стапи во дејство кочницата или да се вклучи фаќачкиот уред.

Член 27

Уредот за рачно задвижување на фасадниот лифт во случај на потреба мора да се дотера така што кочниците да можат да се ослободат рачно и средството за пренесување на товар оптоварено со номинален товар, без погонска енергија, да може да се задвижи рачно.

Силата потребна за рачно дигање на средството за пренесување на товар со номинален товар не смее да биде поголема од 400 N.

Член 28

При исклучување на уредот за рачно откочување кочницата мора автоматски да стапи во дејство.

Член 29

Уредот за рачно задвижување на средството за пренесување на товар мора да биде во форма на полно тркало со мазна допирна површина или во форма на рачка за вртење.

Член 30

Уредот за рачно задвижување на средството за пренесување на товар и уредот за рачно откочување мораат да бидат пристапни само за стручно оспособени лица што работат на фасадниот лифт.

Насоките на вртењето на уредот за рачно задвижување на средството за пренесување на товар мораат да бидат јасно означени.

Член 31

За стрели што не се цврсто укотвени и за слободно поставени стрели се пресметува стабилноста.

За стрелите што не се цврсто укотвени мораат да бидат исполнети следните услови:

1) ниту во една од можните положби на мирување и на работа вредноста на стабилноста не смее да се намали под 120%;

2) при приближно определување на стабилноста за сите можни работни положби треба да се земе предвид најголемиот момент на силата на превртување од:

а) 150% од номиналното оптоварување, од масата на средството за пренесување на товар и масата што се пренесува, што го оптоваруваат погонскиот уред. Поради ударот при кочењето, средната вредност на горниот збир мора да се помножи со факторот најмалку 1,5;

б) дејството на фаќачкиот уред;

в) ветерот;

По исклучок од одредбата под а) на точка 2 од став 2 на овој член, факторот на удар при кочењето не мора да се земе предвид за положбите што не одговараат на работните положби во кои средството за пренесување на товар не може да се урне;

3) ненамерна промена на положбата на стрелата мора да биде оневозможена.

За слободно поставени стрели мора да бидат исполнети следните услови:

1) мора да се предвидат определени допирни површини на потпирачите;

2) распоните и распоредот на противтеговите на стрелата мораат да бидат определени со конструкцијата;

3) за различни распони и носивости мораат на секоја стрела видно да се постават трајно вградени табели со ознаки на номиналната носивост.

Член 32

Крајните положби на стрелата со променлив распон мораат механички да се ограничат.

При промена на распонот на стрелата со помош на моторна сила, средството за пренесување на товар не смее да се движи побрзо од 0,2 m/s.

Член 33

При движење на стрелата блиску до крајните положби, сервомоторниот погон не смее да причинува никакви оштетувања на фасадниот лифт.

Ако поради дефекти на составните делови на стрелата поради нејзино пресметување настапи зголемување на распонот поради појава на момент на сила на товарот, мораат да бидат исполнети следните услови:

1) ако се употребат челични јажиња или синцири, мораат да се употребат најмалку две јажиња или два синцира, и тоа за секој независно задвижуван крак на стрелата. Ако се употребат челични јажиња за промена на распонот на стрелата, мора да се искористи погон со помош на барабан за јажиња. За промена на распонот на стрелата не е дозволен погон со помош на погонска јажица;

2) ако последниот преносен дел од стрелата не е самокочечки, мораат да постојат меѓусебно независни системи за кочење, кои се состојат од една погонска кочница и една сигурносна кочница.

Сигурносната кочница мора автоматски да се вклучи најдоцна кога средството за пренесување на товар ќе достигне брзина од 0,3 m/s;

3) ако се употребат хидраулични сервоцилиндри, мора да се обезбеди при пукање на водот под притисок или при откажување на еден команден дел пред цилиндерот, брзината на средството за пренесување на товар да не изнесува повеќе од 0,3 m/s;

4) ако оптоварувањето се прифаќа со еднократни синцири, тие мораат да имаат најмалку десеткратна сигурност на кршење;

5) ако оптоварувањето се прифаќа со челични јажиња, тие мораат да имаат најмалку четрнаесеткратна сигурност на кршење.

Не е дозволена употреба на обични синцири и пневматски цилиндри.

Член 34

Брзината на возењето на возната направа со моторен погон не смее да изнесува повеќе од 0,3 m/s.

Член 35

Возните направи можат да имаат цврсто вградени водилки или можат да се движат по соодветна патека и мораат да ги исполнуваат следните услови:

1) ако се со моторен погон, мораат автоматски да се заокочат и да се држат во состојба на мирување;

2) ако се без моторен погон, мораат да имаат кочница или некој уред за запирање;

3) ако се движат по цврсто вградени водилки, мораат да бидат осигурени така што да не можат да исконкат;

4) ако не се движат по цврсто вградени водилки, можат да се употребат само ако градежниот објект е конструиран така што да е невозможно паѓање при возењето или мораат да се движат по определена патека со помош на водилки за правец или со помош на посебни уреди за управување.

Уредите за спречување на занесување од ветер мораат да дејствуваат во сите положби на возната направа.

Член 36

На возната направа на моторен погон со која се управува од средството за пренесување на товар мора да биде вграден еден акустички сигнален уред кој автоматски се вклучува за време на нејзиното движење.

Член 37

Пред тркалата на возната направа, на рамката, мора да се постави отстранувач, со тоа што неговото растојание од возната патека во оптоварена состојба не смее да изнесува повеќе од 20 mm.

Член 38

За возната направа не е дозволена употреба на тркала со пумпани гуми.

III. НОСЕЧКИ СРЕДСТВА

Член 39

Како носечки средства можат да се употребуваат само челични јажиња.

Член 40

Челичните јажиња мораат да бидат заштитени од корозија (на пример со цинкување).

Член 41

Средството за пренесување на товар мора да биде обесено најмалку на две меѓусебно независни јажиња.

При кинење на едното јаже наклонот на средството за пренесување на товар не смее да биде поголем од 15°.

Член 42

Јажињата не смеат да се влечат преку крути елементи за свртување.

По исклучок од одредбата на став 1 од овој член, дозволена е употреба на крути елементи за свртување односно за водење на јагето на уредот за компензација на оптоварувањето:

1) ако елементите за свртување и водење се изработени од помек материјал отколку јагето;

2) ако полупречникот на свртувањето на јагето не е помал од 50 d;

3) ако отклонот на јагето не изнесува повеќе од 20°.

Член 43

За носечките челични јажиња мора да бидат исполнети следните услови:

1) номиналниот пречник мора да изнесува најмалку 6,5 mm, а за фасадни лифтови со погонска јажица пречникот на јагето мора да изнесува најмалку 8 mm;

2) номиналната затезна цврстина на жицата мора да изнесува:

а) најмалку 1 570 МПа, а не смее да изнесува повеќе од 1 770 МПа за јажиња со иста затезна цврстина на жиците;

б) 1 370 МПа за надворешните жици и 1 770 МПа за внатрешните жици на јажиња со две номинални затезни цврстии на жиците.

Составот, истегањето, овалноста и свитливоста мораат да ги исполнуваат условите според прописите за југословенските стандарди за челични јажиња според кои мора да се врши испитувањето.

Член 44

Коефициентот на сигурноста на носечките челични јажиња мора да изнесува најмалку 14.

Член 45

Краевите на носечките челични јажиња мораат да бидат прицврстени за средството за пренесување на товар со помош на залевање во конусни чаури, со помош на плоската конусна чаура или со друг систем со иста сигурност.

За врзување на краевите на челичните јажиња е забранета употреба на стегалки за челични јажиња.

Носивоста на елементите за прицврстување на крајот на носечкото челично јаже мора да изнесува најмалку 80% од носивоста на носечкото челично јаже.

Член 46

Конусните чаури и плоскитите конусни чаури се изработуваат и се користат за врзување на краевите на носечките челични јажица на начинот утврден во прописите за југословенските стандарди за конусни чаури и плоскити конусни чаури.

Член 47

Јажињата се прицврстуваат за погонскиот барабан со помош на клин, со помош најмалку на две стегалки или со друг систем со иста сигурност.

IV. СРЕДСТВО ЗА ПРЕНЕСУВАЊЕ НА ТОВАР

Член 48

Средството за пренесување на товар е дел од фасадниот лифт со кој се превезуваат работници и се пренесува материјал потребен за работа.

Над површината на која се стои во средството за пренесување на товар, во сите работни положби, слободната височина мора да изнесува најмалку 1,8 m.

Член 49

Површината на која се стои во средството за пренесување на товар мора да биде изработена од цврст материјал, не смее да биде лизгава и мора да издржи оптоварување од најмалку 200 kg/m², и тоа на најнеповолното место, на растојание најмногу од 0,35 m, мерено од внатрешниот раб на оградата на средството за пренесување на товар.

Член 50

Хоризонталната пречка на оградата на средството за пренесување на товар мора да се димензионира за хоризонтални оптоварувања на подвижен товар од најмалку 30 kg по работник, а меѓусебното растојание на товарот во пресметката мора да изнесува 0,5 m.

Член 51

Ако средството за пренесување на товар има препустити во однос на потпирачите на бесење за носечките јажиња, неговата сигурност против превртување се смета со номинална носивост зголемена за 50%.

Дозволенiot наклон на средството за пренесување на товар може да изнесува најмногу 15°.

Член 52

Споевите на средството за пренесување на товар што можат да се расклопат, мораат во расклопена состојба да сочинуваат цврста и сигурна целина.

За обезбедувањето на спојните врски на средството од став 1 на овој член можат да се употребат само делови кои при употреба не се деформираат.

Член 53

Средството за пренесување на товар мора да биде од сите страни опфатено со подножни пречки високи најмалку 0,20 m и мора да има ограда од сите страни на височина од најмалку 1,1 m или од задната страна – најмалку 1,2 m, а на другите страни – најмалку 1 m.

Средството за пренесување на товар мора да биде ограден до 1 m над подот со лим, перфориран лим, жичена мрежа или сличен материјал, а отворите (окцата) не смеат да бидат поголеми од 25 mm.

Член 54

Ако до просторот под средството за пренесување на товар не може да се пријде, средството за пренесување на товар може да биде без оградата од став 2 на член 53 од овој правилник, со тоа што растојанието на хоризонтално поставените пречки на него да не изнесува повеќе од 0,30 m.

Ако до просторот под средството за пренесување на товар може да се пријде на теренот под него мора да се постави ограда со која се спречува движење на лица, и на-пис „ЗАБРАНЕТО МИНУВАЊЕ! РАБОТА НА ВИСОЧИНА“.

Секоја пристапна страна на оградениот простор мора да изнесува најмалку по еден метар повеќе од основата на средството за пренесување на товар.

Член 55

Отворите на влезот во средството за пренесување на товар можат да бидат само до половина од височината на оградата, мерено од горниот раб на оградата, мораат да бидат затворени и не смеат да се отвораат нанадвор. Уредите за затворање мораат да бидат обезбедени така што да не можат ненамерно да се отвораат. Употреба на синдири или јажиња како завеса не е дозволена.

Член 56

Подот на средството за пренесување на товар не смее да биде издупчен или лизгав. Водата мора да истечува, а одводите мораат да бидат изведени така што предмети да не можат да пропаѓаат низ подот.

Член 57

Ако до просторот под средството за пренесување на товар не може да се пријде, на подот на средството за пренесување на товар можат да се наоѓаат отвори големи најмногу 25 mm x 25 mm.

Член 58

На оградата или на подот на средството за пренесување на товар мора да биде обезбедено место за зацврстување на сигурносната опрема.

Предметите за работа што се пренесуваат надвор од оградата на средството за пренесување на товар мораат да бидат добро прицврстени.

Средството за пренесување на товарот во состојба на мирување мора да биде цврсто заврзано.

V. ВОДИЛКИ

Член 59

Средството за пренесување на товар може да се води со помош на стабилни челични водилки, затегнати јажиња или затегнати жици.

Ако височината на дигањето односно патеката на работа е поголема од 60 m од основата на теренот, средството за пренесување на товар мора да се води по должината на целата патека.

Член 60

Ако постојат фаќачки уреди, водилките мораат да одговараат на условите за работа на фаќачкиот уред или на соодветните сигурносни уреди.

Член 61

Водилките или јажињата врз кои дејствуваат фаќачките уреди, како и нивните прицврстувања и потпорните конструкции, па и самите фаќачки уреди, мораат да се пресметаат така што да издржат оптоварување кое во однос на збирот на масата на средството за пренесување на товар и масата на номиналното оптоварување, е зголемено за:

- 1) петкратен износ - ако е во прашање фаќачки уред за моментално кочење;
- 2) трикратен износ - ако е во прашање фаќачки уред за моментално кочење со придушување;
- 3) двоен износ - ако е во прашање фаќачки уред за постепено кочење.

VI. ФАЌАЧКИ УРЕД

Член 62

Фаќачкиот уред мора да дејствува врз стабилните водилки или врз челичните јажиња за фаќачки уред.

Ако јажињата на фаќачкиот уред при негово стапување во дејство се заглавуваат, мораат да се постават челични јажиња со челично јадро.

Член 63

Фаќачкиот уред, со помош на граничникот на брзината, мора да стапи во дејство најдоцна при брзина на спуштање на средството за пренесување на товар од 0,5 m/s.

Со фаќачкиот уред мора да се запре средството за пренесување на товар и да се држи во состојба на мирување со опирање на водилката или на челичните јажиња за фаќачкиот уред и кога номиналното оптоварување е зголемено за 50%.

Член 64

Фаќачкиот уред не смее да се отпушта со помош на потезни пружини или со помош на тегови.

Член 65

На фасадните лифтови без механички сигурносен уред против превртување не смее да се наоѓа фаќачки уред.

Член 66

Забрането е фаќачкиот уред да дејствува додека средството за пренесување на товар се движи нагоре.

Член 67

При дејство на фаќачкиот уред врз јажињата за фаќачкиот уред, патот на средството за пренесување на товар не смее да биде подолг од 2 m.

Челичните јажиња за фаќачкиот уред мораат да имаат најмалку 8 пати поголема сигурност во однос на сметачката сила на кинење при динамичко оптоварување.

Член 68

Деловите на фаќачкиот уред што се изложени на абеење мораат по секое стапување во дејство да се прегледаат и да се заменат ако се оштетени.

Член 69

Врз исправната работа на фаќачкиот уред не смеат да влијаат атмосферски прилики и завалканост.

Член 70

Фаќачкиот уред се отпушта со движење на средството за пренесување на товар нагоре, со тоа што веднаш по отпуштањето мора да биде оспособен за нормална работа.

Член 71

На фаќачкиот уред мора да се наоѓа електричен сигурносен уред со кој се прекинува линијата на управувањето и се запира погонот на фасадниот лифт кога фаќачкиот уред ќе се активира. Електричниот сигурносен уред на фаќачкиот уред мора по принуден пат да се држи одвоено сè додека деловите на фаќачкиот уред не се ослободат.

VII. ГРАНИЧНИК НА БРЗИНАТА

Член 72

Фаќачкиот уред, со помош на граничникот на брзината, мора да стапи во дејство кога ќе се достигне брзина од 115% од номиналната брзина.

Член 73

Силата на стапувањето во дејство на граничникот на брзината мора да биде еднаква најмалку на двократната сила потребна за стапување во дејство на фаќачкиот уред, со тоа што несмее да изнесува помалку од 300 N.

Член 74

На граничниот на брзината за стапување во дејство на фаќачкиот уред мора да биде видно обележена насоката на вртењето.

Граничниот на брзината мора да биде атестиран, пломбиран и заштитен од неовластено дотерување на уредот за активирање.

Член 75

Со граничниот на брзината со помош на електричниот сигурносен уред, се исклучува погонот на фасадниот лифт пред брзината на средството за пренесување на товар во насока надолу да достигне брзина на стапувањето во дејство на граничниот на брзината.

VIII. ОДБОЈНИЦИ

Член 76

Ако јажињата за фаќачките уреди се пократки од можната патека на средството за пренесување на товар, на краевите на тие јажиња мораат да се постават одбојници.

Член 77

Ако постојат водилки за водење на средството за пренесување на товар, мораат да се постават одбојници на долниот крај на патеката.

Член 78

Одбојниците мораат да бидат еластични и димензионирани така што да го запрат средството за пренесување на товар кое се движи нагоре со номинална брзина и кое е оптоварено со номинален товар.

Член 79

Ако на долната крајна положба на патеката на средството за пренесување на товар постои електричен сигурносен уред за запирање на фасадниот лифт, одбојници не се задолжителни.

IX. СКЛОПКИ ЗА ЗАПИРАЊЕ ВО КРАЈНИТЕ ПОЛОЖБИ И КРАЈНА СКЛОПКА

Член 80

Сите насоки на движењето на фасадниот лифт мораат да бидат ограничени со склопки за запирање. Склопката за запирање на крајните положби стапува во дејство непосредно, по принуден пат.

Член 81

Погонските уреди со кои се дига и се спушта средството за пренесување на товар и се управува со стрелата, мораат принудно да се запираат.

Ако средството за пренесување на товар ја премине највисоката или најниската можна работна положба, запирање се врши со помош на крајните склопки за запирање.

Член 82

Крајните склопки за запирање мораат да стапат во дејство што е можно поблиску до крајните положби пред средството за пренесување на товар, стрелата или возната направа да ги допрат одбојниците, со тоа што не смеат да предизвикаат исклучување на фасадниот лифт од погон.

Член 83

Склопките за запирање во крајните положби и крајните склопки мораат да бидат меѓусебно независни. Направите за активирање мораат да бидат изведени и поставени така што при дефект на едната да не се исклучи и другата.

Член 84

Склопките за запирање во крајните положби не се задолжителни ако преминување на крајните положби е спречено со конструкционото решение на погонот.

Одредбата на став 1 од овој член се однесува на хидрауличниот погон на фасадниот лифт ако постојат вентили за ограничување на притисокот.

Член 85

Ако средството за пренесување на товар при движење надолу може да наседне, мораат да постојат автоматски уреди кои се активираат при наседнувањето и на средството за пренесување на товар му осигуруваат движење само нагоре.

Одредбата на став 1 од овој член не се однесува на средството за пренесување на товар ако тоа се постави на возна направа, при гаражирање.

Член 86

Ако средството за пренесување на товар при движењето нагоре се заглави, мораат да постојат автоматски уреди што се активираат и му осигуруваат на средството за пренесување на товар движење само надолу.

Одредбата на став 1 од овој член не се однесува на средството за пренесување на товар со давачи на команди за подигање.

Член 87

Погоните за подигање мораат да се исклучуваат автоматски кога се активираат нивните системи за сигурносно кочење.

Сите погони автоматски се исклучуваат кога системот за сигурносно кочење го активираат регулационите уреди на стрелата или фаќачкиот уред.

Член 88

Ако со водовите не се опфаќа целата област на движењето на фасадниот лифт, таа мора да се ограничи со помош на уред за исклучување.

Член 89

Ако средството за пренесување на товар е воведено во водилките и ако во него постојат давачи на команди за хоризонтално возење и лачно движење, мора најдоцна кога ќе помине 1 m од завршеното воведување, со помош на еден независен уред за исклучување, да се спречи натамошното движење на средството за пренесување на товар со дејствувањето на неговите уреди за хоризонтално возење и лачно движење.

Член 90

Ако не постојат одбојници на водилките, движењето на средството за пренесување на товар мора да се спречи со помош на електрични сигурносни уреди пред тоа да го дојде до долниот крај на водилките.

X. ЕЛЕКТРИЧНА ИНСТАЛАЦИЈА

Член 91

Одредбите на овој правилник за електричните инсталации и уреди се применуваат на главната склопка на енергетското коло на струјата и на се што е приклучено зад неа.

Член 92

Отпорноста на изолацијата помеѓу проводниците, како и помеѓу проводникот и земјата, мора да биде поголема од 1 000 Ω/V , и да изнесува најмалку:

- 1) 500 000 Ω – за енергетски струјни кола и за сигурносни струјни кола;
- 2) 250 000 Ω – за други струјни кола (управување, осветлување, итн.).

Член 93

Електричните струјни кола за управување се напојуваат со напон до 50 V од безбедносниот трансформатор за раздвојување.

Член 94

Главните контактори, како и контакторите што служат за запирање на погонската машина, мораат да ѝ одговараат на категоријата на употребата:

- 1) AC3 – за контактори на неизменични струјни кола,
 - 2) DC2 – за контактори на еднонасочни струјни кола.
- Контакторите од став 1 на овој член мораат да бидат изработени така што 100% од вкупниот број на акту

чувања и исклучувања да може да се изведе со струјата за задвижување на моторот.

Ако со главните контактори се управува со помош на помошни контактори, помошните контактори мораат да ѝ одговараат на категоријата на употреба:

- 1) AC11 – во наизменични струјни кола,
- 2) DC11 – во еднонасочни струјни кола.

Член 95

За главните и помошните контактори мораат да бидат исполнети следните услови:

- 1) ако еден од мирните контакти е затворен, сите работни контакти мораат да бидат отворени;
- 2) ако еден од работните контакти е затворен, сите мирни контакти мораат да бидат отворени.

Ако наместо помошните контактори во сигурносното струјно коло се употребуваат релени за управување со главните контактори, мораат да бидат исполнети условите од став 1 на овој член, со тоа што непотполното привлекување на котвата не се зема предвид при разгледувањето на грешките.

Член 96

Погонските мотори што се напојуваат директно од мрежата мораат да се заштитат од струите на преоптоварување и од струите на краткиот спој.

Ако откаже една фаза на електричното напојување, мора да се спречи оштетување на моторот.

Моторите што се напојуваат директно од мрежата мораат да бидат заштитени со помош на автоматски уреди, со кои едновременно се исклучуваат сите активни (фазни) проводници.

Заштитните уреди може повторно да ги вклучи само стручно лице.

Ако уредот за исклучување на прекумерна струја функционира врз база на покачување на температурата во намотките од моторот, дозволено е повторно вклучување да се изврши автоматски, откако доволно ќе се оладат намотките на моторот.

Член 97

На погонскиот уред на фасадниот лифт мора да се наоѓа една главна склопка со која едновременно на сите поливи се прекинува доводот на струја во лифтоот, а која мора да биде димензионирана за најјаката струја дозволена во нормалниот погон на лифтоот.

Главната склопка мора цврсто да стои во положбата на вклучување и исклучување и мора да биде споена пред помошните водови.

На главната склопка мора да се постави ознака: „ГЛАВНА СКЛОПКА“, а положбите „ВКЛУЧЕНА“ и „ИСКЛУЧЕНА“ мораат да бидат јасно обележани.

По работата, главната склопка се заклучува во исклучена положба.

XI. ЕЛЕКТРИЧНИ ВОДОВИ

Член 98

Пресекот на напојните водови до погонскиот уред на фасадниот лифт, како и на водовите на главното струјно коло од погонскиот уред до средството на пренесување на товар, мора да биде димензиониран според еквивалентната струја на циклусот, а падот на напонот мора да биде проверен според појдовната струја и да ѝ одговара на прописите за Југословенските стандарди за инсталациони проводници.

Падот на напонот во напојниот вод не смее да биде поголем од 5% при пуштањето на фасадниот лифт во движење.

Член 99

Пресекот на проводниците на електричната инсталација на фасадниот лифт изработени од бакар, што влегуваат во состав на сигурносното струјно коло или на некое друго коло приклучено кон сигурносното струјно коло, мора да изнесува најмалку $0,75 \text{ mm}^2$.

Пресекот на проводниците за управување со фасадниот лифт, за сигнализација и телефон и на проводниците

за врски на електронските управувачки уреди изработени од бакар, мора да изнесува најмалку $0,5 \text{ mm}^2$.

Пресекот на проводниците за осветлување мора да изнесува најмалку 1 mm^2 .

Челични носечки јажиња со електрични водови се дозволени како носечко средство само за погон со барабан при што проводниците мораат да бидат од бакарни строкови што му одговараат на напонот од најмалку 250 V.

Член 100

Ако се во прашање подвижни водови за управување со фасадниот лифт, за водовите за електричните сигурносни уреди, заедно со другите водови, е дозволен напон од 250 V спрема земјата, ако како подвижни водови се користат водови за најмало средно механичко оптоварување.

Ако средството за пренесување на товар се крева на височина од 25 m, мораат да се употребуваат самонесечки водови.

Ако средството за пренесување на товар се крева на височина над 25 m, мораат да се употребуваат водови со носечки делови.

Подвижните водови мораат да бидат заштитени од оштетувања на еден од следните начини:

- 1) ако се употребува барабан за водови со автоматско намотување, мора да се обезбеди водовите да не можат бочно да исконкат;
- 2) ако се употребуваат водови што се влечат или висечки водови, мора да се обезбеди нивните патеки да бидат без пречка и со остри рабови.

Член 101

Лизгавите водови мораат да бидат покриени така што да не можат да се допираат и на нив мораат да се наоѓаат натписи со соодветно предупредување, на растојанија до 10 m.

Електричните водови мораат да бидат и изолирани со материјал кој има голема отпорност на стареење.

Член 102

На електричната инсталација на фасадниот лифт мораат да се означат проводниците и приклучните стегалки. Спојниците, стегалките и приклучниците мораат да бидат сместени во посебни орманчиња или на соодветни табли.

Член 103

Ако по исклучувањето на главната склопка на фасадниот лифт одделни приклучни стегалки останат под напон поголем од 50 V, тие мораат јасно да се означат и да се одделат од стегалките што не се под напон поголем од 50 V.

Член 104

Приклучните стегалки чијшто случаен спој може да предизвика опасна погонска состојба на фасадниот лифт, мораат јасно меѓусебно да се одделат, дури и ако се изработени така што таква опасност да е исклучена.

Член 105

Плашчевите и други заштитни слоеви на изолираните проводниците и каблите мораат при полагањето да се вовлекуваат во кукиштата на апаратот за да се обезбеди континуирана механичка заштита.

Водовите споени со електрични сигурносни уреди мораат механички да се заштитат ако постои опасност да ги оштетат подвижните делови на фасадниот лифт или острите рабови на кукиштето.

Член 106

Ако во иста инсталациона или заштитна цевка се поставуваат електрични проводници со различни напони или во ист кабел жилите на кабелот се наоѓаат под различни напони, изолацијата на тие проводници мора да му одговара на највисокиот напон.

Член 107

Уредите и направите со приклучени споеви во сигурносните струјни кола мораат да се изработат и распо-

редат така што да не е можно да се заменат споевите, освен ако тие се раздвојуваат или спојуваат со помош на алат.

ХII. ЗАШТИТА ОД ЕЛЕКТРИЧНИ ГРЕШКИ

Член 108

Опасна погонска состојба на фасадниот лифт не смее на настапи поради појава на која и да било од долунаведените грешки:

- 1) исчезнување на напон;
- 2) недозволено големо паѓање на напонот;
- 3) загуба на електричната проводност на водот;
- 4) спој со масата или со земјата;
- 5) краток спој или прекин во електричните делови како што се отпорници, кондензатори, полупроводници и сијалици;
- 6) непривлекување или непотполно привлекување на котвата на контакторот или релејот;
- 7) невркање на котвата на контакторот или релејот во почетната положба („лепење на котвата за јадрото“);
- 8) неотворање на еден контактен дел;
- 9) незатворање на еден контактен дел;
- 10) замена на фазите.

Грешката наведена во точка 8 став 1 на овој член не се зема предвид ако се во прашање сигурносни склопки.

Член 109

Ако во сигурносното струјно коло се појави спој со масата или со земјата, мора веднаш да се запре погонот на фасадниот лифт, односно да се спречи повторно движење по првото запирање заради појавата на таков спој.

Повторно пуштање на фасадниот лифт во погон може да изврши само стручно лице, по отстранување на причините за грешката.

ХIII. УПРАВУВАЊЕ

Член 110

Движењето на фасадниот лифт се контролира по електричен пат.

Ако командите се даваат со притискање на копчиња, копчињата мораат да се наоѓаат во заштитена кутија и ниту еден уред за управување кој е под струја не смее да биде достапен.

Употреба на јажиња, канап или стапови за давање на команди не е дозволена.

Член 111

Со клучот на прекинувачите давачите на команди се исклучуваат или се заклучуваат, а клучот може да се извлече само во положба „исклучено“.

Член 112

Сите погони за работа на фасадниот лифт можат да бидат вклучени додека се вклучени соодветните давачи на команди.

На давачите на команди мораат да бидат означени правците на движењето.

Член 113

Ако фасадниот лифт не се задвижува од средството за пренесување на товар, мора да постои можност за спогодување со говор и за набљудување помеѓу средството за пренесување на товар и управувачкото место. Независно до можностите за спогодување, во случај на потреба мора да постои уред за сигнализација.

Член 114

На средството за пренесување на товар и на сите места на кои се наоѓаат електрични давачи на команди мораат да постојат склопки „СТОЈ“ за запирање во случај на потреба, со кои се прекинува доводот на електрична енергија и се запираат движењата со кои се управува од тие места.

Член 115

Склопката „СТОЈ“ мора да биде бистабилна и изработена така што со неа да се запира погонот на фасадниот

лифт принудно и трајно. Фасадниот лифт може повторно да се пушти во погон само со намерно дејствие со помош на склопката „СТОЈ“.

Ако е во прашање преклопна склопка „СТОЈ“, која е обоена црвено, фасадниот лифт се запира со поместување на рачката надолу. По активирањето, склопката „СТОЈ“ не смее автоматски да се врати во почетната положба.

Член 116

На средството за пренесување на товар мора да постои звучен сигнален уред за тревога независен од електричната мрежа.

Од фасадните лифтови поставени на градежни објекти чијашто височина на дигање е поголема од 25 m, мора да се чуе уредот за тревога на определено место на кое за време на работата постојано се наоѓаат лица што работат на градежниот објект.

Посебно мора да се обезбеди и телефонска врска помеѓу средството за пренесување на товар и местото од став 2 на овој член. Наместо телефон може да се употреби радио-телефон на пример од тип „воки-токи“.

На местото на градежниот објект, на кое се наоѓа уредот за тревога мора да се постави таблица со натпис „СИГНАЛ ЗА ПОМОШ“, како и упатство за давање на помош.

Член 117

Уредот за тревога мора да работи и ако откаже главниот довод на струја во погонот.

Член 118

Уредот за тревога може да се напојува од изворот кој е независен од главниот довод на струја во погонот или од акумулаторот.

Суви батерии не смеат да се користат како извор на струја на уредот за тревога.

Член 119

Електричните сигурносни уреди мораат да се приклучат така што да бидат исполнети следните услови:

- 1) не смеат да се вградат во земјоводот или во заштитниот проводник;
- 2) не смеат паралелно да се спојат со какви и да се електрични погонски средства, освен во случаите предвидени со овој правилник, (на пример намотка на контактори, релеи итн.);
- 3) индуктивни или капацитивни пречки не смеат да предизвикаат грешки во работата на електричните сигурносни уреди, било да се појават во самиот уред или да доаѓаат однадвор;
- 4) на излезите од електричните сигурносни уреди склопната состојба не смее да се измени поради вклучување на други електрични апарати во истото струјно коло, што би довело до опасна погонска состојба на фасадниот лифт;
- 5) уредот за сочувување на информации или за доцнење, ни во случај на дефект, не смее да влијае врз запирањето на фасадниот лифт поради дејство на електричните сигурносни уреди;
- 6) со конструкцијата и распоредот на вклучувањето на уредите за напојување со електрична енергија мора да се спречи поради вклучување или исклучување да се појават погрешни сигнали на излезите од електричните сигурносни уреди.

Напонските удари што се појавуваат при погонот на фасадниот лифт и на други апарати приклучени на мрежата мораат да се ограничат за да не влијаат штетно врз електронските компоненти.

Член 120

За сигурносните склопки мораат да бидат исполнети следните услови:

- 1) контактите на сигурносните склопки мораат механички да се раздвојуваат при дејствувањето на сигурносната склопка;
- 2) сигурносните склопки мораат да бидат заштитени така што да не можат да се допираат ако не се вградени во некој уред со кој се заштитени;
- 3) сигурносните склопки мораат да бидат конструирани за номинален изолационен напон од 250 V, ако со ни-

вното вградување е постигнат степен на механичка заштита најмалку IP 4X, односно за номинален изолационен напон од 500 V, ако степенот на механичката заштита е помал од IP 4X;

4) ако степенот на механичката заштита е помал од IP 4X, лезните патеки и воздушните растојанија мораат да изнесуваат најмалку 6 mm, а зазорите помеѓу контактите (работни), по отворањето, мораат да изнесуваат најмалку 4 mm;

5) деловите на сигурносната склопка под напон мораат да се сместат во заштитно куќиште;

6) ако повеќекратно се прекинат контактите, зазорот по раздвојувањето на контактите мора да изнесува најмалку 2 mm;

7) ако контактите се тријат од изолираните делови, тоа не смее да доведе до краток спој.

Член 121

Сигурносните склопови ги опфаќаат склопните апарати со галванско раздвојување (релеи, магнетски склопки, контактори) и склопните апарати без галванско раздвојување (полупроводнички склопки).

Член 122

Во поглед на грешките, за сигурносните склопови мораат да бидат задоволени и следните услови:

1) доколку една грешка, заедно со некоја друга грешка, доведува до опасна погонска состојба, најдоцна при следната промена на состојбата на погонот мора да се запре фасадниот лифт.

Додека грешката не се отстрани мора да се спречи повторно автоматско задвижување на фасадниот лифт, при што не се зема предвид и другата грешка која може да доведе до опасна погонска состојба пред запирањето на фасадниот лифт со промена на состојбата;

2) ако настанувањето на опасна погонска состојба е можно само при определен редослед на повеќе грешки, запирањето на фасадниот лифт мора да уследи најдоцна пред настанувањето на грешката којашто, заедно со постојните грешки, би довела до опасна погонска состојба.

Ако исчезне напонот, не е неопходно фасадниот лифт при повторното доаѓање на напонот да остане во состојба на мирување, под претпоставка дека при следната промена на состојбата на погонот повторно ќе биде запреен во случаите наведени во точ. 1 и 2 од став 1 на овој член.

Член 123

Со дејствувањето на електричниот сигурносен уред се спречува задвижувањето на погонската машина или се запира нејзиното движење. Доводот на електрична енергија во откочниот уред исто така се прекинува.

Електричните сигурносни уреди мораат непосредно да дејствуваат врз уредите што служат за довод на електрична енергија во погонската машина.

Ако за довод на електрична енергија во погонската машина се употребуваат контактори за подготвување на задвижување на фасадниот лифт, тие се сметаат како уреди што служат за довод на електрична енергија до погонската машина.

Член 124

Деловите за пуштање во дејство на електричните сигурносни уреди мораат да бидат изработени така што да не престануваат со дејствувањето и покрај механичките напрегања што настануваат во трајниот погон.

Деловите за пуштање во дејство на електричните сигурносни уреди не смеат да им бидат пристапни на нестручни лица и мораат да бидат изработени така што да не можат да се исклучат со употреба на едноставно помошно средство.

Член 125

Со електричните сигурносни уреди мора да се спречи задвижувањето на фасадниот лифт:

1) ако склопката за исклучување во случај на потреба влегла во дејство;

2) ако факачниот уред е ставен во дејство;

3) ако граничниот на брзината достигнал брзина од 115% од номиналната брзина;

4) ако склопката за исклучување на задвижувањето на стрелата во случај на потребата е вклучена.

Член 126

Со електрични сигурносни уреди мора да се спречи задвижување на погонскиот уред за дигање:

1) ако средството за пренесување на товар ја преминало горната крајна работна положба за повеќе од 0,1 m, а склопката за запирање на крајната горна положба е во дефект;

2) ако е вклучен сигурносниот систем за кочење на погонскиот уред за дигање;

3) ако средството за пренесување на товар при возењето нагоре се заглавило на истурено место или на некој дел од зградата, а во него не постојат никакви давачи на команди;

4) ако на погонскиот уред за дигање со барабан за јажиња едно јаже ја пречекори дозволената височина на намотувањето;

5) ако носечките средства на стрелата се лабави.

Член 127

Со електрични сигурносни уреди мора да се спречи задвижување на погонскиот уред за спуштање:

1) ако средството за пренесување на товар ја преминало крајната долна работна положба за повеќе од 0,1 m, а склопките за запирање на крајната долна положба се во дефект;

2) ако е вклучен сигурносниот систем за кочење на погонскиот уред за спуштање;

3) ако средството за пренесување на товар при возењето надолу се заглавило на истурено место или на некој дел од зградата, а во него не постојат никакви давачи на команди;

4) ако на погонскиот уред за спуштање со барабан за јажиња едно јаже ја пречекори дозволената височина на намотувањето;

5) ако носечките средства на стрелата се лабави;

6) ако носечките средства на погонскиот уред за спуштање се лабави.

Член 128

Со електричен сигурносен уред мора да се спречи дигањето на стрелата:

1) ако крајната работна положба на една стрела е пречекорена за повеќе од 0,1 m;

2) ако средството за пренесување на товар при возењето нагоре се заглавило на истурено место или на некој дел од зградата, а во него не постојат никакви давачи на команди.

Член 129

Со електричен сигурносен уред мора да се спречи спуштањето на стрелата:

1) ако крајната работна положба на една стрела е пречекорена за повеќе од 0,1 m;

2) ако средството за пренесување на товар при возењето надолу се заглавило на истурено место или некој дел од зградата а во него не постојат никакви давачи на команди;

3) ако носечките средства на погонскиот уред за дигање се лабави;

4) ако носечките средства на стрелата се лабави.

Член 130

Со електричен сигурносен уред мора да се спречи движењето на возната направа и хоризонталното движење на стрелата:

1) ако средството за пренесување на товар е водено и ако областа на водењето е пречекорена во возењето надолу;

2) ако при поставувањето на стрелата, на делови од зградата попустиле носечките средства на уредот за поместување на стрелата;

3) ако носечките средства на погонскиот уред за дигање се лабави;

4) ако средството за пренесување на товар при возењето надолу се заглавило на истурено место или на некој дел од зградата;

5) ако средството за пренесување на товар при возењето надолу останало да виси на истурено место или на некој дел од зградата, а на него не постојат никакви давачи на команди.

XIV. НАТПИСИ И ОЗНАКИ

Член 131

Сите натписи и ознаки на фасадниот лифт мораат да бидат уочливи, читливи и разбирливи, изработени од постојан материјал и трајно прицврстени.

Височината на буквите на натписите мора да изнесува најмалку 10 mm за големите букви и броевите, а најмалку 7 mm за малите букви.

Член 132

На средството за пренесување на товар мораат да се наоѓаат следните табели:

- 1) таблица со податоци за фасадниот лифт:
 - име на производителот на лифтоот, фабрички број, година на производството и година на вградувањето;
 - номинална носивост, во kg;
 - маса на средството за пренесување на товар, во kg;
 - најголема височина на дигањето....., во m;
 - брзина на дигањето на средството за пренесување на товар во m/s;
 - брзина на движењето на возната направа по терасата на зградата, во m/s;
- 2) таблица со предупредување:
„НА НЕУПАТЕНИ ЛИЦА ИМ СЕ ЗАБРАНУВА УПОТРЕБА НА ЛИФТОТ“
- 3) таблица со упатство за ракување со лифтоот.

Член 133

На возната направа на фасадниот лифт мора да се наоѓа таблица што ги содржи следните податоци:

- 1) пречник на јагето во mm и ознака на југословенскиот стандард според кој е направено јагето;
- 2) затезна цврстина на жиците;
- 3) фирма, односно назив и седиште или регистриран знак на производителот на јажињата;
- 4) датум на поставувањето на носечките челични јажиња.

Член 134

Давачите на команди за вертикално дигање, хоризонтално движење и за гаражирање на средството за пренесување на товар мораат да бидат недвосмислено обележени.

Ако на средството за пренесување на товар и на уредот за подигање на товар постојат други командни уреди, тие мораат да бидат означени, на соодветен начин, според својата намена.

Член 135

Контакторите, реленте, осигурувачите и приклучните стегалки на управувачките уреди мораат да бидат означени според електричната шема.

За штекерските врски по повеќекратни проводници мора да се означат само штекерот, а не и проводниците.

Член 136

Кај главната склопка на возната направа мора да се наоѓа таблица со натпис:

„ПРИ РАБОТАТА НА ФАСАДНИОТ ЛИФТ ИСКЛУЧИ ЈА СТРУЈАТА И ЗАКЛУЧИ ЈА ГЛАВНАТА СКЛОПКА“.

Член 137

Ознаките на електричните уреди на фасадниот лифт мораат да бидат исти како и ознаките на шемата на командата на фасадниот лифт.

XV. ТЕХНИЧКА КОНТРОЛА

Член 138

Новоизградените, реконструирајните фасадни лифтови на зградата, фасадните лифтови оспособени за употреба по несрекен случај и фасадните лифтови на кои е заме-

нет кој и да е од следните делови: носечки јажиња, погонски машини, факачки уред, граничник на брзината, управувачки уред, уред за кочење и уред за дигање, не смеат да се пуштаат во погон пред да се утврди со техничка контрола дека се исполнети сите пропишани услови на нивната безбедна работа.

Фасадните лифтови подлежат на задолжителна периодична техничка контрола.

Техничката контрола од став 2 на овој член мора да се изврши по истекот на една година од денот на пуштањето на фасадниот лифт во погон односно од денот кога е извршена претходната техничка контрола на тој фасаден лифт.

Член 139

Техничка контрола на фасадниот лифт се врши:

- 1) со преглед на целокупната постројка на фасадниот лифт;
- 2) со статичко испитување на фасадниот лифт;
- 3) со динамичко испитување на фасадниот лифт.

Член 140

Прегледот на целокупната постројка на фасадниот лифт опфаќа проверка на исправноста на работата на сите сигурносни уреди и делови на фасадниот лифт, степенот на нивната истрошеност и на безбедноста за работа на фасадниот лифт, а особено на:

- 1) уредот за кочење;
- 2) влечната способност на фасадниот лифт;
- 3) граничникот на брзината;
- 4) носечките јажиња и нивното врзување за средството за пренесување на товар и јажињата на факачките уреди;
- 5) склопките за запирање на средството за пренесување на товар на крајните положби;
- 6) одбојниците;
- 7) факачките уреди;
- 8) средството за пренесување на товар;
- 9) водилките на средството за пренесување на товар;
- 10) тркалата на средството за пренесување на товар и тркалата и водилките на возната направа;
- 11) работата на сите електрични сигурносни уреди;
- 12) заштитата од превисок напон на допир;
- 13) рачното задвижување на средството за пренесување на товар;
- 14) работата на погонските и командите струјни кола;
- 15) моќноста на погонскиот мотор и брзината на вертикалното и хоризонталното движење, како и мерењето на моќноста на погонскиот мотор на стрелата;
- 16) приклучокот на громобранската инсталација;
- 17) мерењето на отпорот на изолацијата на сите струјни кола;
- 18) уредите за тревога.

Член 141

Статичкото испитување на фасадниот лифт опфаќа проверка на затезната цврстина и на деформациите на фасадниот лифт и на следните негови делови: средството за пренесување на товар, носечките јажиња и нивното врзување за средството за пренесување на товар, како и исправноста на кочницата.

Статичкото испитување на фасадните лифтови чиешто влечење се остварува со помош на триење опфаќа проверка на исправноста на влечата односно лизгањето на јажињата во жлебовите на погонската јажица.

Во текот на статичкото испитување на фасадниот лифт средството за пренесување на товар мора да се наоѓа при дното на зградата на 0,10 m од теренот и мора да биде рамномерно оптоварено со двапати поголем товар од номиналната носивост во траење од најмалку десет минути.

Член 142

Динамичкото испитување на фасадниот лифт опфаќа проверка на исправноста на работата на уредите на фасадниот лифт, а особено на ефикасноста на кочницата, факачките уреди и влечата.

Ефикасноста на кочницата се испитува со кочење на средството за пренесување на товар, оптоварено со 125%

од номиналното оптоварување, при движење со номинална брзина во правец надолу, при што доводот на енергија за моторот и откочниот уред мора да биде исклучен.

Ефикасноста на кочењето на возната направа се испитува при нејзино хоризонтално движење со номинална брзина, при што доводот на енергија за моторот мора да биде исклучен.

Ефикасноста на кочењето на стрелата се испитува при нејзино лачно движење кога средството за пренесување на товар е оптоварено со 125% од номиналното оптоварување, при што доводот на енергија за моторот мора да биде исклучен.

Факачкиот уред се испитува со вклучување на граничникот на брзината при возење на средството за пренесување на товар надолу со отворена кочница и со неисключен погонски уред сè додека јанињата не почнат да се лизгаат во жлебовите на погонската јажница или додека не се олабават.

Влечењето на фасадниот лифт со погонска јажница се испитува со повеќекратно запирање на фасадниот лифт со најголемо можно забавување, при што при секое запирање средството за пренесување на товар мора да се доведе до потполно мирување.

Испитувањето на влечењето на фасадниот лифт опфаќа возење нагоре, со празно средство за пренесување на товар и возење надолу, со товар кој му одговара на 125% од номиналната носивост, сметајќи од половината на височината на дигањето.

За време на движењето и кочењето на фасадниот лифт при динамички испитувања, јажината во жлебовите на погонската јажница можат да се лизгаат до 20 mm, и тоа само при тргнувањето и запирањето на фасадниот лифт, а мораат сами да се запрат.

XVI. ОДРЖУВАЊЕ

Член 143

Фасадните лифтови мораат да бидат снабдени со упатство на производителот за ракување и одржување.

Фасадните лифтови мораат редовно да се одржуваат. Редовното одржување на фасадните лифтови опфаќа преглед на постројките на фасадните лифтови и контрола на нивната работа.

Најмалку еднаш месечно мора да се изврши преглед на постројките на фасадниот лифт, а особено проверка на:

1) кочниците на погонските уреди, факачките уреди, граничникот на брзината, крајните склопки и на одбојниците;

2) погонскиот уред за дигање;

3) влечењето што се остварува со помош на триење, како и налегањето на носечките јажини во жлебовите на помошните и погонските јажници или барабани;

4) носечките јажини и нивната врска со средството за пренесување на товар и јажината на факачкиот уред;

5) тркалата на средството за пренесување на товар и водилките (ако ги има) и проверка на тркалата и водилките на возната направа;

6) стабилноста на стрелата и на нејзиното движење (сервомоторен погон и јажини или синцири);

7) работата на сите електрични сигурносни уреди;

8) изолацијата на електричните уреди и на нивните врски со заземјувањето.

Како редовно одржување на фасадниот лифт, во смисла на овој правилник, се подразбира контролирање на исправноста на работата на фасадниот лифт во возењето и неговото редовно чистење и подмачкување.

Сите недостатоци во работата на фасадните лифтови мораат при редовното одржување да се отстрануваат без одлагање, а неисправните и оштетените делови мораат да се заменат.

Ако со прегледот на фасадниот лифт се утврдат неисправности што можат да доведат до опасна погонска состојба, фасадниот лифт мора да се исклучи од употреба додека утврдените неисправности не се отстранат.

Член 144

Кога фасадниот лифт се користи, пред користењето е потребно секој ден да се прегледаат:

1) тркалата и водилките на возната направа и дали фасадниот лифт при движењето по рамен покрив односно по терасата на зградата е стабилен;

2) уредите за кочење;

3) стабилноста на стрелата и нејзиното движење;

4) исправноста на подигањето на средството за пренесување на товар од возната направа и на неговото спуштање по фасадата на зградата;

5) дали носечките јажини правилно се прицврстени и врзани за средството за пренесување на товар;

6) дали носечките јажини правилно налегаат на жлебовите на погонските и помошните јажници или барабанот и дали се затегнати со своите тегови;

7) дали факачкиот уред работи при рачно за движување;

8) дали јажината на факачкиот уред се затегнати со тегови;

9) тркалата на средството за пренесување на товар;

10) дали сигурносните и крајните склопки исправно работат;

11) дали во погонските уреди има доволно масло.

Член 145

Кога поради истрошеност или оштетување, едно носечко челично јаже или повеќе носечки челични јажини мораат да се заменат, тогаш мораат да се заменат и другите јажини во истата група.

Носечките челични јажини на фасадниот лифт што се гаражира мораат да се заменуваат најдоцна секоја четврта година, а на фасадниот лифт што не се гаражира - најдоцна секоја втора година.

Член 146

За секој фасаден лифт мора да постои книга за одржување, која ги содржи следните податоци:

1) општи податоци за фасадниот лифт: податоци за корисникот и местото на вградување на фасадниот лифт, датум и број на дозволата за употреба на фасадниот лифт, фирма односно назив и седиште на производителот на фасадниот лифт, број и година на производство на фасадниот лифт и датум на вградување на фасадниот лифт;

2) основни карактеристички на фасадниот лифт: податоци за номиналната носивост и брзината (вертикална и хоризонтална), за височината на дигањето, големината на напонот за управување, заштитата од прелисок напон на допир, технички карактеристики на челичните јажини, технички карактеристики на електромоторот за дигање, за хоризонтално движење и лачно свртување (тип, мекност, број на обрти, номинална струја, замаен момент, фирма, односно назив и седиште на производителот на електромоторот) и за командата за фасадниот лифт;

3) податоци за измените на општите податоци и на основните карактеристики на фасадниот лифт;

4) податоци за одржувањето, прегледите, дефектите, поправките и замените на делови на фасадниот лифт;

5) податоци за организацијата на здружен труд или за лицето што го одржува фасадниот лифт.

XVII. ИСПРАВИ ШТО ГИ ПРИДРУЖУВААТ ФАСАДНИТЕ ЛИФТОВИ ВО ПРОМЕТ

Член 147

Фасадните лифтови во промет, односно при испорака мораат да бидат снабдени со гарантен лист.

Гарантиот рок за исправно функционирање на фасадниот лифт не може да биде пократок од две години.

Гарантниот рок од став 2 на овој член почнува да тече од денот на пуштањето на фасадниот лифт во погон.

Рокот во кој давателот на гаранција односно овластениот сервис е должен да постои по барањето на имателот на гарантниот лист за извршување на услуги за одржување односно поправки на фасадниот лифт изнесува 10 дена од денот на приемот на такво барање.

Член 148

Фасадните лифтови мораат да бидат снабдени со техничко упатство кое содржи технички и други податоци од значење за исправно поставување, пуштање во погон и употреба на фасадниот лифт, за отстранување на пречките и дефектите и за набавка на резервни делови, како и за опасноста при ракувањето, употребата и одржувањето на фасадниот лифт.

Техничкото упатство од став 1 на овој член содржи особено:

- 1) податоци за опремата и материјалот (спецификации на опремата и материјалот);
 - 2) податоци неопходни за пресметка на главниот електричен вод за напојување на фасадниот лифт со енергија;
 - 3) пресметки на: носечките челични јажина, влеченето, дозволеният притисок помеѓу јажето и жлебот на јажницата, вратилото на влечната јажница, оската на помошната јажница, барабанот (при сложено напрегање), маќноста на моторот за дигање, хоризонтално движење и лачно свртување и на брзината на дигањето и хоризонталното движење;
 - 4) цртежи за поставување (вградување);
 - 5) функционална шема на електрични врски на погонот и управувањето;
 - 6) податоци неопходни за заштита од превисок напон на допир;
 - 7) рок за обезбедено сервисирање.
- Рокот за обезбедено сервисирање на фасадниот лифт не може да биде пократок од десет години, сметајќи од денот на пуштањето на фасадниот лифт во погон.

XVIII. ПРЕОДНА И ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Член 149

Техничките карактеристики на фасадните лифтови што биле во употреба пред влегувањето во сила на овој правилник мораат да се усогласат со одредбите на овој правилник во рок од три години од денот на неговото влегување во сила.

Член 150

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 50 – 19010/1
18 декември 1984 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,
Вукашин Драгоевиќ, с. р.

247.

Врз основа на член 30 ст. 1 и 4, член 43 и член 49 став 2 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 38/77 и 11/80), во согласност со претседателот на Сојузниот комитет за енергетика и индустрија и претседателот на Сојузниот комитет за труд, здравство и социјална заштита, директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

ПРАВИЛНИК

ЗА ТЕХНИЧКИТЕ НОРМАТИВИ ЗА ВИСЕЧКИ СКЕЛИЊА НА ЕЛЕКТРИЧЕН ПОГОН

I. УВОДНИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат:

- 1) техничките услови и барања што мораат да бидат исполнети при производството, вградувањето, користењето и одржувањето на висечките скелиња;
- 2) начинот на означување и обележување на висечките скелиња и на деловите на висечките скелиња што е од значење за безбедноста и заштитата на животот и здравјето на луѓето;
- 3) техничките мерки за заштита од техничко-технолошки незгоди;
- 4) постапката, начинот и интервалите на вршењето задолжителна повремени техничка контрола на висечките скелиња и нивните делови;
- 5) начинот на ракување со висечките скелиња, начинот на нивното одржување и задолжителноста на упатството за ракување со висечките скелиња и за нивно одржување, како и поблиската содржина на техничкото упатство;
- 6) постапката и начинот на обезбедување определени карактеристики и квалитетот на висечките скелиња и начинот на нивното испитување;

- 7) исправите што ги придружуваат висечките скелиња во прометот односно при испораката.

Член 2

Под висечки скелиња, во смисла на овој правилник, се подразбираат привремено вградени неподвижни или подвижни постројки на зградата во текот на малтерирањето, бојосувањето, облагањето на фасада, што по фасадата на зградата, преку соодветни уреди, вертикално ги задвижува електрична енергија.

II. ДИМЕНЗИОНИРАЊЕ И ПОСТАВУВАЊЕ НА ВИСЕЧКО СКЕЛЕ

Член 3

Проектот на висечкото скеле содржи:

- 1) проектна задача;
- 2) технички опис;
- 3) предмер и претсметка;
- 4) спецификација на материјалот;
- 5) податоци неопходни за приклучок на електричен довод на енергија;
- 6) пресметка на: носечките челични јажина, влекот, дозволеният притисок меѓу јажето и жлебот на јажницата, вратилото на влечната јажница, силата на моторот за дигање, брзината на дигањето и на платформата;
- 7) податоци неопходни за заштита од превисок напон на допир;
- 8) цртежи на кои се прикажани:
 - поставување на опремата на висечкото скеле на терасата на зградата, нивните оптоварувања и врзувања за терасата на зградата;
 - изглед на висечкото скеле на фасадата на зградата;
- 9) функционална шема на електричните врски на погонот на висечкото скеле и управувањето со висечкото скеле.

Член 4

Во пресметката на цврстината на висечкото скеле, силите што настануваат поради праволинейски задвижувани делови во состојба на мирување, мораат да се помножат со факторот 1,2.

Ударната површина на ветерот по работник на висечкото скеле се пресметува со $0,75 \text{ m}^2$.

Ако висечкото скеле е во работна положба, вредноста на силата на ветерот се пресметува со 300 N/m^2 за висечкото скеле и за работниците на него.

Ако налетите на ветерот се појаки од 15 m/s , се забранува работа на висечкото скеле. Во тој случај платформата се врзува за објектот или се спушта на земја и по потреба се врзува.

Член 5

Висечкото скеле мора да биде проектирано така што пристапот до опремата на висечкото скеле на градежниот објект да биде безбеден и со соодветни технички мерки на сигурност при поставувањето да се исклучи можноста висечкото скеле што се наоѓа на определен градежен објект да се урне.

Висечкото скеле може да се постави на градежен објект со рамен покрив (тераса) на кој се поставуваат деловите на постројката на висечкото скеле, што може безбедно да издржи оптоварување на соодветната постројка на висечкото скеле и на опремата и на чија фасада нема издадени кои оневозможуваат безбедно движење на платформата по фасадата на објектот.

Висечко скеле не смее да се постави на градежен објект на чиј рамен покрив (тераса) нема простор најмалку од 4 m за безбедно сместување и поместување на висечкото скеле.

Висечкото скеле по исклучок може да се постави и на покрив кој не е рамен (тераса), под услов да се исполнети условите за сигурно поставување од став 1 на овој член.

III. УРЕДИ ЗА ДИГАЊЕ

Член 6

Средството за пренесување на товар се подига и се спушта со помош на мотор.

Дозволен се два вида погон:

- 1) со помош на барабан;
- 2) со помош на погонска јажница.

Член 7

Брзината на дигањето на средствата за пренесување на товар може да изнесува до 0,3 m/s, а брзината на спуштањето - до 0,35 m/s.

Член 8

Работната способност на погонската јажница се утврдува според прописот за југословенскиот стандард за пресметка на погонската јажница и се проверува практично.

Член 9

Затезниот тег на слободниот крај на јажето мора да се постави така што при движењето на платформата да не е потребно дополнително затегање на јажето.

Член 10

Жлебовите на погонската јажница не смеат да ја променат формата.

Член 11

Јажињата мораат да бидат осигурени така што да не можат да исконкат од жлебовите и да не можат туѓи тела да упаднат меѓу жлебот и јажето.

Член 12

Жлебовите на барабанот за јажињата мораат да бидат мазни, заоблени и нарежани во форма на завојница. Полупречникот на жлебот на јажето не смее да биде помал од 0,53 d ни поголем од 0,57 d, при што d означува пречник на јажето.

Наклонот на јажето во однос на жлебот не смее да биде поголем од 4°.

Јажињата на барабанот можат да се намотаат во повеќе слоеви, со тоа што да бидат правилно намотани, на пример, со помош на уред за намотување.

Член 13

На барабанот мора да се наоѓа уред за исклучување на погонот, кој стапува во дејство штом јажето ќе ја пречекори предвидената височина на намотување.

Член 14

Пречникот на барабанот за јажиња мерен од оска до оска на јажето, мора да биде еднаков најмалку на дваесетпекратен пречник на јажето.

Член 15

Уредите за дигање на висечкото скеле мораат да имаат два меѓусебно независни механички системи за кочење.

Член 16

Системот за кочење на висечкото скеле мора да дејствува автоматски ако престане доводот на струја во уредот за дигање и ако се исклучи струјата за управување на висечкото скеле.

Член 17

Кочењето мора да се врши со електромеханичка кочница, која дејствува со триење или со самосопирачки полжен на редуктор.

Кочната сила на кочницата се остварува со помош на пружина.

Член 18

При кочењето, платформата при номинална брзина мора да се запре и ако е оптоварена со 150% од номиналниот товар.

Член 19

Кочницата мора автоматски да стапи во дејство најдоцна кога брзината на спуштањето на платформата ќе достигне 0,5 m/s.

Член 20

Сигурносниот систем на кочницата мора да биде во целост непосредно по механички пат поврзан со последниот преносен елемент на уредот за дигање или непосредно да дејствува врз платформата.

Член 21

Забранета е употреба на кочница со лента.

Член 22

Кочните облоги не смеат да бидат од запалив материјал.

Член 23

Уредот за дигање мора да се исклучи пред да стапи во дејство кочницата или да се вклучи факачкиот уред.

Член 24

Уредот за рачно задвижување на висечкото скеле во случај на потреба мора да се дотера така што кочниците да можат да се ослободат рачно и платформата оптоварена со номинален товар, без погонска енергија да може да се задвижува рачно.

Силата потребна за рачно дигање на платформата со номинален товар не смее да биде поголема од 400 N.

Член 25

При исклучување на уредот за рачно откочување, кочницата мора да стапи во дејство автоматски.

Член 26

Уредот за рачно задвижување на висечкото скеле мора да биде во форма на полно тркало со мазна допирна површина или во форма на рачка за свртување.

Член 27

Уредот за рачно задвижување на висечкото скеле и уредот за рачно откочување мораат да им бидат достапни само _____ на стручно оспособени лица што работат на висечкото скеле.

Насоките на вртењето на уредот за рачно задвижување на висечкото скеле мораат да бидат јасно означени.

IV. НОСЕЧКИ СРЕДСТВА

Член 28

Платформата мора да биде обесена најмалку за две меѓусебно независни носечки челични јажиња кои не смеат да се влечат преку крути свртувачки елементи.

При оштетување на едното јаже наклонот на платформата не смее да биде поголем од 15°.

Член 29

За носечките челични јажиња мораат да бидат исполнети следните услови:

1) номиналниот пречник мора да изнесува најмалку 6,5 mm, а за висечки скелиња со погонска јажница пречникот на јажето мора да изнесува најмалку 8 mm;

2) номиналната затезна цврстина на жицата мора да изнесува:

- a) најмалку 1570 МПа, а не смее да биде поголема од 1770 МПа за јажиња со иста затезна цврстина на жиците;
- b) 1370 МПа за надворешните жици и 1770 МПа за внатрешните жици на јажињата со две номинални затезни цврстини на жиците;
- 3) составот, истегањето, овалноста и свитливоста мораат да ги исполнуваат условите според прописите за југословенските стандарди за челични јажиња и испитивањето мора да се врши според тие прописи.

Член 30

Коефициентот на сигурноста на носечките челични јажиња мора да изнесува најмалку 10.

Член 31

Краевите на носечките челични јажиња мораат да бидат прицврстени за платформата со помош на залевање во конусни чаури, со помош на плосната конусна чаура или со друг систем со иста сигурност.

За врзување на краевите на челичните јажиња е забранета употреба на стегач за челични јажиња.

Носивоста на елементите за прицврстување на крајот на носечкото челично јаже мора да изнесува најмалку 80% од носивоста на носечкото челично јаже.

Член 32

Конусните чаури и плоснатите конусни чаури се изработуваат и се користат за врзување на краевите на носечките челични јажиња на начинот утврден во прописите за југословенските стандарди за конусни чаури и плоснати конусни чаури.

Член 33

Јажињата се прицврстуваат за погонскиот барабан со помош на клин, или со помош на најмалку два стегачи или со друг систем со иста сигурност.

V. ПЛАТФОРМА

Член 34

Платформата е дел од висечкото скеле со која се превезуваат работници и се пренесува материјалот потребен за работа.

Од подот на платформата, во сите работни положби слободната височина мора да изнесува најмалку 1,8 m.

Член 35

Подот на платформата мора да биде изработен од цврст материјал, не смее да биде лизгава и мора да издржи оптоварување од најмалку 200 kg/m^2 , и тоа на најнеповолно место, на растојание најмногу од 0,35 m сметано од внатрешниот раб на оградата на платформата.

Член 36

Хоризонтална пречка на оградата на платформата мора да се димензионира за хоризонтални оптоварувања на подвижен товар од најмалку 30 kg по работник, а растојанието на товарот во пресметката мора да изнесува 0,5 m.

Член 37

Ако платформата има пропусти во однос на потпирките за бeseње на носечките јажиња, сигурноста против преврнување на платформата се смета со номинална носивост зголемена за 50%.

Член 38

Споевите на платформата што можат да се расклопат мораат во расклопена состојба да сочинуваат цврста и сигурна целина.

За обезбедување спојна врска на средствата од став 1 на овој член можат да се употребат само елементи што не се деформираат при употребата.

Член 39

Платформата мора од сите страни да биде опфатена со подножни пречки чија најмала височина изнесува 0,20 m и од сите страни мора да се наоѓа ограда на височина од најмалку 1,1 m или од задната страна – најмалку 1,2 m, а на другите страни најмалку 1 m.

Платформата мора до 1 m над подот да биде оградеана со лим, перфориран лим, жичено платно или сличен материјал, а отворите (окцата) не смеат да бидат поголеми од 25 mm.

Член 40

Ако до просторот под платформата не може да се пријде, платформата може да биде без оградата од став 2 на член 39, со тоа што растојанието на хоризонтално поставените пречки да не изнесува повеќе од 0,30 m.

Ако до просторот под платформата може да се пријде, на теренот под платформата мора да се постави огра-

да со натписот: „ЗАБРАНЕТО МИНУВАЊЕ! РАБОТА НА ВИСОЧИНА“.

Секоја пристапна страна на оградениот простор мора да изнесува најмалку по еден матар повеќе од основата на платформата.

Член 41

На оградата или на подот на платформата мора да се предвиди да има место за прицврстување на сигурносната опрема.

Предметите за работа што се движат надвор од оградата на платформата мораат да бидат сигурно прицврстени.

Платформата во состојба на мирување мора да биде цврсто приврзана.

IV. ФАКАЧКИ УРЕД

Член 42

Факачкиот уред мора да дејствува врз јажињата за факачкиот уред.

Ако при стапувањето во дејство на факачкиот уред неговите јажиња се заглавуваат, мораат да се постават челични јажиња со челично јадро.

Член 43

Со факачкиот уред мора да се запре платформата и да се држи во состојба на мирување со потпирање врз јажињата за факачкиот уред и кога номиналното оптоварување е зголемено за 50%.

Член 44

Со стапувањето во дејство на факачкиот уред мора да стапи во дејство електричниот сигурносен уред со кој се запира погонот на висечкото скеле. Електричниот сигурносен уред на факачкиот уред мора принудно да се држи одвоено додека факачкиот уред не се ослободи.

Член 45

Факачкиот уред не смее да се отпушта со помош на потегачки пружини или со помош на тегови.

Член 46

Забрането е факачкиот уред да дејствува додека висечкото скеле се движи нагоре.

Член 47

При дејство на факачкиот уред врз јажињата за факачкиот уред патот на платформата не сме да биде подолг од 2 m.

Јажињата за факачкиот уред мораат да имаат осум пати поголема сигурност во однос на сметачката сила на кинење при динамичко оптоварување.

Член 48

Деловите на факачкиот уред кои се изложени на абeње мораат по секое стапување во дејство да се прегледаат и да се заменат ако се оштетени.

Член 49

Врз исправната работа на факачкиот уред не смеат да влијаат атмосферските прилики и извалканост.

Член 50

Факачкиот уред се отпушта со движење на платформата нагоре, со тоа што мора веднаш по отпуштањето да биде способен за нормална работа.

VII. ГРАНИЧНИК НА БРЗИНАТА

Член 51

Факачкиот уред, со помош на граничникот на брзината мора да стапи во дејство кога ќе се достигне брзина од 115% од номиналната брзина.

Член 52

Силата на стапувањето во дејство на граничникот на брзината мора да изнесува најмалку двојна сила потребна за стапување во дејство на факачкиот уред, а најмалку 300 N.

Член 53

Времето потребно граничникот на брзината да почне да дејствува врз факачкиот уред, за да би тој стапил во дејство мора да биде толку кратко што движењето на висечкото скеле во моментот на дејството на факачкиот уред да не достигне брзина која би можела да предизвика оштетување на факачкиот уред.

Член 54

На граничникот на брзината за стапување во дејство на факачкиот уред мора да биде видно обележена насоката на вртењето.

Граничникот на брзината мора да биде атестиран, пломбиран и заштитен од неовластено регулирање на уредот за активирање.

VIII. ОДБОЈНИЦИ

Член 55

Ако јажињата за факачките уреди се пократки од можната патека на платформата, мораат да се постават одбојници на краиштата на тие јажиња.

Член 56

Одбојниците мораат да бидат димензионирани така што да ја запрат платформата што се движи нагоре со номинална брзина и кога е оптоварена со номинален товар.

IX. СКЛОПКИ ЗА ЗАПИРАЊЕ НА ПЛАТФОРМАТА НА КРАЈНИТЕ ПОЛОЖБИ

Член 57

Сите насоки на движењето на висечкото скеле мораат да бидат ограничени со склопки за запирање. Склопка за запирање на крајните положби стапува во дејство непосредно, по принуден пат.

Член 58

Погонскиот уред со кој платформата се дига и спушта мора принудно да се запира.

Ако платформата ја помине највисоката или најниската можна работна положба, запирањето се врши со помош на склопките за запирање.

Член 59

Склопките за запирање мораат да стапат во дејство што е можно поблиску до крајните положби пред платформата да ги допре одбојниците, но не смеат да предизвикаат исклучување на висечкото скеле од погон.

Член 60

Склопките за запирање во крајни положби не се неопходни ако е спречено со конструктивно решение на погонот преминувањето на крајните положби.

Член 61

Ако должината на водовите не е проектирана за целата област на движење на висечкото скеле, областа на движењето на висечкото скеле мора да се ограничи со помош на уредот за исклучување.

X. ЕЛЕКТРИЧНА ИНСТАЛАЦИЈА

Член 62

Одредбите на овој правилник за електричните инсталации и уреди се применуваат на главната склопка на енергетското коло на струја и на сè што зад неа е приклучено.

Член 63

Отпорноста на изолацијата помеѓу спроводниците, како и помеѓу спроводниците и земјата мора да биде поголема од $1000 \Omega/V$, и изнесува најмалку:

- 1) 500.000Ω – за енергетски струјни кола и за сигурносни струјни кола;
- 2) 250.000Ω – за други струјни кола (управување, осветление, итн.).

Член 64

Електричните струјни кола на управување се напојуваат со мал напон до 50 V од безбедносниот трансформатор за раздвојување.

Член 65

Главните котнактори, како и контакторите што служат за запирање на погонската машина мораат да одговараат на категоријата на употреба според југословенските стандарди за контактори.

Контакторите од став 1 на овој член мораат да бидат димензионирани така што 10% од вкупниот број вклучувања и исклучувања да можат да се изведат задвижувања на моторот со струја.

Ако со главните контактори се управува со помош на помошни контактори, помошните контактори мораат да и одговараат на категоријата на употреба според прописите за југословенските стандарди за контактори.

Член 66

За главните и помошните контактори мораат да бидат исполнети следните услови:

- 1) ако еден од мирните контакти е затворен, сите работни контакти мораат да бидат отворени;
- 2) ако еден од работните контакти е затворен, сите мирни контакти мораат да бидат отворени.

Ако наместо помошни контактори во сигурносното струјно коло се употребуваат релеи за управување со главните котнактори, мораат да бидат исполнети условите од став 1 на овој член, со тоа што нецелосното привлекување на котвата не се зема предвид при резгледувањето на грешките.

Член 67

Погонските мотори што се напојуваат директно од мрежата мораат да се заштитат од струји на преоптоварување и струји на краток спој.

Ако откаже само една фаза на електричното напојување, мора да се спречи оштетување на моторот.

Моторите што се напојуваат директно од мрежата мораат да бидат заштитени со помош на автоматски уреди со кои истовремено се исклучуваат сите активни (фазни) спроводници.

Ако уредот за исклучување на прекумерна струја реагира на зголемување на температурата во намотките на моторот, дозволено е повторното вклучување да се изврши автоматски, откако доволно ќе се оладат намотките на моторот.

Член 68

На погонскиот уред на висечкото скеле мора да се наоѓа една главна склопка со која на сите полови истовремено се прекинува доводот на струја на висечкото скеле, а која мора да биде димензионирана за најјака струја дозволена во нормалниот погон на скелето.

Главната склопка мора цврсто да стои во положба на вклучување и исклучување и мора да биде споена пред помошните водови.

На главната склопка мора да се постави ознаката: ГЛАВНА СКЛОПКА, а положбите ВКЛУЧЕНА и ИСКЛУЧЕНА мораат да бидат јасно обележени.

XI. ЕЛЕКТРИЧНИ ВОДОВИ

Член 69

Пресекоот на напојните водови до погонскиот уред на висечкото скеле, како и на водовите на главното струјно коло од погонскиот уред, мора да биде димензиониран спрема еквивалентната струја на циклусот, а падот на напонот проверен спрема појдовната струја и мора да им

одговара на прописите за југословенските стандарди за инсталациони спроводници.

Падот на напонот не смее да биде поголем од 5% при ставање на висечкото скеле во движење.

Член 70

Пресекот на спроводниците на електричната инсталација на скелето изработени од бакар, што влегуваат во составот на сигурносното струјно коло или на некое друго коло приклучено кон сигурносното коло, мора да изнесува најмалку $0,75 \text{ mm}^2$.

Член 71

На електричната инсталација на висечкото скеле мораат да се означат спроводниците и приклучните стегалки. Спојниците, стегалките и приклучниците мораат да бидат сместени во посебни орманчиња или на табли предвидени за таа намена.

Член 72

Ако по исклучувањето на главната склопка на висечкото скеле одделни приклучни стегалки останат под напон поголем од 50 V, тие стегалки мораат јасно да се означат и да се одвојат од стегалките што не се под напон поголем од 50 V.

Член 73

Приклучните стегалки чиј случаен краток спој може да предизвика опасна погонска состојба на висечкото скеле мораат јасно меѓусебно да се одвојат, дури и ако се изработени така што да е исклучена таа опасност.

Член 74

Плаштите и другите заштитни слоеви на изолираните спроводници и кабли мораат при полагањето да се вовлекуваат во кукиштата на апаратите за да се обезбеди континуирана механичка заштита.

Водовите споени со електричните сигурносни уреди мораат механички да се заштитат ако постои опасност да ги оштетат подвижните делови на висечкото скеле или остриите рабови на кукиштето.

Член 75

Ако во иста инсталација или заштитна цевка се полагаат електрични спроводници со различни напони или жилите во ист кабел се наоѓаат под разни напони, изолацијата на тие спроводници мора да одговара на највисокиот напон.

Член 76

Уредите и направите со приклучни споеви во сигурносните струјни кола мораат да се изработат и распоредат така што да не можат да се заменат споевите, освен ако тие се раздвојуваат или спојуваат со помош на алат.

XII. ЗАШТИТА ОД ЕЛЕКТРИЧНИ ГРЕШКИ

Член 77

Висечкото скеле не смее да се доведе во опасна погонска состојба поради која да било од наведените грешки во електричната инсталација или во опремата на висечкото скеле:

- 1) снемивање на напонот;
- 2) недозволено голем пад на напонот;
- 3) загубување на електричната спроводливост на водот;
- 4) спој со масата или со земјата;
- 5) краток спој или прекин во електричните елементи, како што се, отпорници, кондензатори, полупроводници;
- 6) непривлекување или нецелосно привлекување на котвата на контакторот или релејот;
- 7) невркање на котвата на контакторот или релејот во почетна положба („лепење на котвата за јадрото“);
- 8) неотворање на еден контактен елемент;
- 9) незатворање на еден контактен елемент;
- 10) замена на фазите.

Неотворањето на контактниот елемент (под 8) не се зема предвид кога се во прашање сигурносните склопки.

Член 78

Ако во сигурносното струјно коло се појави спој со маса или со земја мора веднаш да се запре погонот на висечкото скеле, односно да се спречи повторното движење по првото запирање по појавата на таквиот спој.

По отстранување на причината на грешката висечкото скеле може повторно да го пушти во погон само стручно лице.

XIII. УПРАВУВАЊЕ

Член 79

Движењето на висечкото скеле се контролира по електричен пат.

Ако командите се даваат со притискање на копчиња, тогаш копчињата мораат да се наоѓаат во заштитена кутија и ниту еден дел под струја не смее да биде достапен.

Член 80

Со клуч на прекинувачот давачите на команди се исклучуваат или се заклучуваат, а клучот може да се извлече само во положбата „исклучено“.

Член 81

Погонот на висечкото скеле може да биде вклучен додека е вклучен соодветен давач на команда.

Член 82

Уредот за дигање заради испитување (проверка на фаќачкиот уред, проверка на оптоварувањето) мора да се управува од сигурно место, и тоа во областа на возењето што е доволно за тие испитувања.

Член 83

На давачите на команда за погон на висечкото скеле мораат да бидат означени насоките на движењето.

Член 84

На платформата мора да постои прекинувач за запирање во случај на потреба, со кој на моторот на уредот за дигање се прекинува доводот на енергија.

На прекинувачите за запирање во случај на потреба мора да се наоѓа наклонска рачка обоена црвено со натписот „СТОЈ“. Висечкото скеле се запира со покрејување на рачката надолу. По активирање на прекинувачот за запирање во случајна потреба не смее автоматски да се врати во почетната положба.

Се дозволува примена на прекинувачи на преклоп што се боени со црвена боја и на кои се наоѓа натписот „СТОЈ“. По влегувањето во дејството овие прекинувачи не смеат автоматски да се вратат во почетна положба.

Член 85

Ако давачите на команди можат механички принудно да се исклучат, односно раздвојат и ако притоа непосредно се прекинува доводот на енергија кон погоните без меѓувклучувања на другите елементи за вклучување, тогаш тие истовремено служат и како прекинувачи за запирање во случај на потреба.

Член 86

Електричните сигурносни уреди мораат да се приклучат така што да бидат исполнети следните услови:

- 1) не смеат да се вградат во земјовод или во заштитен спроводник;
- 2) не смеат паралелно да се спојат со какви и да било електрични погонски средства, освен во случаите предвидени со овој правилник;
- 3) индуктивни или капацитивни пречки не смеат да предизвикаат грешки во работата на електричните сигурносни уреди, било пречките да настанале во самиот уред било да доаѓаат однадвор;
- 4) на излезите на електричните сигурносни уреди склопната состојба не смее да се промени поради вклучување на други електрични апарати во исто струјно коло, така што да настане опасна погонска состојба на висечкото скеле;
- 5) со конструкцијата и распоредот на вклучувањето на уредите за напојување со електрична енергија мора да

се спречи поради вклучување или исклучување да се појават погрешни сигнали за излезите на електричните сигурносни уреди.

Член 87

За сигурносните склопки мораат да бидат исполнети следните услови:

1) контактите на сигурносните склопки мораат механички да се раздвојуваат при дејствувањето на сигурносните склопки;

2) сигурносните склопки ако не се вградени во некој уред мораат да бидат на друг начин заштитени така што да не можат да се допрат;

3) сигурносните склопки мораат да бидат конструирани за номинален изолационен напон од 250 V - ако со нивното вградување е постигнат степен на механичка заштита најмалку IP 4X, односно за номинален изолационен напон од 500 V - ако степенот на механичката заштита е помал од IP 4X;

4) ако степенот на механичката заштита е помал од IP 4X, патеките за лазање и воздушните растојанија мораат да изнесуваат најмалку 6 mm, а зазорите помеѓу работни контакти по отворањето мораат да изнесуваат најмалку 4 mm;

5) деловите на сигурносната склопка под напон мораат да се сместат во заштитното куќиште;

6) ако контактите повеќекратно се прекинат секој зазор по раздвојувањето на контактите мора да изнесува најмалку 2 mm;

7) ако контактите се тријат од изолираните делови, тоа не смее да доведе до краток спој.

Член 88

Со дејствување на електричниот сигурносен уред мора да се спречи задвижувањето на погонската машина или да се запре нејзиното движење. Доводот на електрична енергија во откочниот уред мора исто така да се прекине.

Електричните сигурносни уреди мораат да дејствуваат непосредно врз уредите што управуваат со доводот на електрична енергија во погонската машина.

Ако за вклучување на електрична енергија во погонската машина се користат контактори за подготвување на движењето на висечкото скеле, тие се сметаат како уреди што служат за довод на електрична енергија до погонската машина.

Член 89

Деловите за пуштање на електричните сигурносни уреди во дејство мораат да бидат изведени така што да не престануваат да дејствуваат и покрај механичките напрегања што настануваат во трајниот погон.

Деловите за пуштање на електричните сигурносни уреди во дејство не смеат да бидат достапни за нестручни лица и мораат да бидат изработени така што да не можат да се исклучат со употреба на едноставно помошно средство.

Член 90

Со електрични сигурносни уреди мора да се спречи задвижувањето на висечкото скеле ако е:

1) склопката за исклучување во случај на потреба е вклучена;

2) фаќачкиот уред е ставен во дејство;

3) граничникот на брзината достигнал брзина од 115% од номиналната брзина.

Член 91

Со електричните сигурносни уреди мора да се спречи задвижувањето на погонскиот уред за дигање:

1) ако платформата ја премине горната или долната крајна работна положба за повеќе од 0,1 m, а склопката за запирање на крајните положби е во дефект;

2) ако во уредот за дигање со барабан за јаже едното јаже ја пречекори дозволената височина на намотување.

XIV. НАТПИСИ И ОЗНАКИ

Член 92

Сите натписи и ознаки на висечкото скеле мораат да бидат читливи и разбирливи, изработени од постојан материјал и да се уочливи.

Член 93

Натписот на висечкото скеле мора да ги содржи следните податоци:

1) номиналната носивост, во kg;

2) фирмата, односно називот и седиштето или регистрираниот знак на производителот;

3) таблица со предупредување: „НА НЕУПАТЕНИТЕ ЛИЦА ИМ СЕ ЗАБРАЊУВА УПОТРЕБА НА СКЕЛЕТО“;

4) таблица со упатство за ракување со скелето.

Најмалата височина на големите букви и на броевите на натписот мора да изнесува 10 mm, а на малите букви - 7 mm.

Член 94

На погонскиот уред на висечкото скеле или покрај него мора да постои таблица што ги содржи следните податоци:

1) пречник на јагето;

2) затезната цврстина на жиците;

3) фирмата, односно називот и седиштето или регистрираниот знак на производителот;

4) датумот на поставување на носечките челични јажиња.

Член 95

Ознаките на електричните уреди на висечкото скеле мораат да бидат исти како и ознаките на шемата на командата на висечкото скеле.

XV. ТЕХНИЧКА КОНТРОЛА

Член 96

Новозградените и реконструирани висечки скелиња на зграда, висечки скелиња оспособени за употреба по несрекен случај и висечки скелиња кај кои е извршена замена на кој и да било до следните делови: носечките јажиња, погонската машина, фаќачкиот уред, граничникот на брзината, управувачкиот уред, уредот за кочење и уредот за дигање, не смеат да се пуштат во погон пред да се утврди со техничка контрола дека се исполнети сите пропишани услови за нивна безбедна работа.

Висечките скелиња подлежат на задолжителна повремена техничка контрола.

Техничката контрола од став 2 на овој член мора да се изврши по истекот на една година од денот на пуштањето на висечкото скеле во погон, односно пред секое пуштање во погон на висечкото скеле при промена на местото на погонот, као и по истекот на една година од извршената претходна техничка контрола.

Член 97

Техничката контрола на висечките скелиња се врши:

1) со преглед на целокупната постројка на висечкото скеле;

2) со статичко испитување на висечкото скеле;

3) со динамичко испитување на висечкото скеле.

Член 98

Прегледот на целокупната постројка на висечкото скеле опфаќа проверка на исправноста на работата на сигурносните уреди и елементи на висечкото скеле, како и степенот на нивната издржаност и безбедната работа на висечкото скеле, а особено на:

1) уредот за кочење;

2) влечната способност на висечкото скеле;

3) граничникот на брзината;

4) носечките јажиња и нивното врзување со платформата и со јажињата на фаќачките уреди;

5) склопките за запирање на платформата на крајните положби;

6) одбојниците;

7) фаќачките уреди;

8) работата на сите електрични сигурносни уреди;

9) заштитата од превисок напон на допир;

10) тркалата на платформата;

11) рачното задвижување на платформата;

12) работата на погонските и командните струјни кола;

- 13) сила на погонскиот мотор, брзината на висечкото скеле и отпорот на изолацијата на сите струјни кола;
- 14) приклучокот на громобранската инсталација.

Член 99

Со статичкото испитување на висечкото скеле се опфаќа проверка на затезната цврстина и деформација на висечкото скеле и на неговите делови: платформата, носечките јажиња и нивното врзување со платформата и исправноста на кочницата.

Висечкото скеле чиј влек се остварува со триење се испитува статички така што се проверува исправноста на влекот односно на лизгањето на јажињата во жлебовите на погонската јажица.

Во текот на статичкото испитување на висечкото скеле, платформата мора да се наоѓа при дното на зградата, т.е. 0,10 m од почвата и најмалку 10 минути мора да биде рамномерно оптоварена со товар двојно поголем од номиналната носивост.

Член 100

Со динамичкото испитување на висечкото скеле се опфаќа проверка на исправноста на работата на уредот на висечкото скеле, а особено ефикасноста на кочницата, фаќачките уреди и влекот.

Ефикасноста на кочницата се испитува со кочење на платформата, оптоварена со 125% од номиналното оптоварување, при нејзино движење со номинална брзина во насоката надолу, при што доводот на енергија за моторот и откочниот уред мора да биде исклучен.

Фаќачкиот уред се испитува со вклучување на граничникот на брзината при возење на платформата надолу со отворена кочница и неисклучен погонски уред се додека јажињата не почнат да се лизгаат во жлебовите на погонската јажица или додека не се олабават.

Влекот на висечкото скеле со погонска јажица се испитува со повеќекратно запирање на висечкото скеле со најголемо можно забавување, при што секое запирање платформата мора да се доведе во состојба целосно мирување.

Испитувањето на влекот на висечкото скеле го опфаќа возењето нагоре, со празна платформа и возењето надолу со товар што изнесува 125% од номиналната носивост.

За време на движењето и кочењето на висечкото скеле при динамички испитувања, јажињата во жлебовите на погонската јажица можат да се лизгаат до 20 mm, и тоа само при поаѓањето и запирањето на висечкото скеле, а мораат сами да се смират.

XVI. ОДРЖУВАЊЕ

Член 101

Висечките скелиња мораат да бидат снабдени со упатство од производителот за ракување и одржување.

Висечките скелиња мораат редовно да се одржуваат. Со редовно одржување на висечките скелиња се опфаќа прегледот на постројката на висечките скелиња и контрола на нејзината правилна работа.

Најмалку еднаш месечно мора да се изврши преглед на постројката на висечкото скеле, а особено проверка на:

- 1) кочницата на погонскиот уред, фаќачките уреди и граничникот на брзина;
- 2) влекот што се остварува со триење;
- 3) работата на сите електрични сигурносни уреди;
- 4) носечките јажиња и нивното врзување со платформата и со јажињата на фаќачкиот уред;
- 5) изолацијата на електричните уреди и нивните врски со вклучување;
- 6) уредот за дигање.

Под редовно одржување на висечкото скеле, во смисла на овој правилник, се подразбира контролирање на исправноста на работата на висечкото скеле во возење и неговото редовно чистење и подмачкување.

Сите недостатоци во работата на висечките скелиња мораат при редовното одржување неодојно да се отстрануваат, а неисправните и оштетените делови мораат да се заменат.

Ако со прегледот на висечкото скеле се утврдат неисправности што можат да доведат до опасна погонска состојба,

гојба, висечкото скеле мора да се исклучи од употреба додека утврдените неисправности не се отстранат.

Член 102

Кога поради истрошеност или оштетување мора да се замени едно или повеќе од носечките челични јажиња, мораат да се заменат и другите јажиња во истата група.

Носечките челични јажиња на висечкото скеле кое не го менува местото на погонот мораат да се заменуваат најдоцна секоја четврта година, а носечките челични јажиња на висечкото скеле што го менува местото на погонот - најдоцна секоја втора година.

Член 103

При користењето на висечките скелиња потребно е секојдневно да се прегледа:

- 1) дали конзолите се правилно и сигурно врзани на рамниот покрив (терасата);
- 2) дали носечките јажиња правилно се прицврстени и врзани за конзолите;
- 3) дали носечките јажиња правилно налегнуваат на жлебовите на помошните и на погонските јажици или барабани и дали се затегнати со своите тегови;
- 4) дали фаќачкиот уред работи исправно при рачно задвижување;
- 5) дали јажињата на фаќачкиот уред се затегнати со своите тегови;
- 6) дали во редукторите има доволно масло;
- 7) дали платформата е запрена со некаква пречка;
- 8) дали сигурносните и крајните склопки исправно работат.

Дневен преглед врши водачот на висечкото скеле.

Член 104

За секое висечко скеле мора да постои книга на одржување, во која се запишуваат следните податоци:

- 1) општи податоци: податоци за корисникот и местото на вградување на висечкото скеле, датум и број на дозволата за употреба на висечкото скеле, фирма, односно назив и седиште на производителот на висечкото скеле, број и година на производството на висечкото скелето и датум на вградувањето на висечкото скеле;

- 2) основни карактеристики на висечкото скеле: податоци за номиналната носивост и брзина, податоци за височината на дигањето, величината на напонот за управување, заштитата од превисок напон на допир, техничките карактеристики на челичните јажиња, техничките карактеристики на погонската машина и на електромоторот (тип, моќност, број на вртењето, номинална струја, замавен момент, фирма односно назив и седиште на производителот на машината) и податоци за командата;

- 3) податоци за измените на општите податоци и на основните карактеристики на висечкото скеле;

- 4) податоци за одржувањето, прегледите, дефектите, поправките и замената на делови и елементи на висечкото скеле;

- 5) податоци за организацијата на здружен труд или за лицето што го одржува висечкото скеле.

Општите податоци и основните карактеристики на висечкото скеле што се внесуваат во книгата на одржување мораат да бидат заверени со потпис на одговорното лице и со печат на организацијата на здружен труд што го монтира односно што го врши редовното одржување на висечкото скеле.

XVII. ИСПРАВИ ШТО ГИ ПРИДРУЖУВААТ ВИСЕЧКИТЕ СКЕЛИЊА ВО ПРОМЕТОТ

Член 105

Висечките скелиња во прометот односно при испораката мораат да бидат снабдени со гарантен лист.

Гарантниот рок за исправно функционирање на висечките скелиња не може да биде пократок од две години.

Гарантниот рок од став 2 на овој член почнува да тече од денот на пуштањето на висечкото скеле во погон или најкасно шест месеци од денот на испораката.

Рокот во кој давачот на гаранцијата, односно овластениот сервис е должен да постапи по барањето на имателот на гарантниот лист за извршување на услуги на одржувањето односно поправки на висечкото скеле, изнесува десет дена од денот на приемот на таквото барање.

Член 106

Висечките скелиња мораат да имаат техничко упатство кое ги содржи техничките и други податоци значајни за исправно монтирање и демонтирање, пуштање во погон и за употреба на висечките скелиња, за отстранување на пречките и дефектите и за набавка на резервни делови, како и за опасностите при ракување, употреба и одржување на висечките скелиња.

Техничкото упатство од став 1 на овој член содржи особено:

1) податоци за опремата и материјалот (спецификација на опремата и материјалите);

2) податоци неопходни за пресметка на главниот електричен вод за напојување на висечките скелиња со енергија;

3) пресметки на: носечките челични јажини; влекот, дозволения притисок помеѓу јажината и жлебот на јажината; вратилото на влечната јажница; оските на помошната јажница; барабанот (на сложено напрегање); моќноста на моторот за дигање на платформата и брзината на дигањето на платформата;

4) цртежи за монтажата;

5) функционална шема на електричните врски на погонот и управувањето;

6) податоци неопходни за заштита од превисок напон на допир;

7) рок за обезбедено сервисирање.

Рокот за обезбедено сервисирање на висечките скелиња не може да биде пократок од десет години, сметајќи од денот на пуштањето на висечкото скеле во погон.

XVIII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 107

Техничките карактеристики на висечките скелиња што се во употреба пред денот на влегувањето во сила на овој правилник мораат да се усогласат со одредбите на овој правилник во рок од три години од денот на неговото влегување во сила.

Член 108

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 50-12849/1
12 септември 1984 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод
за стандардизација,
Вукашин Драгоевиќ, с. р.

248.

Врз основа на член 24 став 2 од Законот за мерните единици и мерилата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 9/84), директорот на Сојузниот завод за мери и скапоцени метали пропишува

ПРАВИЛНИК

ЗА МЕТРОЛОШКИТЕ УСЛОВИ ЗА СЕКУНДАРНИ ЕТАЛОНИ НА ЕЛЕКТРИЧЕН НАПОН

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат метролошките услови што мораат да ги исполнуваат секундарните еталони на електричен напон (во понатамошниот текст: секундарни еталони).

Метролошките услови од став 1 на овој член се означуваат скратено со ознаката MUS.SE.E-10/3.

Член 2

Под секундарен еталон, во смисла на овој правилник, се подразбира група од најмалку четири заситени еталон-ќелии чувани и користени под еднакви услови заради материјализација и дистрибуција на единицата на електро-моторна сила.

Член 3

Долунаведените изрази, во смисла на овој правилник, ги имаат следните значења:

1) заверена вредност на електромоторната сила на секундарниот еталон е вредноста на електромоторната сила што е дадена во уверението за исправноста на секундарниот еталон на електричен напон;

2) средна вредност на електромоторната сила на секундарниот еталон е аритметичката средина на вредностите на електромоторната сила на еталон-ќелиите;

3) класа на точност на секундарниот еталон е вредноста на дозволеното отстапување на средната вредност на електромоторната сила на секундарниот еталон во текот на една година. Отстапувањето се утврдува со мерење на електромоторната сила спрема примарниот еталон и се изразува во микроволти (μV);

4) температура на заверката на секундарниот еталон е вредноста на температурата назначена во уверението за исправноста на секундарниот еталон и одговара на заверената вредност на електромоторната сила. Температурата мора да биде во работен опсег на температурата дозволен за заситените еталон-ќелии;

5) прецизност на споредувањето на секундарниот еталон е степенот на меѓусебното совпаѓање на збирот на измерените разлики на електромоторната сила добиени со повторено споредување на два исти еталони. Како мера за прецизноста на мерењето се користи стандардната девијација која се пресметува според следниот образец:

$$s = \sqrt{\frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}$$

каде што е:

n - број на извршени мерења;

x_i - поединечни резултати на мерењата;

$\bar{x}$ - средна вредност на повторените мерења;

6) стабилност на електромоторната сила на секундарниот еталон е најголемата промена на средната вредност на електромоторната сила на секундарниот еталон во текот на една година. Стабилноста на електромоторната сила се определува со мерење на секундарниот еталон спрема примарниот еталон и се изразува во микроволти (μV);

7) стабилност на електромоторната сила на еталон-ќелијата на секундарниот еталон е најголемата промена на вредноста на електромоторната сила на еталон-ќелијата во текот на една година. Стабилноста на електромоторната сила се определува со споредување на секундарниот еталон со примарниот еталон и се изразува во микроволти (μV);

8) релативна стабилност на електромоторната сила на еталон-ќелијата е промената на електромоторната сила на таа еталон-ќелија меѓу две мерења и се определува со меѓусебно споредување на еталон-ќелиите на еден ист секундарен еталон.

Член 4

Класата на точност на секундарниот еталон мора да биде поголема од 2 μV .

Член 5

Стабилноста на електромоторната сила на секундарниот еталон мора да биде помала од 2 μV .

Стабилноста и релативната стабилност на електромоторната сила на еталон-ќелијата мораат да бидат помали од 4 μV .

Член 6

Референтни услови за секундарниот еталон се:

1) температура во термостатот мора да има стабилност поголема од $\pm 0,01^\circ C$;

2) температурата во просторот во кој се наоѓа секундарниот еталон мора да биде од $18^\circ C$ до $25^\circ C$, со стабилност од $\pm 2^\circ C$;

3) најголемата разлика на температурата на воздухот во просторот во кој се наоѓа секундарниот еталон мора да биде помала од $1^\circ C$ и мора да се менува побавно од $0,5^\circ C$ / час;

4) влажноста на воздухот мора да биде помала од 60%.

Член 7

Просторот во кој се наоѓа секундарниот еталон мора да биде заштитен од надворешни влијанија (на пример, вибрации, електромагнетни пречки, зрачења итн.).

Член 8

Натписите и ознаките мораат да бидат напишани на еден од јазиците и писмата на народите односно народностите на Југославија.

Член 9

Натписите и ознаките на секундарниот еталон мораат да бидат јасни, добро видливи во работни услови и напишани така што да не можат да се избришат или симнат.

Член 10

На куќиштето на термостатот на секундарниот еталон мораат да бидат напишани;

- 1) фирмата, односно називот или знакот на производителот на термостатот;
- 2) називот или скратената ознака за типот на термостатот;
- 3) номиналните вредности на еталон-келиите што се сместени во термостатот;
- 4) сервисниот број на термостатот.

Член 11

На еталон-келијата мораат да бидат напишани:

- 1) фирмата односно називот односно знакот на производителот;
- 2) називот или скратената ознака за типот;
- 3) сервисниот број;
- 4) службената ознака на типот на еталон-келијата, ако е извршено испитување на типот.

Член 12

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за метролошките услови за групни еталони на волт („Службен лист на СФРЈ“, бр. 43/78).

Член 13

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 0404-3532/1
30 август 1985 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за мери и
скапоцени метали,
Милисав Воичкиќ, с.р.

249.

Врз основа на член 25 став 2 од Законот за мерните единици и мерилата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 9/84), директорот на Сојузниот завод за мери и скапоцени метали пропишува

ПРАВИЛНИК

ЗА МЕТРОЛОШКИТЕ УСЛОВИ ЗА ЕТАЛОН-УРЕДИ
ЗА ПРЕГЛЕД НА ПОКАЗНИТЕ УРЕДИ НА СПРАВИТЕ
ЗА МЕРЕЊЕ НА ТЕЧНИ ГОРИВА

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат метролошките услови кои мораат да ги исполнуваат еталон-уредите кои се користат како работни еталони за преглед на показните уреди на справите за мерење на течни горива (во натамошниот текст: еталон-уреди).

Метролошките услови од став 1 на овој член се означуваат скратено со ознаката MUS.RE.Z-(5;6)/1.

Член 2

Границата на вкупната мерна несигурност на еталон-уредите во мерен опсег во референтни услови изнесува $\pm 0,1\%$.

Под референтни услови се подразбира температура од $+20^{\circ}\text{C} \pm 5^{\circ}\text{C}$.

Член 3

По конструкцијата еталон-уредот може да биде механички, електромеханички или електричен (електронски).

Член 4

Еталон-уредот мора да има погонски, показен, преносен и управувачки дел.

Член 5

Погонскиот дел на еталон-уредот мора да биде електромоторен со можност за промена и регулирање на бројот на обртите, да би можел со уредот да се стимулира работниот опсег на справата од најмалот ($Q_{\min}$) до најголемиот ($Q_{\max}$) протек ($Q_{\min} = 5 \text{ l/min}$; $Q_{\max} = 500 \text{ l/min}$).

Член 6

Показниот дел на еталон-уредот може да ја покажува директно истечената зафатнина или само бројот на обртите на излезното вратило на погонскиот дел, регистриран од моментот на вклучувањето до моментот на исклучувањето на еталон-уредот.

Покажувачот мора да биде конструиран така што мерената големина да се отчитува во илјадити делови.

Член 7

Покажувачот може да биде изработен со дигитална или со полудигитална скала со најмалку четири цифрени места на кои се исказуваат цели вредности на мерената големина.

Вредноста на поделокот на скалата на првиот елемент на покажувачот, кој покажува делови од мерената големина мора да изнесува 0,001.

Член 8

Погонскиот дел и показниот дел на еталон-уредот можат да бидат изработени како една целина или како засебни целини, со тоа што да бидат исполнети условите пропишани во член 2 од овој правилник.

Член 9

Преносниот дел на еталон-уредот може да биде механички, електромеханички или електричен, со промена или без промена на преносниот однос.

Член 10

Управувачкиот дел на еталон-уредот мора да биде конструиран така што да овозможи лесна сигурна и точна работа.

Механизмот за враќање на нула мора да биде така конструиран што во потполност да го отстрани покажаниот резултат од мерењето, регистриран на показниот дел и да го замени со нула.

Враќањето на нула може да биде рачно или автоматско.

Член 11

Ако еталон-уредот е изработен со повеќе приклучоци на кои се приклучува показниот дел на различен преносен однос тој мора да биде конструиран така што да обезбеди враќање во нулева положба на секој показен дел посебно.

Член 12

Елементите на сигнализацијата и електроинсталацијата (сигналните ламби, електричните водови, приклучоците и сл.) мораат да бидат изработени според соодветните прописи за изградба и опремување на електроуреди и инсталации.

Член 13

Со конструкцијата на еталон-уредот мораат да бидат предвидени места за втиснување на жигови.

Член 14

Натписите и ознаките на еталон-уредот мораат да бидат напишани на еден од јазиците и писмата на народите, односно народностите на Југославија.

Натписите и ознаките на еталон-уредот мораат да бидат јасни, добро видливи во работни услови, и напишани така што да не можат да се избришат или сменат.

Член 15

Натписите и ознаките на еталон - уредот мораат да се наоѓаат и тоа:

- 1) на плочата на показниот дел на еталон-уредот:
 - а) „број на обртаи“ - покрај скалата на покажувачот на бројот на обртаите или „издадено-литри“ - покрај скалата на покажувачот на литри, ако еталон-уредот ја мери истечената зафатнина;
 - б) „вклучено“ или „исклучено“ - на местата на кои се врши вклучување или исклучување и на слични места;
 - в) соодветна ознака на насоката - на местата на кои се врши регулирање (зголемување или намалување) на брзината, односно на бројот на обртаите во единица време;
- 2) на плочата или на кукиштето на преносниот дел од еталон-уредот: покрај излезниот дел на вратилото-натпис кој го определува преносниот однос, т.е. 1: 0,5; 2:1 и сл.;
- 3) на посебна плочка на еталон-уредот:
 - а) фирмата, односно називот или знакот на производителот;
 - б) називот или скратената ознака на типот на еталон-уредот;
 - в) серискиот број;
 - г) годината на производството;
 - д) службената ознака на типот на еталон-уредот, ако е извршено испитување на типот.

Член 16

Еталон-уредите кои се наоѓаа во употреба до денот на влегувањето во сила на овој правилник можат и натаму да се употребуваат ако го исполнуваат условот предвиден во член 2 на овој правилник.

Член 17

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“, а ќе се применува од 1 јануари 1986 година.

Бр. 0404-2977/1
28 октомври 1985 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за мери и
скапоцени метали,
Милисав Воичиќ, с.р.

250.

Врз основа на член 33 став 1 од Законот за мерните единици и мерилата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 9/84) директорот на Сојузниот завод за мери и скапоцени метали пропишува

ПРАВИЛНИК ЗА МЕТРОЛОШКИТЕ УСЛОВИ ЗА МЕРИЛА НА МА- СА - ВАГИ ЗА ГРАДЕЖНИ ЦЕЛИ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат метролошките услови за мерила на маса - ваги за градежни цели (во натамошниот текст: ваги) што се користат при правење на градежен материјал.

Метролошките услови од став 1 на овој член се означуваат скратено со ознаката MUS. M-6/1.

Член 2

Под ваги се подразбираат мерила со кои се определува масата на растресит и течен материјал при дозирањето на компоненти, со дејството на силата на гравитација на таа маса.

Член 3

- Вагите можат да бидат:
- 1) со неавтоматско функционирање (мерењето на масата се врши со дејствие на послужувачот);
 - 2) со полуавтоматско функционирање (мерењето на масата се врши автоматски, со дејствие на послужувачот);
 - 3) со автоматско функционирање (мерењето на масата се врши автоматски, без дејствие на послужувачот).

Член 4

Вагите се групираат, со оглед на точноста на мерењето на материјалот на следните класи на точност, и тоа:

- 1) во класата на точност 1 - ваги со грешка до $\pm 1\%$ од мерената маса;
- 2) во класата на точност 2 - ваги со грешка до $\pm 2\%$ од мерената маса;
- 3) во класата на точност 3 - ваги со грешка до $\pm 3\%$ од мерената маса.

Член 5

Вагите мораат да ги исполнуваат условите од следните табели:

Класа на точност		Број на подделоци	
на вагата	на мерниот уред	најмал	најголем
1	(III)	501	5000
2	(II) (III)	501 300	5000 500
3	(III)	200	500

Мерниот уред на вагата може, во целост или делумно, да се состои од мерило на маса со неавтоматско функционирање, од класа на точност (II) или (III).

Член 6

Долунаведените изрази, во смисла на овој правилник, ги имаат следните значења:

- 1) вредност на подделокот d (во натамошниот текст: подделок) е вредноста изразена во единици на маса и претставува најмала поделба на скала без прекини односно разлика меѓу две последовни покажувања со прекини;
- 2) опсег на мерењето на вагата е подрачјето на мерењето ограничено со најмала (во натамошниот текст: Min мерење) и најголема (во натамошниот текст: Max мерење) маса која може да се мери и во кое грешките на мерењето се во границите дозволени со овој правилник;
- 3) нулева положба е подрачјето во кое мора да се наоѓа покажувачот на рамнотежа пред почетокот на мерењето (кога на приемникот на масата не е ставена маса);
- 4) точност на мерниот уред е слагањето меѓу покажувањата на вагата и масата на работниот еталон;
- 5) повторливост на мерењето е слагањето на резултатите од мерењето при повторени мерења на иста маса во непроменети услови;
- 6) осетливост на вагата е количникот на промената на покажувањето на вагата и масата на додатокот со кој е предизвикана таа промена;
- 7) грешка поради заокружување кај покажување со прекини е разликата меѓу вредноста што ја покажува покажувањето со прекини и вредноста што би се добила кога покажување е непрекинато и може да изнесува најмногу 0,5 од подделокот.
- 8) грешка при враќање на нула е разликата меѓу претходното покажување на неоптоварената вага и покажувањето на неоптоварената вага по отстранување на оптоварувањето, кое на приемникот на оптоварувањето стоело 0,5 x;
- 9) точност на мерењето е слагањето меѓу вистинската маса на едно мерење и номиналната маса на мерењето.

Номиналната маса е вредност изразена во единици на маса, која ја претставува тражната маса на мерењето;

10) циклус на мерењето е збир на дејствијата по чие извршување системот се враќа во почетната положба;

11) граница на дозволената грешка (во натамошниот текст GDG) е најголемото позитивно или негативно отстапување на мерната особина на вагата од споредбената вредност, во рамките на кое вагата се смета за исправна.

II. МЕТРОЛОШКИ СВОЈСТВА

Член 7

Осетливоста на мерниот уред мора да биде таква што со ставањето или отстранувањето на додатокот чија маса е еднаква на поделокот да се предизвика траен отклон на покажувачот на мерниот уред со:

- 1) постојана положба на рамнотежата, најмалку 2 mm;
- 2) променлива положба на рамнотежата 0,7 од поделокот.

Осетливоста на вагата со со прекини покажувачи со покажување мора да биде таква што со ставањето или отстранувањето на додатокот, чија маса е од 1 до 1,4 од поделокот, мора да се предизвика промена на претходното покажување за еден поделок.

Член 8

GDG може да бидат:

- 1) GDG при испитувањето на тип и прегледот;
- 2) GDG во работата.

GDG според начинот на испитување можат да бидат:

- 1) GDG при испитувањето со работни еталони (статичко испитување);
- 2) GDG при испитувањето со материјал (динамично испитување).

Член 9

GDG на нулевата положба изнесува $\pm 0,5$ од поделокот за неоптоварена вага кај која покажувањето на покажувачот претходно мора да биде доведено во нулева положба, односно мора да биде автоматски извршена корекција на отстапувањето од нулевата положба.

Член 10

GDG на точноста, за мерниот уред од класа на точност (III), при испитување со работни еталони, изнесува:

- 1) $\pm 0,5$ од поделокот од вредноста на Min мерење до 500 поделоци, вклучувајќи го и 500-от поделок;
- 2) ± 1 од поделокот за оптоварувања над 500 поделоци до 2000 поделоци, вклучувајќи го и 2000-от поделок;
- 3) $\pm 1,5$ од поделокот за оптоварувања над 2000 поделоци.

Член 11

GDG на точноста, за мерниот уред од класа на точност (III), при испитување со работни еталони, изнесува:

- 1) $\pm 0,5$ од поделокот од вредност на Min мерење до 50 поделоци, вклучувајќи го и 50-от поделок;
- 2) ± 1 поделок за оптоварувања над 50 поделоци до 200 поделоци, вклучувајќи го и 200-от поделок;
- 3) $\pm 1,5$ од поделокот за оптоварувања над 200 поделоци.

Член 12

За мерните уреди со показан уред со прекинато покажување GDG од чл. 10 и 11 на овој правилник мораат да се применат на резултатите од мерењето претходно коригирани со грешка на заокружување.

Апсолутната вредност на GDG од став 1 на овој член кај уредите со прекидно покажување може да се зголеми за 0,2 од поделокот.

Член 13

GDG на повторливоста е еднаква на апсолутната вредност на GDG при оптоварувањето дадено во чл. 10 и 11 на овој правилник.

Резултатите на мерењето од став 1 на овој член кај мерните уреди со покажувачи со прекинато покажување

мораат да бидат претходно коригирани за грешка на заокружувањето.

Член 14

GDG на мерниот уред кога е издвоен изнесува 0,7 од GDG пропишани во чл. 10 и 11 на овој правилник.

Член 15

GDG при враќањето на покажувачот на нула изнесува 0,5 од поделокот.

Член 16

Ако вагата има повеќе показни уреди, разликата на живните меѓусебни покажувања не смее да биде поголема од апсолутната вредност на GDG пропишани во чл. 10 и 11 на овој правилник.

Член 17

GDG во работата можат да имаат двокупна вредност од GDG од чл. 10 и 11 на овој правилник.

Член 18

GDG при испитувањето со материјал изнесуваат:

- 1) $\pm 1\%$ од мерната маса, за ваги од класа на точноста 1;
- 2) $\pm 2\%$ од мерната маса, за ваги од класа на точноста 2;
- 3) $\pm 3\%$ од мерната маса, за ваги од класа на точноста 3.

Член 19

Вредноста на Min мерење мора да изнесува најмалку:

- 1) 50 d, – за ваги од класа на точноста 1 и 2;
- 2) 35 d, – за ваги од класа на точноста 3.

Член 20

Вагата мора да ги исполнува условите пропишани со овој правилник ако:

- 1) температурата се менува од -10°C до $+40^{\circ}\text{C}$, со тоа што промената на температурата не смее да биде поголема од 5°C на час. Ако температурниот опсег отстапува од наведениот, тој опсег мора да биде назначен на вагата и не смее да биде помал од 30°C ;
- 2) напонот на изворот на електричната енергија се менува од -15% до $+10\%$ од номиналната вредност;
- 3) фреквенцијата се менува за $\pm 2\%$ од номиналната вредност.

III. СВОЈСТВА НА КОНСТРУКЦИЈАТА

Член 21

Вагите мораат да ги имаат следните склопови:

- 1) уред за довод на материјалот;
- 2) приемник на масата;
- 3) уред на мерење;
- 4) уред за покажување;
- 5) уред за претходно определување на масата;
- 6) уред за управување;
- 7) уред за регулација.

Покрај склоповите од став 1 на овој член, вагите можат да ги имаат и следните склопови:

- 1) уред за печатење на резултатите од мерењето;
- 2) уред за контрола на исправноста на работата;
- 3) уред за корекција на отстапувањето од нулевата положба.

Член 22

Уредот за довод на материјалот (дозаторот) е склоп со кој се обезбедува доставување на материјалот во приемникот на масата.

Уредот за претходно определување на масата е склоп кој овозможува однапред да се определи номиналната вредност на масата што ќе се мери.

Уредот за регулација е склоп кој служи за регулирање на дополнителниот довод, така што вистинската маса и одговора на претходно определената номинална вредност.

Член 23

Примникот на масата е делот од вагата кој служи за приман на масата на мерениот материјал.

Уредот за пренос на силата е делот од вагата кој ја пренесува силата од приемникот на оптоварувањето до уредот за урамнотежување.

Електромеханичкиот мерен претворувач е делот од вагата кој дејствувањето на силата го претвора во електричен сигнал.

Члан 24

Показан уред е дел од вагата кој служи за покажување на рамнотежата и на резултатите од мерењето.

Показниот уред може да биде со поделба и без поделба. Ако показниот уред е со поделба, покажувањето на резултатите од мерењето може да биде непрекинато или прекинато.

Ако вагата има повеќе показни уреди, под показан уред, во смисла на овој правилник, се подразбира показниот уред кој има најмала вредност на поделокот.

Под показни уреди се подразбираат и уредите за печатење на резултатите од мерењето.

Член 25

Вредноста на поделокот мора да биде изразена во форма 1×10^a , 2×10^a или 5×10^a , каде што a е цел број – позитивен, негативен или еднаков на нула.

Член 26

Должината на поделокот мора да изнесува најмалку ($1 + 0,5 \text{ mm}$), каде што e е должина еднаква на растојанието на читањето изразено во метри, но не може да биде помала од 2 mm .

Член 27

Дебелината на цртите на поделбата мора да биде иста и не смее да биде помала од $1/10$ ниту поголема од $3/10$ од должината на поделокот, но не смее да биде помала од $0,2 \text{ mm}$.

Должината на најкратките црти на поделбата мора да биде најмалку еднаква на должината на поделокот.

Член 28

Најмногу секоја 25-та црта на поделбата мора да биде обележена со број. Броевите мораат да ја означуваат вредноста на поделокот во форма 1×10^a , 2×10^a или 5×10^a , каде што a е цел број – позитивен, негативен или еднаков на нула.

Член 29

Височината на броевите изразена во милиметри мора да биде поголема или еднаква на трикратно растојание на читањето изразено во метри и не смее да биде помала од:

- 1) 2 mm , кај уредите со непрекинато покажување;
- 2) 5 mm , кај уредите со прекинато покажување.

Член 30

Уредот за доведување на покажувачот во нулева положба односно уредот за корекција на отстапувањето од нулевата положба е делот од вагата кој служи за доведување на покажувачот во нулева положба или одржување на покажувачот во нулева положба кога на приемникот на масата не се наоѓа оптоварување, и може да биде:

- 1) неавтоматски уред за доведување на покажувачот во нулева положба (доведувањето на покажувачот во нулева положба го врши послужувачот);
- 2) полуавтоматски уред за доведување на покажувачот во нулева положба (доведувањето на покажувачот во нулева положба се врши автоматски со дејствие на послужувачот);
- 3) автоматскиот уред за доведување на покажувачот во нулева положба (доведувањето на покажувачот во нулева положба се врши автоматски без дејствие на послужувачот);
- 4) автоматскиот уред за корекција на отстапувањето од нулевата положба кој автоматски го коригира резултатот од секое мерење кај кое имало отстапување од нулевата положба.

Командата да уредот за доведување во нулева положба мора да биде поставена така што послужувачот при ракувањето да може да ја види сигнализацијата на нулевата положба.

Член 31

Уредот за контрола на исправноста на работата може да биде со полуавтоматско или автоматско дејствување, со контролен тег (по конструкција на определена маса) или со симулирање, по електричен пат на контролното оптоварување на 80% до 95% Мах мерење, во вид на контролен број кој може да отстапува најмногу два поделока од назначената вредност.

Член 32

Кај вагите за мерење на повеќе компоненти, уредот за управување мора да биде така конструиран што да е овозможено статичко мерење на секоја компонента.

Член 33

Со контрукцијата на приемникот на оптоварувањето мораат да бидат предвидени места за сместување на теговите во количество до Мах мерење.

Член 34

Со конструкцијата на вагата мораат да бидат предвидени места за втиснување на жигови.

IV. НАТПИСИ И ОЗНАКИ

Член 35

Натписите и ознаките мораат да бидат испишани на еден од јазичите и писмата на народите односно народностите на Југославија.

Член 36

Натписите и ознаките мораат да бидат јасни, добро видливи во работни услови и испишани така што да не можат да се избришат или симнат без оштетување.

Член 37

Натписите и ознаките мораат да се наоѓаат на видно место на вагата или на натписната плочка и мораат да содржат:

- 1) фирмата односно називот или знакот на производителот;
- 2) типот на вагата;
- 3) сервисниот или фабричкиот број и годината на производство;
- 4) опсегот на мерењето од ... до ... или Min ... Max...;
- 5) поделокот $d = \dots$;
- 6) класата на точноста: (класа на точноста на мерниот уред/класа на точност на вагата, на пр. (III)/2);
- 7) службената ознака на типот на вагата, ако е извршено испитување на типот;
- 8) температурниот опсег, ако е поинаков од опсегот од -10°C до $+40^\circ\text{C}$;
- 9) електричниот приклучок (напонот и фреквенцијата).

Член 38

Натписот и опсегот на мерењето (Min ... Max...) и поделокот (d) мораат да бидат испишани во непосредна близина на показниот уред.

Во непосредна близина на покажувачот на масата како и при печатењето на вредноста на масата мора да се наоѓа ознаката на единицата за маса.

На вагите со уред за контрола на исправноста на работата, во близината на показниот уред мора да биде назначена вредноста на контролниот број односно масата на контролниот тег.

V. ПРЕОДНА И ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Член 39

Вагите што се наоѓаат во употреба и вагите произведени до 31 декември 1985 година можат да се примаат на преглед, ако ги исполнуваат условите во поглед на GDG пропишани со овој правилник.

Члан 40

Со денот на влегувањето на овој правилник во сила престанува да важи Правилникот за метролошките услови за мерила на маса – ваги за градежни цели („Службени лист СФРЈ”, бр. 50/83).

Член 41

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

Бр. 0404-2979/1

27 септември 1985 година

Белград

Директор
на Сојузниот завод за мери и
скапоцени метали,
Милосав Воичиќ, с.р.

251.

Врз основа на член 56 ст. 1 до 4, член 58 став 3 и член 60 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 38/77 и 11/80) директорот на Сојузниот завод за стандардизација издава

НАРЕДБА**ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНО АТЕСТИРАЊЕ НА СКЛОПКИТЕ ЗА НАПРАВИ**

1. На задолжително атестирање подлежат склопките со номинален наизменичен напон до 600 V, 50 Hz, номинална струја до 63 A, со кои се управува со рака, нога, затворање или отворање на вратата, или на некој сличен начин, а кои се употребуваат во или на направите и апаратите за домаќинство, и тоа:
 - 1) склопките вградени во светилките или во грлата за сијалици;
 - 2) склопките вградени во штекери;
 - 3) склопките вградени во свитливи водови;
 - 4) склопките во микрорастојанија;
 - 5) склопките со копче за моментен контакт;
 - 6) склопките со копче за траен контакт;
 - 7) склопките со жива;
 - 8) раставните склопки со кои се управува со рака и кои се дел од термостат или регулатор, но не и самиот термостат или регулатор;
 - 9) склопните делови на програматори и други специјални склопки на кои можат да се применат одредбите на југословенските стандарди;
 - 10) склопките на ѕвезди-триаголник со номинална струја до 10 A;
 - 11) склопките за мали напони, но не под 24 V, на кои се однесуваат:
 - а) југословенскиот стандард JUS N.E3.210 – Склопки за направи. Технички услови и испитувања;
 - б) југословенските стандарди со кои се утврдуваат дополнителните технички услови за склопките за направи и слични општи цели, по видовите склопки.
2. Задолжителното атестирање на производите од точка 1 на оваа наредба ги опфаќа домашните и увезените производи и содржи:
 - а) испитување на видот на производите;
 - б) контролно испитување на сообразноста на производот од производството на атестирањот тип.
3. На испитувањето за задолжително атестирање подлежат следните карактеристики на квалитетот на склопката:
 - а) за испитување на типот:
 - 1) номиналните вредности на струјата и напонот;
 - 2) натписите и ознаките;
 - 3) заштитата од електричен удар;
 - 4) заштитното заземјување;

- 5) приклучните стегалки;
- 6) изработката;
- 7) механизмот;
- 8) отпорноста спрема влага;
- 9) отпорноста на изолација и диелектрична цврстина;
- 10) покачената температура;
- 11) моќта на прекинувањето;
- 12) нормалната работа;
- 13) механичката цврстина;
- 14) навртките, деловите што спроведуваат струја и споевите;
- 15) струјните патеки, воздушните растојанија и отстојанија;
- 16) отпорноста спрема топлота, оган и создавање на спроводни патеки;
- 17) отпорност на рѓосување.
- б) за контролно испитување на сообразноста на производот со атестирањот тип
 - 1) номиналните вредности на струјата и напонот;
 - 2) натписите и ознаките;
 - 3) заштитата од електричен удар;
 - 4) заштитното заземјување;
 - 5) отпорноста на изолацијата и диелектричната цврстина;
 - 6) моќта на прекинувањето;
 - 7) нормалната работа;
 - 8) отпорноста спрема топлота, оган и создавање на спроводни патеки.

4. Вредностите на карактеристиките на квалитетот наведени во точка 3 на оваа наредба се утврдени:
 - а) со југословенскиот стандард JUS N.E3.210 – Склопки за направи. Технички услови и испитувања;
 - б) со југословенските стандарди со кои се утврдуваат дополнителните технички услови за склопките, по видовите склопки.
5. Карактеристиките на квалитетот наведени во точка 3 на оваа наредба се испитуваат на начинот и по методите утврдени со оваа наредба и во:
 - а) југословенскиот стандард JUS N.E3.210 – Склопки за направи. Технички услови и испитувања;
 - б) југословенските стандарди со кои се утврдуваат дополнителните технички услови за склопките по видовите склопки.

Испитното струјно коло за проверка на моќта на прекинувањето и на нормалната работа мора да ги исполни следните услови:

 - 1) да се состои од извор на напојување, испитувана склопка и струјно коло на оптоварувањето. Извештајот за испитувањето мора да содржи електрична шема на испитаното струјно коло
 - 2) во зависност од бројот на половите на испитуваната склопка, да се примени соодветен извор на напојување и тоа: за еднополна и двополна склопка еднофазен, а за триполна и четириполна склопка трофазен извор со неутрален спроводник;
 - 3) изворот на напојување да биде таков што очекуваната струја со краток спој на стегалките на испитуваната склопка да изнесува десеткратно од испитна струја на склопката;
 - 4) спојувањето на изворот на напојување и струјното коло на оптоварувањето да се изврши на соодветните стегалки на склопката;
 - 5) струјното коло на оптоварувањето да се состои од сервиска врска на отпорниците и калемите без железо. Паралелната врска на одделните калемии е дозволена само кога овие индуктивности практично имаат иста временска константа;
 - 6) струјата и факторот на моќта на испитното струјно коло да имаат вредности што се определени за одделни видови склопки и за определен вид испитување според југословенскиот стандард JUS N.E3.210 – Склопки за направи. Технички услови и испитувања;
 - 7) при испитувањето на моќта на прекинувањето да се приспособи факторот на предниот повратен напон (γ) и фреквенцијата на (слободните) осцилации (f) на струјното коло на оптоварувањето. Факторот на предниот повратен напон γ е односот на најголемата темена вредност u на предност повратен напон и моментната вред-

ност u_2 на компонентата на повратниот напон на погонска фреквенција во моментот на преодната струја низ θ , кој изнесува: $\gamma = 1,1 \pm 0,05$. Фреквенцијата на осцилациите на преодниот повратен напон изнесува:

$$f = 2000 I_e^{0.2} \cdot U_e^{-0.4}$$

каде што e : f - фреквенција на осцилациите, во kHz, $\pm 10\%$

I_e - струја на прекинувањето, во A

U_e - номинален работен напон на испитуваната склопка, во V (според JUS N.K5.010 - Нисконапонски апарати за управување. Контакттори. Општи технички услови и испитувања);

- 8) фреквенцијата на осцилациите f и факторот на преодниот повратен напон γ да се приспособи и мерат според југословенскиот стандард JUS N.K5.020 - Нисконапонски апарати за управување. Контакттори. Испитни конвенционални струјни кола за проверка на номиналната моќ на вклучувањето и прекинувањето;
- 9) испитните струи и напонот кај испитувањето на моќта на прекинувањето се мерат со помош на осцилограф, а фреквенцијата на осцилациите и факторот на преодниот повратен напон да се определуваат со осцилоскоп.
6. Начинот на земање и големината на изведоците за испитување се утврдени во:
 - а) југословенскиот стандард JUS N.E3.210 - Склопки за направи. Технички услови и испитувања;
 - б) југословенските стандарди со кои се утврдуваат дополнителните технички услови за склопките, по видовите склопки.
 Барањето за атестирање односно за контролно испитување на сообразноста на производите содржи:
 - 1) фирма, односно назив и седиште на производителот или увозникот - подносителот на барањето;
 - 2) идентификациони податоци за производот;
 - 3) податоци за извадокот;
 - 4) електрична и монтажна шема на производот;
 - 5) спецификација на составните делови на производот;
 - 6) докази за сообразноста на составните делови со стандардите;
 - 7) техничко упатство за производот (по потреба). Извадок за испитување зема организацијата овластена за атестирање.
7. Извештајот за испитувањето на производите од точка 1 на оваа наредба содржи:
 - 1) фирма, односно назив и седиште на организацијата на здружен труд овластена за испитување на производот во постапка на задолжително атестирање;
 - 2) фирма, односно назив и седиште на подносителот на барањето и на производителот;
 - 3) број и датум на извештајот за испитувањето;
 - 4) идентификациони податоци за производот;
 - 5) податоци за извадокот;
 - 6) податоци за југословенските стандарди по кои е извршено испитувањето;
 - 7) податоци за видовите на испитување, и за вредностите пропишани и утврдени со испитувањето;
 - 8) оцена на резултатите од испитувањето по видовите на испитување и за испитувањето во целост;
 - 9) потпис на овластениот работник и лицето кое раководи со испитувањето;
 - 10) печат на овластената организација која го извршила испитувањето.
8. Атестот го издава организацијата овластена за атестирање за секој тип производ за кој со испитувањето ќе се утврди дека ги исполнува пропишаните услови. По еден примерок од атестот и извештајот за испитување тој им се доставува на подносителот на барањето за атестирање и на Сојузниот завод за стандардизација а третиот примерок го задржува организацијата која го издала атестот.

Атестот за типот на склопката важи десет години. Контролно испитување на сообразноста на производот со атестираниот тип врши овластената организација еднаш годишно. Атестот се поништува ако се утврди дека производот не ги исполнува пропишаните услови за испитување на типот и за контролно испитување на сообразноста, или ако корисникот на атестот не е согласен да се изврши контролно испитување на сообразноста на производот со атестираниот тип.

Измените на конструкцијата и материјалот што влијаат врз сообразноста на склопката со атестираниот тип мораат да ѝ се пријават на организацијата овластена за атестирање.

9. Изгледот на атестниот знак е утврден со Наредбата за изгледот и употребата на атестниот знак („Службен лист на СФРЈ”, бр. 4/79 и 31/81) при што големината на атестниот знак е утврдена со висината B која може да биде од 3 mm до 25 mm. Атестниот знак содржи буквена и бројчена ознака. Буквената ознака HE ја означува групата и подгрупата на стандардите на кои им припаѓаат производите од точка 1 на оваа наредба а двоцифрената бројна ознака ја означува шифрата на овластената организација. Ознаката се потпира на надворешната страна на атестниот знак. Должината на ознаката е еднаква на должината на надворешната страна на атестниот знак а висината на ознаката е еднаква на $1/5$ должина на ознаката.
10. За атестирање на производите од точка 1 на оваа наредба може да се овласти организацијата на здружен труд која во поглед на опременоста и стручните квалификации на работниците и нивното работно искуство на соодветните работи ги исполнува следните услови:
 - а) да располага со следната опрема:
 - 1) со инструменти за мерење на напонот, струјата и моќта, од класа 1, како и на факторот на моќта од класа 2,5, со соодветни мерни опсези;
 - 2) со мегаомметар за мерење на изолационата отпорност, чија точност е $\pm 5\%$;
 - 3) со омметри односно мерни мостови за мерење на отпорот (Витстонов мост, Томсонов мост итн.) чија точност е $\pm 1\%$;
 - 4) со уред за испитување на диелектричната цврстина, чиј мерен опсег е до 5 000 V;
 - 5) со инструменти за мерење и регистрација на температурата до 200°C , од класа 1;
 - 6) со трифазен извор на стабилен синусоиден напон до 660 V, 50 Hz, чија струја со краток спој е 10 пати поголема од номиналната струја на склопката ($I_k = 10 \times I_n$ на склопката) а падот на напонот не изнесува повеќе од 5% на испитниот напон ($U_{isp} = 1,1 \times U_n$ на склопката);
 - 7) со еднофазен извор на стабилен синусоиден напон до 660 V, 50 Hz, чија струја со краток спој е 10 пати поголема од номиналната струја на склопката а падот на напонот не изнесува повеќе од 5% на испитниот напон на склопката;
 - 8) со регулациони трансформатори (три монофазни или еден трифазен), 220 V/0-250 V, 50 Hz, за струја од 16 A;
 - 9) со осцилоскоп со меморија;
 - 10) со осцилограф со најмалку 6 канали;
 - 11) со пробен прст, според југословенскиот стандард JUS N.A5.020
 - 12) со уред за проверка на заштитата од косо прскање со вода, според југословенскиот стандард JUS N.A5.033;
 - 13) со уред за проверка на заштитата од распрскувачка вода, според југословенскиот стандард JUS N.A5.031;
 - 14) со уред за проверка на заштитата од капки на вода, според југословенскиот стандард JUS N.A5.034;
 - 15) со борабан за проверка на механичката отпорност при паѓање, според југословенскиот стандард JUS N.A5.042;
 - 16) со испитно чеканче според југословенскиот стандард JUS N.A5.044;
 - 17) со топче со тегови за проверка на отпорноста на топлота, според југословенскиот стандард JUS N.A5.050;

- 18) со пробно вретено за проверка на отпорноста на изолациониот материјал спрема топлота и оган, според југословенскиот стандард JUS N.A5.051;
- 19) со уред за испитување на отпорноста на цврст изолационен материјал спрема создавање на површински и спроводни патеки, според југословенскиот стандард JUS N.A5.010;
- 20) со направа за проверка на растоварувањето на спојот, според југословенскиот стандард JUS N.A5.040;
- 21) со направа за испитување на моќта на прекинувањето, според југословенскиот стандард JUS N.E3.210;
- 22) со ударно нишало, според југословенскиот стандард JUS N.A5.041;
- 23) со комора со влага, според југословенскиот стандард JUS N.A5.032;
- 24) со комора за загревање до 150°C и со дозволено отстапување од $\pm 5\%$ според JUS N.E3.210;
- 25) со моментни клучеви и одвивачи од 0,1 до 3,0 Nm;
- 26) со три одвоени променливи индуктивни оптоварувања за подрачјето на факторот на моќта (coty) од 0,3 до 0,8 со променливи отпорници и соодветна помошна опрема;
- 27) со високофреквентен генератор за добивање на напон чија фреквенција изнесува најмалку 4 kHz а темената вредност на напонот одговара на употребената брза диода;
- б) да има работници за работи на атестирање и тоа:
 - 1) дипломиран инженер по електротехника или дипломиран физичар со пет години работно искуство на соодветните работи на испитување на склопките и слични производи - ако е во прашање работник кој раководи со испитувањата;
 - 2) дипломиран инженер по електротехника, насока електроенергетска, индустриска електротехника или јака струја со три години работно искуство; дипломиран инженер по електротехника или дипломиран физичар со три години искуство и двајца стручни соработници по техничка струка со две години работно искуство - ако се во прашање работници кои работат на испитување на склопката.
11. Организацијата овластена за атестирање е должна, сметајќи од денот на приемот на барањето за атестирање, да го извести во рок од 10 дена подносителот на барањето за трансето на испитувањето што, вклучувајќи го и издавањето на атестот, не може да биде подолго од 90 дена од денот на приемот на барањето и извадокот. Известувањето за утврдените недостатоци овластената организација за атестирање го доставува по писмен пат, до подносителот на барањето веднаш по извршено-то испитување. Ако при испитувањето на типот на производот се утврдат недостатоци, а подносителот на барањето не ги отстрани во рок од шест месеци, испитувањето се повторува во целост. Во случај на истек на рокот од став 3 на оваа точка при испитување на типот на производот, односно непосредно по контролното испитување на сообразноста на производот со атестираниот тип кога производот не ги исполнува пропишаните услови, организацијата овластена за атестирање им доставува по еден примерок од извештајот за испитувањето на Сојузниот завод за стандардизација и на подносителот на барањето (корисникот на атестот и атестниот знак), а третиот примерок го задржува.
12. Оваа наредба влегува во сила по истекот на една година од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

07/05-01-бр. 3373/1
27 јуни 1985 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод
за стандардизација,
Букашин Драгоевиќ, с. р.

252.

Врз основа на член 37 став 2 на Законот за девизното работење („Службен лист на СФРЈ“, бр. 66/85) и член 66 став 1 точка 18 на Законот за Народната банка на Југославија и за единственото монетарно работење на народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини („Службен лист на СФРЈ“, бр. 49/76, 41/81 и 26/84), Советот на гувернерите донесува

ОДЛУКА

ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ОДЛУКАТА ЗА УСЛОВИТЕ ПОД КОИ НАПЛАТА ВО РАБОТЕЊЕТО СО СТРАНСТВО МОЖЕ ДА СЕ ИЗВРШИ ВО ЕФЕКТИВНИ СТРАНСКИ ПАРИ

1. Во Одлуката за условите под кои наплата во работењето со странство може да се изврши во ефективни странски пари („Службен лист на СФРЈ“, бр. 72/85), во називот по зборот: „наплата“, се додаваат зборовите: „и плаќање“.

2. Во точка 1 став 1 по зборовите: „извозот на стоки и услуги“ се додаваат записка и зборовите: „односно плаќање на услуги“.

Во точка 1 став 2 во одредбата под 1 по зборовите: „од Југославија“ се додаваат записка и зборовите: „а услугата да му се дава на странско лице или услугата ја дава странско лице“, а во одредбата под 2 по зборовите: „со наплатата“ се додаваат записка и зборовите: „односно плаќањето“.

Во точка 1 став 3 по зборовите: „за секое плаќање“ се додаваат записка и зборовите: „односно наплатување“.

3. Во точка 2 став 1 одредбата под 4 се менува и гласи:

„4) на организацијата на здружен труд која врши услуги во меѓународниот стоковен и патнички промет кога како агент, непосредно или преку патнички односно туристички агенции, продава патнички и стоковни возни исправи за сметка на странски лица што ги застапуваат за услуги дадени на странски лица во Југославија - од странски лица“.

4. Во точка 2 став 2 се брише и се заменува со нови ст. 2, 3, 4 и 5, кои гласат:

„Ефективните странски пари наплатени по основ на продажба на странски стоки во слободни царински продавници и бесцарински зони од одредбата под 1 од став 1 на оваа точка, како и по основ на продажба на странски стоки од консигнациони и потконсигнациони складови од одредбата под 2 на став 1 од оваа точка, по одбивањето на застапничката провизија, организацијата на здружен труд ги полага на девизна сметка, согласно со член 100 став 1 точка 4 од Законот за девизното работење.“

Ефективните странски пари наплатени по основ на давање услуги од одредбите под 4 на став 1 од оваа точка, по одбивањето на застапничката провизија, се полагаат на девизна сметка, согласно со член 100 став 1 точка 3 од Законот за девизното работење.

Ефективните странски пари наплатени по основ на продажба на домашни стоки од одредбата под 1 и 3 на став 1 од оваа точка, како и ефективните странски пари наплатени за извоз на стоки и услуги, согласно со добиеното одобрение од надлежната народна банка според точка 1 на оваа одлука, организацијата на здружен труд е должна веднаш, а најдоцна во рок од два работни дена, да ги продаде на банката овластена за работи со странство.

Одобрение од став 1 на оваа точка може да се издаде по основ на барање на организацијата на здружен труд, најдолго за една година.“

5. По точка 2 се додава нова точка 2а, која гласи: „2а. Организациите на здружен труд што вршат услуги во меѓународниот стоковен и патнички промет, како и новинско-издавачките и радиодифузните организации на здружен труд, врз основа на одобрение од народната банка на републиката, односно народната банка на автономната покраина, можат во својата благајна да држат ефективни странски пари во височина на износот од одобрението, заради обезбедување на износот потребен за дневни на работниците на транспортното средство и за плаќање на други трошоци во странство во врска со транспортното средство и стоките односно за дневници и за плаќање на други трошоци на новинарите и вонредните известува-чи во странство.“

Одобрение од став 1 на оваа точка може да се издаде врз основа на барање на организацијата на здружен труд најдолго за една година. Кон барањето за добивање одобрение од став 1 на оваа точка организацијата на здружен труд ја прилага следната документација:

1) одлука на органот на управувањето за износот на ефективните странски пари што можат да се држат во облајната, со тоа што тој износ не може да биде поголем од десетдневниот просек на потребите по основот од став 1 на оваа точка во претходната година;

2) образложено барање со податоците за користените ефективни странски пари по основот од став 1 на оваа точка во претходната година.

Работниците на организациите на здружен труд од став 1 на оваа точка, при службено патување во странство, го правдаат кај царинскиот орган изнесувањето на ефективните странски пари со патен налог и со потврда од својата организација на здружен труд во која се назначени: името и презимето на работникот, износот и видот на ефективните странски пари што по основот од став 1 на оваа точка се изнесуваат. Тие организации се должни да водат регистар на издадените потврди.

Царинскиот орган ја одзема потврдата од став 3 на оваа точка и ја доставува до народната банка што издада одобрение според оваа точка за потребите на контрола.

6. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

О. бр. 22
27 февруари 1986 година
Белград

Го заменува претседателот
на Советот на гувернерите
заменик — гувернер
на Народната банка на
Југославија,
д-р Слободан Станојевиќ, с. р.

253.

Врз основа на член 9 ст. 1 и 2 на Законот за вршење менувачки работи во прометот на ефективни странски пари во Југославија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 61/82 и 40/84), Советот на гувернерите донесува

ОДЛУКА

ЗА ИЗМЕНИ НА ОДЛУКАТА ЗА НАЧИНОТ И РОКОВИТЕ ЗА ИСПРАКАЊЕ, ПОЛАГАЊЕ И ПРЕНОС НА ДЕВИЗИ НА СМЕТКИТЕ НА НАРОДНАТА БАНКА НА ЈУГОСЛАВИЈА ОСТВАРЕНИ СО ОТКУП НА ЕФЕКТИВНИ СТРАНСКИ ПАРИ, ЧЕКОВИ, КРЕДИТНИ ПИСМА И ПРОДАЖБА НА БЕНЗИНСКИ БОНОВИ

1. Во Одлуката за начинот и роковите за испраќање, полагање и пренос на девизи на сметките на Народната банка на Југославија остварени со откуп на ефективни странски пари, чекови, кредитни писма и со продажба на бензински бонови („Службен лист на СФРЈ“, бр. 63/82) во точка 5 став 2 по зборот: „Југославија“ се става точка, а текстот до крајот се брише.

2. Во точка 10 став 3 се менува и гласи:

„Овластената банка е должна во рок од два дена од денот на добивањето на авансот од став 2 на оваа точка да му одобри на овластениот менувач односно на царинарницата и на друга организациона единица на царинската служба динарски средства (готови пари и чекови што гласат на динари) за купување на странски средства за плаќање. Авансите одобрени на Поштенската штедилница во динари, поштите ќе ги користат за издавање на налози за задолжување на жиро-сметката на Поштенската штедилница во височина на динарската противвредност на откупените странски средства за плаќање, а авансите одобрени во динарски чекови Поштенската штедилница ќе ги пренесува на поштите.“

3. Во точка 12 втората реченица се менува и гласи: „Народната банка на републиката односно народната банка на автономната покраина е должна височината на износот на авансите од точка 10 на оваа одлука месечно да ја усогласува со износот на извршенот откуп на странски средства за плаќање во претходниот месец.“

4. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

О. бр. 23
27 март 1986 година
Белград

Претседател
на Советот на гувернерите
гувернер
на Народната банка на
Југославија,
Радован Микиќ, с. р.

254.

Врз основа на член 48 став 1 од Законот за девизното работење („Службен лист на СФРЈ“, бр. 66/85) и член 66 став 1 точка 18 од Законот за Народната банка на Југославија и за единственото монетарно работење на народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини („Службен лист на СФРЈ“, бр. 49/76, 41/81 и 26/84), Советот на гувернерите донесува

ОДЛУКА

ЗА ИЗМЕНА И ДОПОЛНЕНИЕ НА ОДЛУКАТА ЗА УСЛОВИТЕ ЗА ДАВАЊЕ ОДОБРЕНИЕ НА ОРГАНИЗАЦИЈА НА ЗДРУЖЕН ТРУД И НА ДРУГО ОПШТЕСТВЕНО ПРАВНО ЛИЦЕ ДА ДРЖАТ ДЕВИЗИ ВО СТРАНСТВО

1. Во Одлуката за условите за давање одобрение на организација на здружен труд и на друго општествено правно лице да држат девизи во странство („Службен лист на СФРЈ“, бр. 72/85) во точка 2 став 1 одредбата под 4) се менува и гласи:

„4) за плаќање на трошоците на организациите на здружен труд што вршат услуги во меѓународниот стоковен и патнички промет и на заедниците за осигурување на имоти и лица односно на заедниците за реосигурување, од наплатените услуги преку одобрената сметка во странство или од девизите дозначени од Југославија:

— ако со пропис на односната земја е забрането плаќање на овие трошоци преку конткорентна сметка;

— ако во односната земја немаат наплати, по тоа работење, туку исклучително користат услуги и имаат само плаќање на услуги и набавка на гориво и мазиво што го користат во таа земја.

Одобрение за држење на девизи по тој основ се дава до височина на просечните месечни трошоци од претходната година утврдени врз основа на книговодствените податоци, што се прилагаат кон барањето за добивање одобрение. Кон барањето се прилага и потврда од дипломатското односно конзуларното претставништво на Социјалистичка Федеративна Република Југославија или потврда од заедничкото стопанско претставништво на Стопанската комора на Југославија во односната земја дека со пропис на таа земја е забрането плаќање и наплатување на овие трошоци преку конткорентна сметка, односно дека таа организација врши само плаќање на услуги во таа земја.“

2. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

О. бр. 24
20 март 1986 година
Белград

Го заменува
претседателот на Советот на
гувернерите
заменик — гувернер
на Народната банка на
Југославија,
д-р Слободан Станојевиќ, с. р.

255.

Врз основа на член 33 и член 66 став 1 точка 7 од Законот на Народната банка на Југославија и за единствено-то монетарно работење на народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини („Службен лист на СФРЈ“, бр. 49/76, 41/81 и 26/84), Советот на гувернерите донесува

ОДЛУКА

ЗА МИНИМАЛНИТЕ ОПШТИ УСЛОВИ НА КРЕДИТНАТА СПОСОБНОСТ НА БАНКИТЕ И ДРУГИТЕ ФИНАНСИСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

1. Банките и другите финансиски организации се должни да ги исполнуваат следните минимални општи услови за кредитна способност:

1) своето парично, кредитно и девизно работење да го вршат во согласност со Законот за паричниот систем, со Законот за Народната банка на Југославија и за единственото монетарно работење на народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини и со други сојузни закони со кои тоа работење е регулирано;

2) својата деловна политика да ја усогласуваат со утврдената заедничка емисиона, парична и девизна политика и со заедничките основи на кредитната политика и да се придржуваат кон прописите и мерките за спроведување на заедничката емисиона, парична и девизна политика и на заедничките основи на кредитната политика;

3) уредно да ги намируваат своите обврски спрема странство;

4) уредно да ги намируваат своите обврски во Југославија по мениците, авалите, гаранциите, супергаранциите и други инструменти за обезбедување на плаќања;

5) уредно да ги намируваат своите обврски спрема народната банка на републиката односно народната банка на автономната покраина по кредитите од примарната емисија што кај неа ги користат, како и динарските и девизните обврски спрема народната банка на републиката, односно народната банка на автономната покраина и Народната банка на Југославија во врска со своето работење, вклучувајќи ги динарските обврски по основ на продажбата на девизи што ја врши Народната банка на Југославија и по основ на клириншкото работење;

6) во пропишаниот рок и во пропишаната височина да ја пресметуваат и издвојуваат задолжителната резерва;

7) уредно да ги намируваат своите втасани обврски спрема народната банка на републиката, односно народната банка на автономната покраина и Народната банка на Југославија по каматата на користените средства од примарната емисија, по надоместот на помалку пресметаната и издвоена задолжителна резерва и по надоместот за користениот износ на задолжителната резерва, како и по други пропишани камати и надомести;

8) средствата на задолжителната резерва да не ги користат во непрекинато траење подолго од пет работни дена, односно со прекин не подолго од десет работни дена во текот на еден месец, со тоа што како работен ден се смета и сабота;

9) износот на користените средства на задолжителната резерва на банката ни еден ден да не биде поголем од 50% од вкупно издвоената задолжителна резерва на банката;

10) средствата од примарната емисија да ги користат наменски за работи утврдени со годишната одлука за мерките за спроведување на монетарно-кредитната политика и со други прописи за користење на примарната емисија и да обезбедуваат контрола на наменската употреба на средствата кај крајните корисници на средствата од примарната емисија;

11) да му даваат кредити само на кредитно способен заемобарач, во смисла на чл. 193 и 228а од Законот за основите на банкарскиот и кредитниот систем („Службен лист на СФРЈ“, бр. 70/85 и 9/86);

12) да немаат втасани а ненаплатени или нерегулирани побарувања по порано дадените кредити и други плаќања по кои не презеле мерки за нивно наплатување;

13) да не користат средства над износот на расположливото покритие на својата жиро-сметка во смисла на член 111 од Законот на Службата на општественото книговодство („Службен лист на СФРЈ“, бр. 70/83);

14) доследно да ги спроведуваат мерките за спречување на финансиска недисциплина утврдени во актите на текуштата економска монетарно-кредитна и девизна политика;

15) да имаат ажурно и уредно книговодство;

16) уредно да ги доставуваат извештаите и податоците што од нив ги бараат народните банки на републиките, односно народните банки на автономните покраини и Народната банка на Југославија, во врска со извршувањето на своите задачи.

2. Банката односно друга финансиска организација која не го исполнува кој било од условите од точка 1 на оваа одлука не се смета, во смисла на оваа одлука, за кредитно неспособна.

3. Како банка, во смисла на оваа одлука, се сметаат основната банка и здружената банка основани во согласност со Законот за основите на банкарскиот и кредитниот систем („Службен лист на СФРЈ“, бр. 70/85 и 9/86).

Како други финансиски организации, во смисла на оваа одлука, се сметаат финансиските организации од член 16 став 7 на Законот за Народната банка на Југославија и за единственото монетарно работење на народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини.

4. Со денот на влегувањето во сила на оваа одлука престанува да важи Одлуката за минималните општи услови на кредитната способност на банките и на другите финансиски организации („Службен лист на СФРЈ“, бр. 40/85).

5. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

О. бр. 28
27 март 1986 година
Белград

Претседател
на Советот на гувернерите
гувернер
на Народната банка на
Југославија,
Радован Микиќ, с. р.

256.

Врз основа на чл. 31 и 66 став 1 точка 6 од Законот за Народна банка на Југославија и за единственото монетарно работење на народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини („Службен лист на СФРЈ“, бр. 49/76, 41/81 и 26/84) и член 96 став 2 од Законот за основите на банкарскиот и кредитниот систем („Службен лист на СФРЈ“, бр. 70/85 и 9/86), Советот на гувернерите донесува

ОДЛУКА

ЗА УСЛОВИТЕ ПОД КОИ СЕ ФОРМИРА ПОСЕБНАТА РЕЗЕРВА НА ЛИКВИДНОСТА НА БАНКИТЕ И ЗА МИНИМАЛНИОТ ИЗНОС НА ТАА РЕЗЕРВА

1. Основните и здружените банки (во натамошниот текст: банката) кои даваат авал на хартии од вредност што ги издаваат организациите на здружен труд и даваат гаранција во смисла на Законот за обезбедување на плаќањето помеѓу корисниците на општествени средства („Службен лист на СФРЈ“, бр. 60/75, 13/76, 22/78, 31/83 и 70/83) и кои издаваат сопствени хартии од вредност, се должни на своите жиро сметки да држат посебна резерва на ликвидност во парични средства над минималниот износ на паричните средства пропишан со одлука донесена врз основа на член 28 став 1 од Законот за Народната банка на Југославија и за единственото монетарно работење на народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини.

2. Минималниот износ на посебната резерва на ликвидност што банката е должна да го држи во смисла на точка 1 од оваа одлука, сметајќи во просек за изминатите 30 дена, е 2% од дадените авали и гаранции од точка 1 на оваа одлука и од издадените сопствени хартии од вредност од страна на банката, според состојбата на тие обврски на банката на крајот на месецот кој му претходи на тој период.

3. Банката е должна десетдневно, кои крајот на календарската декада да составува и да ѝ поднесува на народната банка на републиката односно на народната банка на автономната покраина пресметка за посебната резерва на ликвидност за изминатиот период од 30 дена.

4. Упатство за примена на оваа одлука дава, по потреба, Народната банка на Југославија.

5. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

О. бр. 29
27 март 1986 година
Белград

Претседател
на Советот на гувернерите
гувернер
на Народната банка на
Југославија,
Радован Макиќ, с. р.

257.

Врз основа на член 7 и 65 од Законот на Народната банка на Југославија и за единственото монетарно работење на народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини („Службен лист на СФРЈ“, бр. 49/76, 41/81 и 26/84), во врска со член 229 од Законот за основите на банкарскиот и кредитниот систем („Службен лист на СФРЈ“, бр. 70/85 и 9/86), Советот на гувернерите донесува

ОДЛУКА

ЗА ПРЕСТАНУВАЊЕ НА ВАЖЕЊЕТО НА ОДЛУКАТА ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ПОБЛИСКИТЕ УСЛОВИ КОГА БАНКА СЕ СМЕТА КАКО НЕЛИКВИДНА И ЗА МЕРКИТЕ СПРЕМА НЕЛИКВИДНА БАНКА

1. Престанува да важи Одлуката за утврдување на поблиските услови кога банка се смета како неликвидна и за мерките спрема неликвидна банка („Службен лист на СФРЈ“, бр. 40/85).

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

О. бр. 30
27 април 1986 година
Белград

Претседател
на Советот на гувернерите
гувернер
на Народната банка на
Југославија,
Радован Макиќ, с. р.

258.

Врз основа на чл. 16 и чл. 66 став 1 точка 15 од Законот за Народната банка на Југославија и за единственото монетарно работење на народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини („Службен лист на СФРЈ“, бр. 49/76, 41/81 и 26/84), Советот на гувернерите донесува

ОДЛУКА

ЗА ИЗМЕНА НА ОДЛУКАТА ЗА КУПУВАЊЕ НА ОПРЕДЕЛЕНИ ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ ОД СТРАНА НА НАРОДНАТА БАНКА НА ЈУГОСЛАВИЈА

1. Во Одлуката за купување на определени хартии од вредност од страна на Народната банка на Југославија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 10/83 и 66/84), во точка 2 зборовите: „30 дена“ се заменува со зборовите: „90 дена“.

2. Одредбата на точка 1 од оваа одлука се однесува само на благајничките записи запишани по влегувањето во сила на оваа одлука.

3. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

О. бр. 33
1 април 1986 година
Белград

Претседател на Советот на
гувернерите
гувернер
на Народната банка на
Југославија,
Радован Макиќ, с. р.

259.

Врз основа на член 18 од Законот за Народната банка на Југославија и за единственото монетарно работење на народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини („Службен лист на СФРЈ“, бр. 49/76, 41/81 и 26/84), во врска со чл. 42 до 54 од Законот за хартиите од вредност („Службен лист на СФРЈ“, бр. 40/78 и 15/80), Советот на гувернерите донесува

ОДЛУКА

ЗА ИЗМЕНИ НА ОДЛУКАТА ЗА ИЗДАВАЊЕ БЛАГАЈНИЧКИ ЗАПИСИ НА НАРОДНАТА БАНКА НА ЈУГОСЛАВИЈА

1. Во Одлуката за издавање благајнички записи на Народната банка на Југославија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 10/83, 66/84 и 32/85), во точка 2 став 1 зборовите: „од 31 ден“ се заменува со зборовите: „од 91 ден“.

Во став 2 зборовите: „до вкупен износ од 32,000.000.000“ се заменуваат со зборовите: „до вкупениот износ од 25,000.000.000“.

2. Во точка 3 зборовите: „до 31 декември 1985 година“ се заменуваат со зборовите: „до 31 декември 1986 година“.

По став 1 се додава нов став 2, кој гласи:
„Вкупната состојба на благајнички записи на сметките на основните и здружените банки, запишани според оваа одлука, не може да биде поголема од 25,000.000.000 динари.“

3. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

О. бр. 34
1 април 1986 година
Белград

Претседател на Советот на
гувернерите
гувернер
на Народната банка на
Југославија,
Радован Макиќ, с. р.

260.

Врз основа на чл. 24 и 65 од Законот за Народната банка на Југославија и за единственото монетарно работење на народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини („Службен лист на СФРЈ“, бр. 49/76, 41/81 и 26/84), во согласност со точ. 2 до 4 на Одлуката за целите и задачите на заедничката емисиона и парчина политика и на заедничките основи на кредитната политика во 1986 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 75/85), Советот на гувернерите донесува

ОДЛУКА

ЗА УСОГЛАСУВАЊЕ НА ОБЕМОТ И ДИНАМИКАТА НА ПОРАСТОТ НА НЕТО ДОМАШНАТА АКТИВА И НА ДИНАРСКИТЕ ПЛАСМАНИ НА БАНКИТЕ ВО ПЕРИОДОТ ОД 1 АПРИЛ ДО 30 ЈУНИ 1986 ГОДИНА

1. Заради остварување на задачите на монетарно-кредитната политика што ја спроведуваат Народната банка на Југославија, народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини, како и банките со

својата деловна политика, со оваа одлука се регулираат обемот и динамиката на порастот на нето домашната актива и на динарските пласмани на основните и здружените банки (во натамошниот текст: банките).

2. Во согласност со одредбата на точка 1 од оваа одлука, банките во периодот од 1 април до 30 јуни 1986 година, ќе обезбедат:

1) порастот на нивната нето домашна актива да изнесува најмногу до:

- 3,3% на 30 април;
- 4,2% на 31 мај;
- 5,3% на 30 јуни 1986 година;

2) порастот на нивните динарски пласмани да изнесува најмногу до:

- 5,5% на 30 април;
- 7,5% на 31 мај;
- 9,0% на 30 јуни 1986 година.

Банките се должни во периодот април-јуни да обезбедат дневно усогласување на порастот на динарските пласмани со утврдените месечни рамки од став 1 одредба под 2 на оваа точка.

При утврдувањето на порастот на нето домашната актива, во смисла на став 1 од оваа точка, не се зема предвид ефектот на промената на курсот на динарот.

Порастот на нето домашната актива и на динарските пласмани, во смисла на став 1 од оваа точка, се смета во однос на нивната книговодствена состојба на 31 декември 1985 година, според образецот КНЈ-БИФО.

За износот на непокршеното пречекорување на динарските пласмани на 31 декември 1985 година се намалува износот на можниот пораст на пласманите од одредба под 2 од став 1 на оваа точка.

3. Банките кои даваат кредити за извоз на стоки и услуги (без кредитите од средствата на Југословенската банка за меѓународна економска соработка и кредитите од став 2 на оваа точка) можат својата нето домашна актива и вкупните динарски пласмани да ги зголемат над порастот утврден во точка 2 став 1 на одредба под 1 и 2 на оваа одлука за износот на порастот на тие кредити над процентот од точка 2 став 1 одредба под 2 на оваа одлука, а најмногу до 3,5% на 30 април, 4,5% на 31 мај и 5,0% на 30 јуни 1986 година, во однос на состојбата на тие кредити на 31 декември 1985 година.

Банките кои даваат кредити за производство и поттовка за извоз и извоз на автомобили што се реализира во рамките на заедничката програма за извоз во САД, можат својата нето домашна актива и динарски пласмани да ги зголемат над порастот утврден во точка 2 став 1 одредба под 1 и 2 на оваа одлука за 80% од износот на порастот на тие кредити над процентот од точка 2 став 1 одредба под 2 на оваа одлука.

Банките кои даваат кредити за производство на пченка, маслосајни култури, шеќерна репка, оризова арпа и тутун (за пролетната сејда), можат својата нето домашна актива и вкупните динарски пласмани да ги зголемат над порастот утврден во точка 2 став 1 одредба под 1 и 2 на оваа одлука, за износот на порастот на тие кредити над процентот од точка 2 став 1 одредба под 2 на оваа одлука, а најмногу до:

- 1) 9% од износот на кредитот за производство, залихи и резерви на пченка на 31 декември 1985 година;
- 2) 7% од износот на кредитот за производство, залихи и резерви на маслосајни култури - масло и шеќерна репка - шеќер на 31 декември 1985 година;
- 3) 10% од износот на кредитот за производство, залихи и резерви на оризова арпа - ориз на 31 декември 1985 година; и
- 4) 6% од износот на кредитот за производство, залихи и резерви на тутун на 31 декември 1985 година.

Олесненијата од ст. 1, 2 и 3 на оваа точка банките можат да користат само под услов порастот на кредитите од тие ставови што е поголем од процентите наведени во тие ставови да го вклучиле во порастот на вкупните динарски пласмани од точка 2 став 1 одредба под 2 на оваа одлука.

4. Банките кои даваат пласмани за станбено-комунална изградба можат својата нето домашна актива и вкупните динарски пласмани да ги зголемат над порастот утврден во точка 2 одредба под 1 и 2 на оваа одлука за износот на порастот на тие пласмани над од процентот од точка 2 став 1 одредба под 2 на оваа одлука, а најмногу до

височината на собраните - расположливиите средства наменети за таа изградба.

5. Нето домашната актива, во смисла на оваа одлука, ги опфаќа динарските и девизните пласмани на банките и другата актива и пасива во нето износ.

6. Под динарски пласмани на банките, во смисла на точка 2 од оваа одлука, се подразбираат динарските пласмани што банките им ги даваат на организациите на здружен труд и на други општествени правни лица, на нитерни банки, на граѓански правни лица и граѓани, освен пласманите што им ги даваат на банките, на Југословенската банка за меѓународна економска соработка, на Пазарот за пари и хартии од вредност и на Поштенската штедилница.

7. По исклучок, во рамките на нето домашната актива и динарските пласмани на банките, во смисла на точ. 2 до 6 од оваа одлука, обврската за ограничување на порастот нема да се применува на:

1) пласманите на банките од средствата на Фондот на федерацијата за кредитирање на побрзот развој на стопански недоволно развиените републики и автономни покраини, пласманите за обнова и изградба на подрачја настрадани од земјотрес, пласманите од дополнителните и посебните средства што се користат за побрзот развој на САП Косово, најмногу до височината на остварениот прилив на средства за тие намени во согласност со законите и други прописи, на пласманите за кредитирање на извозот на опрема и бродови и за изведување на инвестициони работи во странство на кредит - до височината на средствата примени во 1986 година за таа намена од Југословенската банка за меѓународна економска соработка и на кредитите што се даваат од средствата што меѓународни или национални финансиски институции или одделни земји ги одобруваат заради поттикнување на побрзот развој на вработеноста и вработувањето на повратниците од работа во странство;

2) инвестиционите кредити на банките што ги следат пласманите од постојаните средства на Фондот на федерацијата за кредитирање на побрзот развој на стопански недоволно развиените републики и автономни покраини - во делот што се формира со здружување на труд и средства на организациите на здружен труд и на инвестициите кредити на банките во кои учествуваат кредити на Меѓународната банка за обнова и развој и на нејзините афилијации, Европската инвестициона банка и ЕУРОФИМ, на пласманите на банките за финансирање на објектите за одржување на Универзијалата 1987 година во Загреб и на кредитите на банките за увоз на слабови и старо железо наменето за преработка за извоз;

3) на кредитите за други намени што се дадени врз основа на член 9 став 8 од Законот за привремени мерки за намиривањето на определени девизни побарувања („Службен лист на СФРЈ", бр. 63/85);

4) инвестиционите кредити што банките ги даваат од средствата на кредитите на Меѓународната банка за обнова и развој и нејзините афилијации, Европската инвестициона банка и ЕУРОФИМ.

Банките кои имаат пласмани од став 1 на оваа точка се должни да обезбедат посебно следење на тие пласмани во своите книговодствени евиденции.

8. Банките кои не ќе остварат пораст на динарските пласмани до износот утврден во точка 2 став 1 одредба под 2 на оваа одлука, можат да им го отстапат на други банки неискористениот дел од тој пораст, под услов тоа отстапување да се врши наменски само за давање пласмани од точка 3 на оваа одлука.

По исклучок на одредбите од став 1 на оваа точка, банките можат без наменско условување во смисла на тој став да им го отстапуваат на други банки неискористениот дел од порастот на динарските пласмани ако тоа отстапување се врши меѓу основните банки во рамките на иста здружена банка и меѓу основните банки со здружената банка.

Банките меѓусебно го отстапуваат, односно го примат неискористениот дел од порастот на динарските пласмани, во смисла на оваа точка, однапред до 25-ти во месецот, со тоа што периодот за кој се врши отстапување не може да биде пократок од 20 дена. За отстапеност односно примениот дел од неискористениот пораст на динарските пласмани банката е должна да ја извести надлежната народна банка и Народната банка на Југославија во рок од три дена од денот на отстапувањето, односно примането

на неискористениот дел од можниот пораст на динарските пласмани, со доставување фотокопија на договорот или самоуправната спогодба за меѓусебно отстапување и примаме на неискористениот дел од порастот на динарските пласмани, склучена меѓу банките или меѓу здружената банка и основните банки членки на таа здружена банка.

9. Заради следење и контрола на спроведувањето на одредбите од оваа одлука, банките се должни на надлежната народна банка да ѝ доставуваат извештај за остварениот пораст на нето домашната актива и на динарските пласмани, според книговодствената состојба на крајот на секој месец. Тие извештаи се доставуваат во рокот пропишан за доставување биланси на банка.

Народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини ѝ доставуваат на Народната банка на Југославија збирни извештаи за состојбата на нето домашната актива и на динарските пласмани на банките на нивото на републиките односно автономните покраини и по еден примерок од примените индивидуални извештаи на банките во рок од 5 дена од денот на истекот на рокот за доставување биланси на банката.

Народната банка на Југославија во рок од 5 дена од денот на приемот на збирните извештаи од став 2 на оваа точка ќе им достави на народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини обединет збирен извештај за сите републики и автономни покраини.

10. Извештаите од точка 9 на оваа одлука банките ќе ги доставуваат според упатствата и на образецот што го пропишува Народната банка на Југославија.

11. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

О бр. 35

1 април 1986 година

Белград

Претседател на Советот на
губернерите
губернер
на Народната банка на
Југославија,
Радован Макиќ, с.р.

261.

Врз основа на член 36 став 1 од Законот за основите на општествените совети и за сојузните општествени совети („Службен лист на СФРЈ“, бр. 34/79), Сојузниот општествен совет за меѓународни односи, на предлог од Координациониот одбор, на 57 седница одржана на 6 јуни 1985 година донесе

ОДЛУКА

ЗА ИМЕНУВАЊЕ СЕКРЕТАР НА СОЈУЗНИОТ ОПШТЕСТВЕН СОВЕТ ЗА МЕЃУНАРОДНИ ОДНОСИ

За секретар на Сојузниот општествен совет за меѓународни односи се именува Иван Вуков, досегашен вршител на должноста секретар на Советот.

Бр. 16

6 јуни 1985 година

Белград

Сојузен општествен совет за меѓународни односи

Претседател на Советот
Мирко Остоиќ, с.р.

ЛИСТИ¹⁾

НА КАНДИДАТИ ЗА ИЗБОР НА ДЕЛЕГАТИ ВО СОЈУЗНИОТ СОБОР НА СОБРАНИЕТО НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

262.

Врз основа на член 54 став 4 од Законот за избор и отповик на делегати во Сојузниот собор на Собранието на Социјалистичка Федеративна Република Југославија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 5/78 - Пречистен текст), Комисијата за избор и отповик на делегати во Сојузниот собор на Собранието на Социјалистичка Федеративна Република Југославија ги објавува листите на кандидати за избор на делегати во Сојузниот собор на Собранието на Социјалистичка Федеративна Република Југославија од социјалистичките републики, потврдени од соодветните републички изборни комисији, и тоа:

I

ЛИСТА

НА КАНДИДАТИ ЗА ИЗБОР НА ДЕЛЕГАТИ ВО СОЈУЗНИОТ СОБОР НА СОБРАНИЕТО НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА ОД СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

1. АБДИЌ ФИКРЕТ

Роден 1939 година. Директор на „Агрокомерц“ Велика Кладуша. Муслиман. Член на Делегацијата на Месната заедница „Заград“ во Велика Кладуша.

2. АЛАГИЌ ЈУСУФ

Роден 1928 година. Претседател на Законодавно-правната комисија на Собранието на Социјалистичка Република Босна и Херцеговина. Муслиман. Член на Делегацијата на Месната заедница „Мејташ“ во Сараево.

3. БУДИМИР АНТЕ

Роден 1935 година. Член на Делегацијата на Собранието на Социјалистичка Република Босна и Херцеговина во Соборот на републиките и покраините на Собранието на Социјалистичка Федеративна Република Југославија. Хрват. Член на Делегацијата на Централниот комитет на Сојузот на комунистите на Босна и Херцеговина.

4. КУИЌ НАДА

Родена 1952 година. Професор по историја. Србинка. Член на Делегацијата на Земјоделското училиште во Бања Лука.

5. ЃУЛОВИЌ ХУСЕИН

Роден 1948 година. Висококвалификуван работник - рудар на површински коп. Муслиман. Член на Делегацијата на Работната организација „Крека“ - Основна организација на здружен труд „Површински коп“ - Шички Брод.

6. ГРК БРАНКО

Роден 1952 година. Електротехничар. Србин. Член на Делегацијата на Работната организација „Рудници“ и ТЕ „Гацко“.

7. ХАДЖИЌ
ИБРАХИМ

Роден 1930 година. Делегат во Сојузниот собор на Собранието на Социјалистичка Федеративна Република Југославија. Муслиман. Член на Делегацијата на Републичката конференција на Социјалистичкиот сојуз на работниот народ на Босна и Херцеговина.

8. ХАЈДАРЕВИЌ
ЕНИСА

Родена 1949 година. Продавачка. Југословенка. Член на Делегацијата на Работната организација „Електротехна“, Сараево.

¹⁾ Листите на кандидати за избор на делегати во Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ од другите социјалистички републики и од социјалистичките автономни покраини ќе бидат објавени во наредниот број на „Службен лист на СФРЈ“.

- 9. ХОШО МУЈО**
Роден 1945 година. Висококвалификуван работник. Муслиман. Член на Делегацијата на Работната организација „Побједа“ – Основна организација на здружен труд „ТОС“ – Горажде.
- 10. ИМАМОВИЌ САХУДИН**
Роден 1964 година. Кондуктер. Муслиман. Член на Делегацијата на Основната организација на здружен труд „Превоз на стоки и патници“ Чајниче.
- 11. КАРАБАШИЌ ЕСАД**
Роден 1960 година. Машински техничар – јамски копач. Муслиман. Член на Делегацијата на Основната организација на здружен труд „Омашиќи“ Бановики.
- 12. КИЈАЦ ЗОРАН**
Роден 1951 година. Инженер по електротехника. Србин. Член на Делегацијата на Општинскиот комитет на Сојузот на комунистите Илица.
- 13. КОЛЕНДА ЖАРКО**
Роден 1924 година. Претседател на Работоводниот одбор на Сложената организација на здружен труд Железарница Зеница. Хрват. Член на Делегацијата на Сојузната конференција на Социјалистичкиот сојуз на работниот народ на Југославија од Социјалистичкиот сојуз на работниот народ на Босна и Херцеговина.
- 14. КРАЈИНА БОРИСЛАВ**
Роден 1930 година. Сојузен секретар за правосудство и организација на сојузната управа. Хрват. Член на Делегација на Сојузната конференција на Социјалистичкиот сојуз на работниот народ на Југославија од Социјалистичкиот сојуз на работниот народ на Босна и Херцеговина.
- 15. ЛОЗАНОВИЌ РАДОМАН**
Роден 1930 година. Земјоделец. Србин. Член на Делегацијата на Основната здружна организација во Осмаци.
- 16. МАРИЌ ЗДРАВКО**
Роден 1926 година. Претседател на Работоводниот одбор на Работната организација „Фероелектро“. Србин. Член на Делегацијата на Градската конференција на Сојузот на комунистите Сараево.
- 17. МИШКОВИЌ ВЕСНА**
Родена 1954 година. Квалификувана работничка по тунова струка. Хрватка. Член на Делегацијата на Основната организација на здружен труд „Изработка на тутунски преработки“ – на Фабриката на тутун Сараево.
- 18. МУХАРЕМОВИЌ ИС-МЕТ**
Роден 1929 година. Висококвалификуван бравар, директор на Основната организација на здружен труд „Продажно-сервисен центар“ Вогошќе. Муслиман. Член на Делегацијата на Општинскиот комитет на Сојузот на комунистите на Вогошќе.
- 19. МУЕЗИНОВИЌ д-р ЕЈУБ**
Роден 1934 година. Вонреден професор. Муслиман. Член на Делегацијата на
- 20. ОБРВАШИЌ ХИДАЕТА**
- 21. ОКАНОВИЌ МЕНСУРА**
- 22. ПАШАЈЛИЌ МОМЧИЛО**
- 23. РОСИЌ БИЛЈАНА**
- 24. СЕЛИЌ БОЈАН**
- 25. ШКОРИЌ ПЕТАР**
- 26. ТОМИЌ СТАНКО**
- 27. ТРИВИЌ БРАНИСЛАВА**
- 28. ЗАИМОВИЌ ЕМИНА**
- 29. ЗРНИЌ АНТОН**
- Економскиот факултет во Бања Лука.
Родена 1935 година. Наставник по техничко образование. Муслиманка. Член на Делегацијата на Основното училиште „Братство-единство“ Босанска Дубица.
Родена 1958 година. Металург – погонски инженер. Муслиманка. Член на Делегацијата на Основната организација на здружен труд – „Валалница на обрачи и тркала“ – Работна организација „Премиз“ Зеница.
Роден 1937 година. Висококвалификуван работник по машинска струка. Србин. Член на Делегацијата на Работната организација „Воздухопловство – Соко“ Мостар.
Родена 1954 година. Лекар интернист. Србинка. Член на Делегацијата на Работната организација „Медицински центар“ – на Основната организација на здружен труд Бугојно.
Роден 1929 година. Помошник на генералниот секретар на Собранието на Социјалистичка Федеративна Република Југославија. Србин. Член на Делегацијата на Месната заедница „Босански Осретци“ – Титов Дрвар.
Роден 1937 година. Полковник. Началник на Секторот за производство во Воздухопловниот завод „Орао“ во Рајловце. Србин. Член на Делегацијата на Воздухопловниот завод „Орао“ и ВП 3945 Сараево.
Роден 1926 година. Член на Претседателството на Централниот комитет на Сојузот на комунистите на Босна и Херцеговина. Член на Делегацијата на Претседателството на Централниот комитет на Сојузот на комунистите на Босна и Херцеговина.
Родена 1942 година. Член на Претседателството на Сојузната конференција на Социјалистичкиот сојуз на работниот народ на Југославија. Југословенка. Член на Делегацијата на Републичката конференција на Социјалистичкиот сојуз на работниот народ на Босна и Херцеговина.
Родена 1941 година. Член на Работоводниот одбор на Работната организација „Техноград“ Тузла. Муслиманка. Член на Делегацијата на Општинскиот комитет на Сојузот на комунистите Тузла.
Роден 1929 година. Квалификуван алатничар. Хрват. Член на Делегацијата на Работната организација Железарница Зеница – Основна организација на здружен труд Челичана I.

30. ЖАН БОЖИДАР

Роден 1935 година. Член на Претседателството на Советот на Сојузот на синдикатите на Босна и Херцеговина. Хрват. Член на Делегацијата на Советот на Сојузот на синдикатите на Босна и Херцеговина.

II

ЛИСТА

НА КАНДИДАТИ ЗА ИЗБОР НА ДЕЛЕГАТИ ВО СОЈУЗНИОТ СОБОР НА СОБРАНИЕТО НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА ОД СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

1. ТРЕНЕВСКА МИРКА	родена 1947 година, Македонка, работничка, член на Делегацијата на ООЗТ - Предилница при Текстилниот комбинат „Битолатекс“ - Битола	13. ШИБАКОВСКИ КЛИМЕНТ	работниците од шумарството и дрвната индустрија, предложен во РК ССРММ роден 1942 година, Македонец, ВКВ работник, член на делегацијата на работната организација „Минел - Емо“ - Охрид
2. АРСЕНИЕВСКА ТОДОРКА	родена 1947 година, Македонка, КВ чевлар, член на Делегацијата во ООЗТ Фабрика за производство на чевли „ЧИК“ - Куманово	14. ШУЛЕВСКИ ЗЛАТЕ	роден 1949 година, Македонец, дипломиран економист, член на Делегацијата на РЗ Заеднички служби при ТРО „Славија“
3. ИЛИЕВСКИ КИРИЛ	роден 1940 година, Македонец, инженер агроном, член на Делегацијата на ООЗТ Прехранбена индустрија	15. БАРИЕВА АЈСЕЛ	родена 1958 година, Турчинка, наставник во ОУ „Мито Богосовски“ во Ресен, член на ОК СК - Ресен, предложена во РК ССРММ
4. КОЈКОВА ЕФИМИЈА	родена 1934 година, Македонка, член на Делегацијата на ООЗТ „Зора“ - „Винојуг“ - Гевгелија, дипломиран правник	16. ЃОРГИЕВСКИ ДУШКО	роден 1947 година, Македонец, инженер, член на Делегацијата на ООЗТ „Електро-металургија“ на ХЕ „Југох-пром“ - Јегуновце
5. КОЦЕВ МИЛАН	роден 1950 година, Македонец, техничар, член на Делегацијата во РОЦ „Саса“ - Македонска Каменица	17. ИВАНОВ ИВАН	роден 1932 година, Македонец, машински инженер, вработен во „Руен“ - Кочани, член на Делегацијата на Индустријата „Руен“ - Кочани
6. КРСТЕВСКИ САВЕ	роден 1937 година, Македонец, завршил Висока школа за политички науки, член на ОК СКМ - Кичево, предложен во РК ССРММ	18. ЈОВАНОВСКИ НИКОЛА	роден 1934 година, Македонец, ВКВ електричар, член на Делегацијата на ООЗТ Одржување „Тетекс“ - Тетово
7. МИТРОВ БЛАГОЈ	роден 1949 година, Македонец, технолог инженер, член на Делегацијата на Фабриката за санитарна керамика „Македонија“ - Струмица	19. САЗДОВ ВЛАДИМИР	роден 1940 година, Македонец, електротехничар, вработен во ООЗТ Влеча, член на Делегацијата во ООЗТ Влеча
8. НАУМОВСКИ НАУМ	роден 1938 година, Македонец, офицер во ЈНА, лекар, специјалист по општа медицина во Воевна пошта 5573, член на Делегацијата во Скопската армска област	20. ЃУРИЌ БОГОСАВ	роден 1939 година, Србин, член на Делегацијата на РО Топилница за цинк и олово „Злетово“ - Титов Велес
9. ПИВКОВ ЉУПЧО	роден 1946 година, Македонец, металуршки инженер, член на Делегацијата на ООЗТ Ладна валалица на РО Рудници и железарница „Скопје“ - Скопје, работи како раководител на смена	21. СЕЛА СКЕНДЕР	роден 1940 година, Албанец, професор по географија во СОУ „Братство-Единство“ - Дебар, член на Делегацијата на СОУ „Братство-Единство“ - Дебар
10. ПИПОВСКИ КЛИМЕНТИЕ	роден 1936 година, Македонец, дипломиран градежен инженер, член на Делегацијата на заедничките служби во „Бетон“	22. ГЛИГОРИЕВИЌ ТАКЕВА МИЛКА	родена 1935 година, Македонка, завршила Висока школа за политички науки, член на СК ССРММ, предложена во РК ССРММ
11. СЕРАФИМОВСКИ ТРАЈЧЕ	роден 1947 година, Македонец, дипломиран машински инженер, член на Делегацијата на РО ХЕПОС на СОЗТ Металски завод „Тито“ - Скопје	23. МЛАДЕНОВСКИ СТАНКО	роден 1937 година, Македонец, завршил Архитектонски факултет, претседател на Собранието на СРМ, член на ЦК СКМ, предложен во РК ССРММ
12. ТОДОРОВСКИ БОГДАН	роден 1946 година, Македонец, завршил земјоделски факултет, член на Советот на Сојузот на синдикатите на Југославија и претседател на Сојузниот одбор на	24. ЈОВАНОВСКИ ЈОВИЦА	роден 1933 година, Македонец, лекар, член на Делегацијата на ООЗТ Нефрологија
		25. АДЕМИ БУРХАН	роден 1930 година, Албанец, завршил Висока школа за политички науки, член на Делегацијата на Републичката конференција на ССРММ и член на Комисијата за кадровска политика на СКМ предложен во Републичката Конференција на ССРММ
		26. ЗВРЦИНОВ МЕТОДИ	роден 1929 година, Македонец, завршил Виша стопанска школа, претседател на Комисијата за избори на РК ССРММ, член на РК ССРММ
		27. ЗУЛФИЌАРИ АЗЕМ	роден 1926 година, Албанец, завршил Висока школа за политички науки, член на

28. **БЕНДЕВСКИ ПЕТАР** Претседателството на ЦК СКМ, член на ЦК СКМ, предложен во РК ССРNM роден 1936 година, Македонец, завршил Градежен факултет – магистер, член на Градскиот комитет на СКМ – Скопје, предложен во РК ССРNM
29. **РАМАДАНИ ХИСЕН** роден 1933 година, Албанец, завршил Висока школа за политички науки, член на ЦК СКМ, предложен во РК ССРNM
30. **ВАСИЛЕВСКИ ЖИВКО** роден 1928 година, Македонец, секретар на Републичката конференција на ССРNM и член на Секретаријатот на Секцијата за култура на Сојузната конференција на социјалистичкиот сојуз, предложен во Републичката конференција на ССРNM

III

ЛИСТА

НА КАНДИДАТИ ЗА ИЗБОР НА ДЕЛЕГАТИ ВО СОЈУЗНИОТ СОБОР НА СОБРАНИЕТО НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА ОД СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА СЛОВЕНИЈА

I – Кандидати од редовите на делегациите на ООЗТ и на ЈНА, како и од редовите на припадниците на народностите во СРС:

1. **БЕНЧИЧ ДУШАН** роден на 22 XI 1953 година, машински техничар, планер на технолошки операции, Словенец, член на Делегацијата на ООЗТ Томос – Копер
2. **БЕРНОТ НАТАН** роден на 11. VIII 1931 година, дипл. инж. по машиноство, раководител на група за проектирање, Словенец, член на Делегацијата на ООЗТ Инженеринг, Електропроект – Љубљана
3. **БРЕЗНИКОВ ЈОЖЕ** роден 6. I 1945 година, раководител, Словенец, член на Делегацијата на ООЗТ Папириница – Радече
4. **ДЕИСИНГЕР МАРТА** родена на 29. III 1953 година, дипл. економист, раководител на Одделението за деловна стратегија, Словенка, член на Делегацијата на Работната организација ЕТА – Церкно
5. **ЈЕЛЕН ВИЛКО** роден на 22. XI 1951 година, автомеханичар, Словенец, член на Делегацијата на Работната организација „Автообнова“ – Марибор
6. **ЈОВАНОВИЌ БРАНКО** роден на 31. III 1956 година, стругар, Србин, член на Делегацијата на Шекераната Ормож, СОЗТ АБЦ Помурка
7. **КЕРН ЈАНЕЗ** роден на 3. IV 1940 година, електротехничар, помошник на директорот на ООЗТ, Словенец, член на Делегацијата на ООЗТ Механички конструкции и делови – Работна организација „Искра телематика“ – Крањ
8. **КОРОШЕЦ ЦИРИЛ** роден на 28. VI 1937 година, пекар, Словенец, член на Де-

9. **КОШТОМАЈ ЕМИЛ**10. **МЕШЛ ЈОЖЕ**11. **МИКША ЉУБИЦА**12. **МОЛАН МАРТИН**13. **ПЕЗДИРЦ ИВАН**14. **ПЛЕСТЕЊАК ДУШАН**15. **ПУЧКО ДАНИЕЛ**16. **ПУЧНИК ЈАНКО**17. **САПАЧ ИВАН**18. **САШЕК ЈАНЕЗ**19. **САУ СИЛВАНО**

легацијата на ООЗТ ПЕКС – Шкофја Лока
роден на 24. IV 1937 година, офицер на ЈНА, Словенец, член на Делегацијата на Воената пошта 2050 – Љубљана

роден на 1. III 1940 година, шеф на погон, Словенец, член на Делегацијата на ООЗТ Производни погони – Градежно-индустриско претпријатие „Инград“ – Цеље

родена на 8. II 1950 година, дипл. инж. по хемија, самостоен аналитичар, Србинка, член на Делегацијата на ООЗТ Институт на фабриката за лекови „Крка“ – Ново Место

роден на 24. V 1946 година, електроинженер, шеф на електроодржување, Словенец, член на Делегацијата на Нуклеарната централа Кршко

роден на 8. X 1945 година, економист, раководител на финансиска служба, Словенец, член на Делегацијата на Работната заедница на заедничките служби Ново лес, Стража при Ново Место

роден на 30. VII 1942 година, инженер за преработка на дрво, раководител на одделение, Словенец, член на Делегацијата на Работната организација ЛИКО – Врхника

роден на 10. II 1944 година, универзитетски професор, Словенец, член на Делегацијата на ООЗТ Економски институт на Економскиот факултет „Борис Кидрич“ при Универзитетот во Љубљана

роден на 6. III 1957 година, дипл. правник за индустриска сопственост и авторско право, Словенец, член на Делегацијата на Работната организација „Искра Делта“ – Љубљана

роден на 8. XI 1951 година, прехранбен технолог, Словенец, член на Делегацијата на ООЗТ Кланица АБЦ Помурка Мурска Собота

роден на 4. VII 1937 година, инженер на организација на работата, комерцијалист, Словенец, член на Делегацијата на Работната заедница на заедничките служби „Белт“ – Чрномељ

роден на 30. VI 1942 година, директор на РТВ Копер, Италијанец, член на Делегацијата на Крајбрежната конференција на ССРН на Копер

Се гласа за 17 (седумнаесет) кандидати

II – Кандидати од редовите на делегациите на МЗ и на делегациите на општествено-политичките организации:

1. **АМБРОЖ ФРАНЦ**

роден на 27. X 1926 година, машински техничар, самостоен занаетчија, Словенец, член на Делегацијата на За-

2. ЦЕРЈАК СТАНКО
нметичкото здружение Марибор - Побрежје
роден на 17. XI 1947 година,
земјоделски техничар, раководител на Аналитичката служба при Основната организација на кооперанти „Аграрна“ - Брежиче, Словенец, член на Делегацијата на Општинската конференција на ССРН на Брежиче
3. КОВАЧ БОЖО
роден на 22. X 1935 година,
генерален директор на „Борба“ - Белград, Словенец, член на Делегацијата на МЗ Рожна Долина - Љубљана-Вич-Рудник
4. РОЖИЧ МАРЈАН
роден на 12. IX 1932 година,
доктор на општествено-политички науки, член на Претседателството на СК на ССРН на Југославија, Словенец, член на Делегацијата на МЗ Врховци, Љубљана-Вич-Рудник
5. ГРОШЕЉ ЛЕОПОЛД
роден на 13. VIII 1941 година,
виши управен работник, претседател на Извршниот совет на Собранието на општина Храстник, Словенец, член на Делегацијата на МЗ Рудник - Храстник
6. ШУШМЕЉ ЈОЖЕ
роден на 3. XI 1938 година,
професор по социологија, потпретседател на Собранието на СР Словенија, Словенец, член на Делегацијата на Општинската конференција на ССРН на Нова Горица
7. МАРОЉТ ЈОЖЕ
роден на 23. IV 1927 година,
дипл. политиколог, Делегат во Соборот на републиките и покраините на Собранието на СФРЈ, Словенец, член на делегацијата на МЗ Љубљана-Шишка
8. ЗАБУКОВЕЦ
ЗДРАВКО
роден на 14. VIII 1940 година,
дипл. правник, координатор на стоковниот промет на „Брест“ - Церкница, Словенец, член на Делегацијата на Општинската конференција на ССРН на Церкница
9. ПОТОЧНИК ВИКА
роден на 3. I 1957 година,
педагог, Словенка, член на Делегацијата на РК на Сојузот на социјалистичката младина на Словенија
10. ХАЏЕТ ПЕТЕР
роден на 13. III 1940 година,
дипл. политиколог, Словенец, член на Делегацијата на Градската конференција на ССРН на Марибор
11. ЛУКАЧ ЈАНЕЗ
роден на 9. IX 1931 година,
дипл. правник, Делегат во Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ, Словенец, член на Делегацијата на Општинската конференција на ССРН на Литија
12. ВИТЕЖНИК ИВАН
роден на 10. VI 1949 година,
дипл. економист, член на Колегијалниот раководен орган на Љубљанска банка, Словенец, член на Делегацијата на МЗ Словен Градец
13. КОМАР ГОЈМИР
роден на 6. X 1931 година,
дипл. правник, генерален секретар на Собранието на СР Словенија, Словенец,
14. ТУРНХЕР ТОНЕ
роден на 30. I 1926 година,
општествено-политички работник, координатор на Делегатите од СРС во Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ, Словенец, член на Делегацијата на Градскиот одбор на СЗБНОВ на Љубљана-Град
15. ТОМИНШЕК АНКА
родена на 22. III 1935 година,
дипл. правник, претседател на Собранието на општина Љубљана-Шишка, Словенка, член на Делегацијата на МЗ Шентвид, Љубљана-Шишка
16. ТЕТИЧКОВИЧ
ФРАНЦ
роден на 5. VIII 1930 година,
дипл. социолог, претседател на Собранието на општина Птуј, Словенец, член на Делегацијата на МЗ Франц Осојник - Птуј
17. ТОМИЧ ЗОРА
родена на 16. VIII 1929 година,
дипл. социолог, Делегат во Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ, Словенка, член на Делегацијата на МЗ Градиште, Љубљана-Центар

Се гласа за 13 (тринаесет) кандидати

Бр. 219
2 април 1986 година
Белград

Комисија за избор и отповик на делегати во Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ

Секретар,
Мирко Михајловиќ, с. р.

Претседател,
Марко Глигоровиќ, с. р.

263.

Врз основа на член 14 од Законот за статистичките истражувања од интерес за целата земја („Службен лист на СФРЈ“, бр. 13/73 и 9/76), во врска со одредбите на ред. бр. 7 од Одделот Статистика на пензиското и инвалидското осигурување од Програмата на статистичките истражувања од интерес за целата земја во периодот од 1986 до 1990 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 76/85), член 10 точка 9 и член 15 точка 8 од Самоуправната спогодба за основањето и работата на Сојузот на заедниците на пензиското и инвалидското осигурување на Југославија („Службен лист на СРЈ“, бр. 13/82), Советот на Сојузот на Заедниците на пензиското и инвалидското осигурување на Југославија донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА СТАТИСТИЧКОТО ИСТРАЖУВАЊЕ „ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ИНВАЛИДИТЕ НА ТРУДОТ СО ПРЕОСТАНАТА РАБОТНА СПОСОБНОСТ, ОПАСНОСТ ОД НАСТАНУВАЊЕ НА ИНВАЛИДНОСТ И ИЗМЕНИ НА РАБОТНАТА СПОСОБНОСТ“ (ОБРАЗЕЦ ОС-8)

1. Статистичкото истражување „Годишен извештај за инвалидите на трудот со преостаната работна способност,

опасност од настанување на инвалидност и измени на работната способност (образец ОС-8), ќе се спроведува од 1 јануари 1986 година.

2. Со статистичкото истражување од точка 1 на ова решение ќе се соберат податоци за опасноста од настанување на инвалидност и за измената на работната способност според: видот на правото, причината за инвалидност, полот, степенот на стручната подготовка, старосните групи и др.

3. Статистичкото истражување од точка 1 на ова решение ќе се спроведе според единствената методологија на статистичките истражувања од интерес за целата земја во областа на пензиското и инвалидското осигурување што ќе ја утврди Советот на Сојузот на заедниците на пензиското и инвалидското осигурување на Југославија, а според образците и упатствата што се отпечатени кон ова решение и претставуваат негов составен дел.

4. Во спроведувањето на статистичкото истражување од точка 1 на ова решение учествуваат: Сојузот на заедниците на пензиското и инвалидското осигурување на Југославија; републичките и покраинските самоуправни интересни заедници на пензиското и инвалидското осигурување и основните заедници на самоуправните интересни заедници на пензиското и инвалидското осигурување.

5. Податоците собрани со статистичкото истражување од точка 1 на ова решение, ќе служат исклучиво за статистички цели.

6. Ова решение влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

04 Бр. 540/1

25 февруари 1986 година

Белград

Совет на Сојузот на заедниците на пензиското и инвалидското осигурување на Југославија
Претседател,
Звонко Липкер, с. р.

СТАТИСТИЧКИ ИЗВЕШТАЈ (ОС-8)

1. Со ова истражување треба да се обезбедат: целосни, вистинити, сводни, споредливи и навремени статистички податоци и информации за инвалидите на трудот — по видови на права, дејности, причини за инвалидност, пол, старост, стручна подготовка и парични надомести. Статистичките податоци обезбедени со ова истражување им служат на ОЗТ за согледување на состојбата и движењето на инвалидност, за остварување на правата на работниците по основ на инвалидско осигурување, квалификација на тие права, анализирање на определени појави и предлагање на соодветни мерки за решавање на тие прашања. Овие статистички податоци им служат на СИЗ за пензиско и инвалидско осигурување за согледување на состојбата и движењето во областа на инвалидското осигурување што се значајни за следење на остварувањето на правата на осигурениците и нивните материјални квантификации, планирање, насочување и информирање за овие прашања, анализирање на појавите и предлагање на соодветни мерки. Статистичките податоци што се собрани, обработени и публикувани им служат и на други организации и органи за информирање за определени појави, преземање на соодветни мерки и изучување на тие појави.

2. Инвалид на трудот, во смисла на член 36 од Законот за основните права од пензиското и инвалидското осигурување („Службен лист на СФРЈ“, бр. 23/82, 77/82 и 75/85) (во натамошниот текст: Законот) е осигуреник кој по основ на инвалидност остварува право од пензиското и инвалидското осигурување.

3. Под поимот преостаната работна способност, во смисла на член 33 став 3 од Законот, се подразбира состојбата на осигуреникот кај кого е утврдено намалување на работната способност при што осигуреникот може да работи најмалку половина од полното работно време на работите, односно работните задачи на кои бил распореден и што ги вршел пред настанувањето на инвалидност, како и на работи односно работни задачи што одговараат на неговата стручна подготовка, односно работна способност стекната со работа, или може да работи полно работно време на други работи односно работни задачи со преквалификација или доквалификација или без нив.

4. Под поимот опасност од настанување на инвалидност во смисла на член 37 став 3 од Законот, се подразбира состојбата на условите за работа врз работите односно работните задачи на кои осигуреникот е распореден што влијаат врз здравствената состојба и неговата работна способност, без оглед на мерките на заштитата при работата што се применуваат или можат да се применуваат, како и дека тие услови за работа влијаат во толкава мера што е неопходно осигуреникот да се распореди на други работи односно работни задачи за да се спречи настанување на инвалидност.

5. Под поимот изменета работна способност, во смисла на член 37 став 3 од Законот, се подразбира состојбата на способноста на осигуреникот кај кого не постои инвалидност, кој поради бројни промени на здравствената состојба повеќе не е способен да ги врши работите односно работните задачи на кои е распореден, но е способен без преквалификација или доквалификација да ги врши со полно работно време други работи односно работни задачи во ОЗТ, што одговараат на неговата стручна подготовка, односно работна способност стекната со работата.

6. Под поимот „старост“ на инвалидот на трудот се подразбира наполнетата година на живот на 31 декември, т. е. на денот под кој се составува извештај. Староста се утврдува според наполнетите години на живот, а се добива врз основа на годината и месецот на раѓањето и годините и месецот со кои се составува извештајот. Секоја група на старост ги опфаќа инвалидите на трудот што го наполниле бројот на години означени во интервалот на групата, занемарувајќи ги месеците. На пример: петгодишната група од 25 до 29 ги опфаќа инвалидите на трудот што наполниле 25, 26, 27, 28 и 29 години на живот, вклучувајќи ги и инвалидите кои имаат и повеќе од 29 години, но уште не наполниле 30 години на живот. Ако инвалидите на трудот наполниле 30 години на живот се распоредуваат во наредната петгодишна група.

7. Под поимот „стручна подготовка“ се подразбира степенот на стручна подготовка во смисла на Општествениот договор за единствените основи за класификација на занимањата и на стручната подготовка („Службен лист на СФРЈ“, бр. 29/80). Додека не се утврди нова номенклатура на занимањата и на стручната подготовка ќе се применува Класификацијата на стручното образование утврдена со упатството за методолошките основи за спроведување на статистичките истражувања 04 бр. 7267 од 21 декември 1977 година и 04 бр. 7656 од 29 декември 1978 година.

8. Парични надомести во смисла на одредбите на чл. 37 и 38 од Законот се надоместите што осигуреникот ги остварува во врска со користењето на правото по основ на инвалидско осигурување, без оглед на тоа дали тој надомест паѓа врз товар на ОЗТ односно на работната заедница или на СИЗ на пензиското и инвалидското осигурување.

9. Парични надомести по основ на преостаната работна способност за работа се обезбедуваат во следните случаи:

- 1) за време на чекањето на преквалификација или доквалификација;
- 2) за време на преквалификацијата или доквалификацијата;
- 3) за време на чекањето на распоредување на други соодветни работи;
- 4) за време на чекањето на вработување на својата или друга соодветна работа;
- 5) за време на работа со скратено работно време;
- 6) поради помал личен доход на друга соодветна работа.

10. Покрај паричните надомести наведени во точка 9, одредбите од 1 до 6, осигуреникот може, во согласност со републичките односно покраинските прописи и со самоуправните општи акти на СИЗ на пензиското и инвалидското осигурување и ОЗТ односно на работната заедница, да оствари и други парични надомести, и тоа:

- 1) паушален надомест за време на преквалификацијата или доквалификацијата што се врши надвор од местото на живеење, што му припаѓа на осигуреникот на кој не може да му се обезбеди превоз од местото на живеењето до местото на вршење на преквалификацијата или доквалификацијата, бесплатно сместување и исхрана;
- 2) привремен надомест што му припаѓа на осигуреник кај кој е утврдена опасност од настанување на инва-

лидност, кој е стекнал право на вработување на соодветна работа, кој за тоа време не остварува личен доход, како и во други случаи во согласност со самоуправниот општ акт на СИЗ односно на ОЗТ;

3) други парични надомести што му припаѓаат на осигуреникот во врска со остварувањето на правото по основ на пензиското и инвалидското осигурување, а во согласност со самоуправниот општ акт на СИЗ односно на ОЗТ.

11. Покрај наведените парични надомести, осигуреникот остварува право и на патни и превозни трошоци што се сторени во врска со остварувањето на правото по основ на пензиското и инвалидското осигурување.

12. Извор на податоци за составување на статистичкиот извештај (Образец ОС-8-6) е книговодствената исправа за извршената исплата на паричниот надомест на осигуреникот по основ на правото од инвалидското осигурување, што е ликвидирана и прокнижена во книговодството на ОЗТ во извештајниот период, без оглед на тоа во кој период осигуреникот стекнал право на тој надомест. Износот на исплатените надомести во извештајниот период мора да одговара на прометот на долговната страна на контото 282 – Обврска за надомести по основ на инвалидско осигурување, а по завршната сметка искажано под реден број 22 на „Билансниот образец – Посебни податоци кон деловниот резултат во текот на годината – биланс на успехот“. Во текот на годината, податоци за износот на исплатените надомести од претходниот извештаен период (месец) се почетната состојба на наредниот извештаен период, а податоци со состојба на 31 декември се и годишните податоци од овој извештај и не се пренесуваат

во наредната година, туку се почнува со податоците за износот на исплатените надомести што настануваат во наредната година. Просечна годишна состојба претставува збирот на месечните извештаи поделен со 12. Тој извештај ОЗТ го доставуваат до СИЗ на пензиското и инвалидското осигурување до 10-ти во месецот за претходниот месец.

13. Извор на статистички податоци за составување на годишниот статистички извештај за инвалидите на трудот (Образец ОС-8 табели од 1 до 5) се евиденциите на заедниците.

14. Податоците се групираат според класификациите на единствената методологија за статистичките истражувања во областа на пензиското и инвалидското осигурување.

15. Статистичкиот извештај за инвалидите на трудот за кои паричните надомести паѓаат врз товар на ОЗТ (Образец ОС-8-6) се составува и доставува до СИЗ за пензиско и инвалидско осигурување до 10-ти во месецот за претходниот месец.

16. Републиката односно покраинската СИЗ за пензиско и инвалидско осигурување врз основа на примените извештаи од ОЗТ и врз основа на своите евиденции составува Годишен статистички извештај за инвалидите на трудот (Образец ОС-8, табели од 1 до 5) и збиен годишен извештај за инвалидите на трудот за кои паричните надомести паѓаат врз товар на ОЗТ (Образец ОС-8-6) и ги доставува до Сојузот на заедниците на пензиското и инвалидското осигурување до 31 март наредната година за претходната година.

17. Табелите 3, 4 и 5 од овој извештај СИЗ на пензиското и инвалидското осигурување ќе ги достави до 31 март 1989 година.

СИЗ НА ПИО _____

СОЈУЗ НА ЗАЕДНИЦИТЕ НА ПЕНЗИСКОТО И
ИНВАЛИДСКОТО ОСИГУРУВАЊЕ НА ЈУГОСЛАВИЈА

Образец ОС-8

Одлука на собранието на СФРЈ АС бр. 660/1
(„Службен лист на СФРЈ“, бр. 76/85)

ГОДИШЕН СТАТИСТИЧКИ ИЗВЕШТАЈ ЗА ИНВАЛИДИТЕ НА ТРУДОТ СОСТОЈБА НА _____

19 _____ ГОДИНА

Табела 1. Инвалиди на трудот со преостаната работна способност по дејности и вид на право

Дејност	Видови на право								
	скратено работно време			работа со полно работно време на соодветна работа без преквалификација или доквалификација			право на доквалификација или преквалификација		
	вкупно	мажи	жени	вкупно	мажи	жени	вкупно	мажи	жени
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
ВКУПНО									

Датум _____

Извештајот го составил, _____

СИЗ НА ПИО _____

Табела 2. Инвалиди на трудот со преостаната работна способност според причината за извалидност, полот и видовите права

Причина за инвалидност	Видови на право								
	скратено работно време			работа со полно работно време на соодветна работа без преквалификација или доквалификација			право на доквалификација или преквалификација		
	вкупно	мажи	жени	вкупно	мажи	жени	вкупно	мажи	жени
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9

Датум _____

Извештајот го составил, _____

СИЗ НА ПИО _____

Образец ОС-8

Табела 3. Инвалиди на трудот со преостаната работна способност според полот, староста и стручната подготовка

Старост	Вкупно	Инвалиди на трудот според степеност на стручната подготовка									
		I	II	III	IV	V	VI/1	VI/2	VII/1	VII/2	VIII
ВКУПНО											

до 24
 25-29
 30-34
 35-39
 40-44
 45-49
 50-54
 Вкупно

М а ж и

до 24
 25-29
 30-34
 35-39
 40-44
 45-49
 50-54
 Вкупно

Ж е н и

до 24
 25-29
 30-34
 35-39
 40-44
 45-49
 50-54
 Вкупно

Датум _____

Извештајот го составил, _____

50-54

Вкупно

Жени

до 24

25-29

30-34

35-39

40-44

45-49

50-54

Вкупно

Датум _____

Извештајот го составил,

ОРГАНИЗАЦИЈА НА ЗДРУЖЕН ТРУД
ОДНОСНО РАБОТНА ЗАЕДНИЦА _____СОЈУЗ НА ЗАЕДНИЦИТЕ НА ПЕНЗИСКОТО
И ИНВАЛИДСКОТО ОСИГУРУВАЊЕ НА
ЈУГОСЛАВИЈА

Образец ОС-8-6

РЕГИСТАРСКИ БРОЈ НА ОБВРЗНИКОТ НА ПРИДОНЕСОТ _____

ШИФРА НА ДЕЛНОСТА _____

СИЗ НА ПИО _____

Одлука на Собранието на СФРЈ, АС бр. 660/1
(„Службен лист СФРЈ“ бр. 76/85)СТАТИСТИЧКИ ИЗВЕШТАЈ ЗА ИНВАЛИДИТЕ НА ТРУДОТ ЗА КОИ ПАРИЧНИТЕ НАДОМЕСТИ ПАЃААТ ВРЗ ТОВАР НА ОЗТ И
НА РАБОТНАТА ЗАЕДНИЦА ЗА ПЕРИОДОТ _____ 19____ ГОДИНА

Вид на паричните надомести	Видови права								
	скратено работно време			работа со полно работно време на соодветна работа без преквалификација или доквалификација			право на доквалификација или преквалификација		
	број на корисниците	број на надоместите	износ на надоместите	износ на корисниците	број на надоместите	износ на надоместите	број на корисниците	број на надоместите	износ на надоместите
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
ПАРИЧНИ НАДОМЕСТИ									
1) За време на чекање на преквалификација или доквалификација									
2) За време на преквалификација или доквалификација и приспособување за работа									
3) За време на чекање на распоредување на други соодветни работи									
4) За време на чекање на вработување на својата или на друга соодветна работа									
5) За време на работа со скратено работно време									
6) Поради помал личен доход на друга соодветна работа									
7) Друго									
8) Вкупно									
9) Патни и превозни трошоци									
10) Вкупно									

Читливо да се напише името на лицето кое одговара за
точноста на податоците _____

(М.П.)

Директор,

Телефон _____

264.

Врз основа на член 15 од Законот за системот на општествената контрола на цените („Службен лист на СФРЈ“, бр. 64/84), Сојузниот завод за цени донесува

0115

УПАТСТВО

ЗА ДОСТАВУВАЊЕ ИЗВЕСТУВАЊЕ ЗА ЦЕНИТЕ ДО
СОЈУЗНИОТ ЗАВОД ЗА ЦЕНИ ЗАРАДИ СЛЕДЕЊЕ

1. Организациите на здружен труд и другите самоуправни организации и заедници кои се занимаваат со производство односно вршење на услуги (во натамошниот текст: организации) се должни на Сојузниот завод за цени да му доставуваат известување за цените заради следење, во рок од три дена од почетокот на применувањето на цените, за следните производи и услуги:

Гранка	Група	Подгрупа	Назив
1	2	3	4
Област - 01 ИНДУСТРИЈА И РУДАРСТВО			
0103	01030	010301	Преработка на јаглен
			Производство на кокс и полукокс: сите производи
0109			Производство на обоени метали
	01099		Производство на други обоени метали
		010991	Производство на антимон: сите производи
		010999	Производство на неспоменати обоени метали: магнезиум, легури на злато, рафинирано сребро, бизмут, кадмиум и легури на благородни метали
0111			Производство на неметални минерали (без градежен материјал)
	01111		Производство на неметални минерали (без соли)
		011113	Производство на кварцен песок: сите производи
0113			Металопреработувачка дејност
	01131		Производство на метален репродукционен материјал
		011312	Производство на метален инсталационен материјал: лимени и лсани кади
		011314	Производство на метална амбалажа: челични боци
		011316	Производство на тркалави лагер: сите производи
	01139	011390	Производство на стоки за широка потрошувачка и на други метални производи: садови, прибор за јадење, печки и шпорети на цврста горива
0114			Машиноградба
	01142	011420	Производство на земјоделски машини: комбајни, сеалки, берачи за пченка
	01143	011430	Производство на опрема за професионални и научни цели, мерни и контролни инструменти и уреди за автоматизација на управувањето

(освен оние од гранката 0117): водомери и инструменти за мерење на притисок
Производство на сообраќајни средства (без бродоградбата)

01152

011522

011523

0117

01171

011710

01172

011722

01179

011792

0119

01191

011910

01192

011920

01199

011990

0121

01214

012141

0123

01231

012310

Производство на друмски возила

Производство на камиони и специјални возила: приколки за трактори до 5 тона носивост

Производство на патнички автомобили: патнички автомобили од 1.000 cm³ до 1.500 cm³

Производство на електрични машини и апарати

Производство на електрични машини и уреди: асинхорни трофазни машини, четворополни од 90 kW и еднофазни од 0,55 kW и 1,5 kW, за општа намена

Производство на електронски и телекомуникациони уреди

Производство на радио и телевизиски применици и електроакустични апарати и уреди: ТВ приемници во боја со екран од 56 и 66 cm

Производство на други електротехнички производи

Производство на сијалици и луминисцентни цевки: сијалици со нормален напон, со усвитено влакно од 60 W и 100 W

Преработка на хемиски производи

Производство на лекови и фармацевтски хемикалии: фармацевтски препарати за исхрана на добиток

Производство на средства за переење и козметички препарати: помошни средства за переење и средства за чистење

Производство на други хемиски производи: помошни средства за леарници, градежништво, текстил, кожа и гума и стопански експлозивни

Производство на градежен материјал

Производство на градежни префабрикати и битуменски производи

Производство на азбестно-цементни производи: сите производи

Производство на финални производи од дрво

Производство на мебел од дрво: соби за спиење и трпзарии и јоги-душеки

0125		Производи на текстилни предива и ткаенини	013903	Производство на кибрити: кибрити дрвени и парафински
	01251	Производство на влакна, предива и конец		
	012512	Производство на памучно предиво и конце од памучен тип: конец	Област 06 – Сообраќај и врски	
	012513	Производство на предиво од волнен тип: волница за рачна работа	0604	06040
			060401	Воздушен сообраќај
				Превоз на патници и стоки во воздушниот сообраќај
	01252	Производство на ткаенини		
	012521	Производство на памучни ткаенини (од памучен тип): кебиња и прекривачи		
	012522	Производство на волнени ткаенини (од волнен тип): кебиња и прекривачи		
	01269	Производство на други текстилни производи		
	012691	Производство на прекривачи за под: тафтинг-теписи		
0128		Производство на кожени обувки и галантерија		
	01281	012810		
		Производство на кожени обувки: машки кожени чевли со гумен и друг фон, женски кожени чевли со кожен фон и детски кожени чевли со гумени други фон		
0130		Производство на прехранбени производи		
	01302	Производство на леб и теста		
		013021		
		Производство на леб и печива: сите видови на леб, освен пченичен леб		
	01304	Преработка на конзервирање на месо и риба		
		013041		
		Колење на добиток: сурова кожа (крупна кожа, свињска кожа и ситна овча кожа)		
	01305	013050		
		Преработка и конзервирање на млеко: млеко евапорирано и кондензирано		
	01306	013060		
		Производство на шеќер: меласа и сушени резанци на шеќерна репа		
	01308	013080		
		Производство на растителни масла и масти: растителни масла, маргарин, маслени погачи и сачма, масло од маслини, масло од пченикарни клици и масло од тиквени семки		
0131		Производство на пијачки		
	01311	Производство на алкохол од растително потекло и алкохолни пијачки		
		013113		
		Производство на вино: квалитетни бели вина		
0133		Производство и преработка на тутун		
	01332	013320		
		Преработка на тутун: цигари без филтер од I квалитетна група и цигари со филтер од I квалитетна група		
0139	01390	Производство на разновидни производи		
			Бр. 01-3227	
			2. априла 1986. године	
			Белград	
				Директор на Сојузниот завод за цени,
				Живко Прегл, с. р.

2. За производите и услугите за кои, во влегувањето во сила на оваа упатство, ќе се пропише некоја од мерките на непосредна контрола на цените, со влегувањето во сила на тие прописи престанува да важи одредбата од точка 1 на оваа упатство за производите и услугите опфатени со тие прописи.

3. Известувањето за цените заради следење содржи:

1) фирма, односно назив и седиште на организацијата и матичен број под кој се води кај Службата на општествено книговодство и Сојузната управа за царини;

2) назив и шифра на подгрупата на дејноста,

3) назив на производот, група производи, односно услугата и единица мера;

4) цена за која се доставува известување и вид на таа цена (производителска, големопродажна, малопродажна), со назнака на постојната цена и процентот на применето зголемување на цените;

5) стапка на вкупниот растез на цените на производите односно услугите во претходната година мерена во декември 1985 година во однос на декември 1984 година и месецот во кој е извршено зголемување на цените;

6) стапка на вкупно остварениот растез на цените на производите односно услугите во 1986 година и месец во кој е извршено зголемување на цените;

7) услови за продажба кои влијаат врз цената, како што се: место и начин на испорака (франко натоварено во местото на производителот, франко растоварено во местото на купувачот, франко склад на купувачот и сл); начин на пресметка на вредноста на амбалажата, со назнака дали амбалажата е повратна или не е повратна; како и податок за тоа дали и во што се менувани условите за продажба во однос на постојните услови за продажба.

4. Известувањето за цените заради следење се составува според пропишаниот образец кој е отпечатен кон ова упатство и претставува негов составен дел, во два примерока, од кои едниот му се доставува на Сојузниот завод на цени, а другиот на надлежниот орган за цени во републиката односно автономната покрина во која е седиштето на организацијата.

Сојузниот завод за цени може од организацијата да побара и други дополнителни податоци во врска со поднесените известувања за цените заради следење.

5. Со денот на влегувањето во сила на оваа упатство престанува да важи Упатството за доставување на известувања за цените заради следење „Службен лист на СФРЈ“, бр. 10/85).

6. Ова упатство влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

2. За производите и услугите за кои, во влегувањето во сила на оваа упатство, ќе се пропише некоја од мерките на непосредна контрола на цените, со влегувањето во сила на тие прописи престанува да важи одредбата од точка 1 на оваа упатство за производите и услугите опфатени со тие прописи.

3. Известувањето за цените заради следење содржи:
1) фирма, односно назив и седиште на организацијата и матичен број под кој се води кај Службата на општествено-ното книговодство и Сојузната управа за царини;
2) назив и шифра на подгрупата на дејноста,
3) назив на производот, група производи, односно ус-
лугата и единица мера;

4) цена за која се доставува известување и вид на таа цена (производителска, големопродажна, малопродажна), со назнака на постојната цена и процентот на применето-
то зголемување на цените;

5) стапка на вкупниот растеж на цените на произво-
дите односно услугите во претходната година мерена во декември 1985 година во однос на декември 1984 година и месецот во кој е извршено зголемување на цените;

6) стапка на вкупно остварениот растеж на цените на производите односно услугите во 1986 година и месец во кој е извршено зголемување на цените;

7) услови за продажба кои влијаат врз цената, како што се: место и начин на испорака (франко натоварено во местото на производителот, франко растоварено во мес-
тото на купувачот, франко склад на купувачот и сл.); начин на пресметка на вредноста на амбалажата, со назнака да-
ли амбалажата е повратна или не е повратна; како и пода-
ток за тоа дали и во што се менувани условите за пре-
дажба во однос на постојните услови за продажба.

4. Известувањето за цените заради следење се соста-
вува според пропишаниот образец кој е отпечатен кон ова упатство и претставува негов сопствен дел, во два приме-
рок, од кои едниот му се доставува на Сојузниот завод на
цени, а другиот на надлежниот орган за цени во републи-
ката односно автономната покрива во која е седиштето на
организацијата.

Сојузниот завод за цени може од организацијата да
побара и други дополнителни податоци во врска со подне-
сените известувања за цените заради следење.

5. Со денот на влегувањето во сила на оваа упатство
престанува да важи Упатството за доставување на извес-
тувања за цените заради следење „Службен лист на
СФРЈ“, бр. 10/85).

6. Ова упатство влегува во сила наредниот ден од де-
нот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 01-3227
2. април 1986. године
Белград

Директор на Сојузниот завод
за цени,
Живко Прегл, с. р.

ОБРАЗЕЦ ЗА ИЗВЕСТУВАЊЕ ЗА ЦЕНИТЕ ЗАРАДИ СЛЕДЕЊЕ

Фирма, односно назив и седиште на работната организација: _____
 Матичен број на организацијата кај СОК: _____, кај Сојузната управа за цени
 Назив и шифра на подгрупата на дејноста: _____

Цена на производите-услугите за кои се доставува известување			Процент на зголемувањето							
			На 31 декември 1984 година	На 31 декември 1985 година	Применети до денот на поднесувањето известување	Цена за која се доставува известување				
Реден број	Назив на производот - услугата	Единица на мера	3	4	5	6	7	8	9	10
1	2									
								(5.4)	(7.5)	(7.6)

- 1) Вид на новоприменетата цена (да се заокружи а, б или в):
 а) производителска, б) големопродажна, в) малопродажна
- 2) Услови за продажба: место и начин на испорака (франко натоварено во местото на производителот, франко растоварено во местото на купувачот, франко склад на купувачот и сл.); начин на пресметка на вредноста на амбалажата, со назнака дали амбалажата е повратна или не е; податоци за промената на условите за продажба
- 3) Датум на донесувањето на одлука за цената на производот - услугата _____
- 4) Датум на почетокот на применувањето на цената на производот - услугата _____

По извршеното срамнување со изворниот текст е утврдено дека во текстот на Одлуката за статутите на ордените и медалите на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, објавена во „Службен лист на СФРЈ“, бр. 14/86, се поткраднале долунаведените грешки, та се дава

ИСПРАВКА

НА ОДЛУКАТА ЗА СТАТУТИТЕ НА ОРДЕНИТЕ И МЕДАЛИТЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

1. Во вториот став на точка 2, во деветтиот ред, наместо бројот: „43“ треба да стои бројот: „34“.

2. Во првиот став на точка 4, во вториот ред, наместо зборот: „сребро“ треба да стои зборот: „злато“.

Од Службата за правни работи на Претседателството на СФРЈ, Белград, 3 април 1986 година.

УКАЗИ

Врз основа на член 315 точка 5 на Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Претседателството на Социјалистичка Федеративна Република Југославија донесува

УКАЗ

ЗА ОТПОВИК ОД ДОЛЖНОСТ НА ИЗВОНРЕДЕН И ОПОЛНОМОШТЕН АМБАСАДОР НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА ВО ДЕМОКРАТСКА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА ШРИ ЛАНКА И ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ НА ИЗВОНРЕДЕН И ОПОЛНОМОШТЕН АМБАСАДОР НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА ВО ДЕМОКРАТСКА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА ШРИ ЛАНКА

I

Се отповикува

Владимир Бабшек од должноста извонреден и ополномоштен амбасадор на Социјалистичка Федеративна Република Југославија во Демократска Социјалистичка Република Шри Ланка.

II

Се назначува

Ванчо Андонов, досегашен директор на Уредот за документација на Извршниот совет на Собранието на Социјалистичка Република Македонија, за извонреден и ополномоштен амбасадор на Социјалистичка Федеративна Република Југославија во Демократска Социјалистичка Република Шри Ланка.

III

Сојузниот секретар за надворешни работи ќе го изврши овој указ.

IV

Овој указ влегува во сила веднаш.

У бр. 9
7 март 1986 година
Белград

Претседател
на Претседателството на
СФРЈ,
Радован Влајковиќ, с. р.

ОДЛИКУВАЊА

УКАЗ

ПРЕТСЕДАТЕЛСТВОТО НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

врз основа на член 315 точка 8 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија одлучува да се

одликуваат:

- за особени заслуги во создавањето и ширењето на братството и единството меѓу нашите народи и народности

СО ОРДЕН БРАТСТВО И ЕДИНСТВО СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

полковникот Пољанец Августина Адолф;
потполковникот Фемић Павла Радомир;

- за особени заслуги во изградбата и јакнењето на вооружените сили и за особени успеси во раководењето со единиците на вооружените сили на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, во нивното задарствување и оспособување за одбрана на независноста на Социјалистичка Федеративна Република Југославија

СО ОРДЕН НА НАРОДНАТА АРМИЈА СО ЗЛАТНА СВЕЗДА

потполковниците: Суботић Драгомира Радивој, Вукобратовић Јовице Душан;
мајорите: Петковић Данила Бранко, Стефановић Милутина Сретен;

СО ОРДЕН НА НАРОДНАТА АРМИЈА СО СРЕБРЕНА СВЕЗДА

капетанот Јовановски Кире Војо;
заставникот Скопљак Јове Драго;
постарите водници I класа: Чоловић Радомира Миодраг, Димтријевић Јована Божићар, Новаковић Мирка Рајко, Оташевић Војислава Михаило, Пејчин Милоша Чедомир, Петрушевски Јордана Џанко, Василић Ђорѓа Ноделко, Вуковић Благоја Владета;
воените службеници IV класа: Чакшираш Јове Вељко, Кметић Мате Жарко, Корпар Валента Томо, Крамарић Фрање Маријан, Лацковић Стјепана Јосип, Павин Иве Миљенко;

воениот службеник V класа Наумовски Страила Стојан;

- за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за напредокот на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

мајорот Мркшић Драгана Миле;

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

воениот службеник IV класа Клешчић Јуре Бранко;

- за примерни заслуги и умешност во работата за развивање на постојаниот полет заради остварување на поставените задачи во единиците со кои раководат, како и за создавање на услови за постигање на исклучително добри успеси во своите единици и установи

СО ОРДЕН ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ СО ЗЛАТНИ МЕЧЕВИ

капетанот I класа Смајевић Миленка Доброслав;
заставник I класа Мирило Богдана Војислав;
воен службеник II класа Црнобрна Николе Милош;
воен службеник IV класа Вушковић Спасоја Божићар;

СО ОРДЕН ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ СО СРЕБРЕНИ МЕЧЕВИ

капетан I класа Јелић Обрада Благоје;
капетан Бошковић Ратка Зоран;
постарите водници I класа: Јеначковић Боровоја Александар, Копић Салка Емин, Маринковић Вељко Јаблан;

постарите водници: Миљковић Огњена Драган, Павић Владимира Миодраг, Савовић Миломира Раденко, Шобат Гојка Мирко;
граѓанските лица на служба во ЈНА: Алемпијевић Милорада Славко, Јанковић Јована Аврам;

- за заслуги во развивањето и зацврстувањето на мирољубивата соработка и пријателски односи помеѓу Социјалистичка Федеративна Република Југославија и другите држави, како и за особени заслуги во работата за развивање на свеста на граѓаните во борбата за независност на земјата

СО ОРДЕН НА ЈУГОСЛОВАНСКОТО ЗНАМЕ СО ЗЛАТНА СВЕЗДА НА ГЕРДАН

постариот водник I класа Фалевић Радоње Милош;

- за заслуги и постигнати успеси во работата од значење за социјалистичката изградба на земјата

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНА СВЕЗДА

заставниците I класа: Комадина Адама Миљовић, Петровић Ратомира Живојин;
заставникот Олуић Михајло Раде;
постариот водник I класа Павковић Анте Иво;

- за залагање и постигнати успеси во работата

СО МЕДАЛ НА ТРУДОТ

граѓанско лице на служба во ЈНА Петковић Душана Милка;

- за примерна работа во развивањето полет за остварување на поставените задачи, како и за покажување на старешински и војнички особини што служат за пример на другите

СО МЕДАЛ ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ

постарите водници: Девеић Ђуре Петар, Ерцег Милоша Ненад;
водниците I класа: Алексовски Анѓелка Добре, Бергант Јанеза Јанеза, Кљајић Пере Стојан, Атанковић Луке Светислав, Шушић Милана Радош;
граѓанските лица на служба во ЈНА: Јоловић Љубише Весна, Притић Живана Љиљана;

- за заслуги во развивањето и зацврстувањето на мирољубивата соработка и пријателските односи помеѓу Социјалистичка Федеративна Република Југославија и другите држави, како и за особени заслуги во работата за развивање на свеста на граѓаните во борбата за независност на земјата

СО ОРДЕН НА ЈУГОСЛОВЕНСКОТО ЗНАМЕ СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

капетанот на боен брод: Ивошевић Матије Илија;

- за особени заслуги во создавањето и ширењето на братството и единството помеѓу нашите народи и народности

СО ОРДЕН БРАТСТВО И ЕДИНСТВО СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

капетанот на боен брод Гостич Валентина Марјан;

- за особени заслуги во изградбата и јакнењето на вооружените сили и за особени успеси во раководењето со единиците на вооружените сили на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, во нивното зацврстување и оспособување за одбрана на независноста на Социјалистичка Федеративна Република Југославија

СО ОРДЕН НА НАРОДНАТА АРМИЈА СО ЗЛАТНА СВЕЗДА

полковникот Деканић Марјана Иван;
капетаните на боен брод: Шевић Љубомира Петар, Вујовић Ђуре Василије;

потполковниците: Мијушковић Илије Богољуб, Савревски Бориса Трајан, Скенић Петра Станиша;
капетаните на фрегата: Ђорђевић Бранка Петар, Ковачић Бранка Владимир, Васић Борислава Момчило;

СО ОРДЕН НА НАРОДНАТА АРМИЈА СО СРЕБРЕНА СВЕЗДА

мајорите: Борић Стјепана Стјепан, Јуришић Срејка Коља, Марић Анте Марко, Путник Живојина Јован, Станков Витомира Славомира, Вукадин Васе Никола, Живановић Душана Андреја;

капетаните на корвета: Орловић Николе Миодраг, Савић Милорада Владимир;

капетанот I класа Чубела Ивана Фрањо;
поручникот на боен брод Бановић Грге Иван;
заставниците I класа: Домазет Андрије Мате, Гавралић Антуна Никола, Караић Станоја Миомир, Михајливић Николе Илија, Милојевић Борисава Ђорђе, Париводић Саве Бора, Пецотић Петра Анте, Славић Младена Драган, Станковић Витка Милорад, Врбан Вјекослава Иван Здравко;

заставниците: Недељковић Марка Томислав, Рај Игнца Гојмир, Злонога Михајло Војислав;

граѓанските лица на служба во ЈНА: Бебан Аугустина Јасна, Грандеш Томе Владо, Кравар Анте Владо, Лабура Рока Јаков, Стојковић Фране Рудолф;

- за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значењето за напредокот на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

полковниците: Бареза Вјекослава Младен, Ниновић Радомира Андрија;

капетаните на боен брод: Нојина Мате Иван, Тасић Петра Властимир, Вучелић Петра Младен;

потполковниците: Јанковић Бранислава Душан, Радошевић Фране Јошко, Вељковић Петра Бориљко;

капетаните на фрегата: Домић Фране Михајло, Радовановић Милорада Милан, Радовић Драга Жарко, Станишић Николе Томислав, Вукојевић Илије Никола;

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

потполковниците: Васовић Радише Томислав, Воркапић Живојина Момчило;

капетанот на фрегата Јуришић Гојка Бранислав;
мајорите: Дукић Ђуре Богдан, Радујков Ивана Ратко;

капетанот на корвета Сладе Милана Грго;
поручник на боен брод Сеферовић Адема Адем;

капетанот: Букановић Душана Борислав;

заставниците I класа: Јовановић Милорада Никола, Крмек Николе Андрија, Милеуснић Милана Стеван, Сорић Јакова Петар;

заставниците: Хашић Самил Ахмед, Кошанин Драгомира Ненад, Вукојевић Мате Илија;

граѓански лица на служба во ЈНА: Божиновић Иве Грација, Бујас Фране Иво, Фригановић Николе Винко, Грубишић Јадре Драго, Јушић Анте Рудолф, Крстуловић Мире Анка, Ласиновић Јосипа Иво, Радовић Јакова Ивица, Раичковић Ђуре Спасоје, Рибица Мате Јосип, Шовран Иве Милан, Вуксановић Божд Франо;

- за примерни заслуги и умешност во работата за развивањето на постојанен полет заради остварување на поставените задачи во единиците со кои раководат, како и за создавање услови за постигање на исклучително добри успеси во своите единици и установи

СО ОРДЕН ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ СО ЗЛАТНИ МЕЧЕВИ

потполковниците: Пинтерић Виктор Виктор, Врхвац Јосипа Максо, Вукоје Боже Ђорђе;

капетаните на фрегата: Чепалак Драгутина Крунолав, Павлинац Фране Иван;

мајорот Шекуларец Мира Милоје;

капетанот на корвета Погорелић Петра Шиме;

заставникот I класа Станојевић Војина Живојин;

СО ОРДЕН ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ СО СРЕБРЕНИ МЕЧЕВИ

заставникот I класа Сараџин Закарија Анте;
заставниците: Андрејевиќ Миладина Павле, Дугоњиќ Мије Звонимир;

граѓанските лица на служба во ЈНА: Андрић Миха Нико, Барић Петра Анте, Бјелица Илије Трипо, Цико Ника Антон, Чавор Јована Богољуб, Чулар Стјепана Пашко, Франовић Ива Трипо, Губишин Рока Фране, Ивановић Ђура Данило, Лаури Фране Бенито, Ливић Николе Шиме, Личић Стјепана Тројан, Микуландра Миле Дује, Пажанин Боже Ратомир, Швердија Анте Никола, Томићевић Илије Владо, Вудраг Јерка Јерко, Вукошић Драга Мирко;

– за залагање и постигнати успеси во работата

СО МЕДАЛ НА ТРУДОТ

граѓанските лица на служба во ЈНА: Аљиновић Николе Марин, Бакалбашиќ Мате Марио, Бановац Шиме Розарио, Барада Марина Јосип, Бјелиш Ивана Марија, Блануша Ивана Аница, Боснић Павла Миливој, Газдић Ловре Бранко, Харасин Мате Стана, Илић Павла Петар, Јовановић Јова Станка, Клопан Ниха Ђорђе, Кунчић Јуре Анте, Лесјак Владимира Никола, Малеш Анте Младен, Мамић Максима Драгица, Мартиновић Ивана Анте, Матијевић Ива Марко, Никетић Ива Никола, Одаловић Вука Лазар, Печек Ивана Томислав, Перчин Франа Предраг, Перушина Звонимира Роко, Петијевић Гаја Илија, Радин Петра Ана, Швердија Анте Здравко, Шикић Грге Анте, Срделић Анте Младен, Шпрљан Анте Мате, Шука Лазе Босанка, Врањковић Вукашина Душан, Вуксановић Јосипа Нико, Вуксановић Срећка Нада, Запутовић Трипа Антон, Живковић Рока Роко, Живковић Владимира Младенко;

– за примерна работа за развивање полет за остварување на поставените задачи, како и за покажување на старешински и војнички особини што служат за пример на другите

СО МЕДАЛ ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ

капетаните: Јевђенијевиќ Радоја Бранко, Омеровић Осман Фадил;

Поручниците на фрегата: Јерић Анте Зоран, Стаменковић Луке Момчило, Штетин Јована Радован;

постарите водници: Барбара Милана Љубан, Хадич Александар Зоран;

водникот I класа Калоци Јосипа Павле;

граѓанските лица на служба во ЈНА: Банов Јеролима Здравко, Белаарић Стипе Јосип, Чулар Ивана Анте, Караѓоле Иве Јосип, Килибарда Николе Веселко, Колудровић Дује Никола, Лалић Душана Милан, Лапчић Душана Шпиро, Ноголић Вељка Зора;

– за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за социјалистичката изградба на земјата

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНИ ЗРАЦИ

граѓанското лице на службата во ЈНА Попадич Милоша Бранко;

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНА СВЕЗДА

мајорите: Арсић Живојина Драгољуб, Недељковић Милутина Будимир, Павловић Тихомира Павле;

капетанот I класа Шкара Драгутина Мирко;

заставникот I класа Скоко Ђорѓа Петар;

граѓанското лице на служба во ЈНА Лалић Владе Миливоје;

– за особени заслуги во изградбата и јакнењето на вооружените сили и за особени успеси во раководењето со единиците на вооружените сили на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, во нивното зацврстување и оспособување за одбрана за независноста на Социјалистичка Федеративна Република Југославија

СО ОРДЕН НА НАРОДНАТА АРМИЈА СО ЗЛАТНА СВЕЗДА

полковникот Кесић Стеве Славко;

СО ОРДЕН НА НАРОДНАТА АРМИЈА СО СРЕБРЕНА СВЕЗДА

капетанот Раногајец Валента Иван;
заставниците I класа: Андрић Богољуб Добривоје, Ристић Предраг Стојан, Стајковић Драгомира Велимир;
заставникот Вученовић Младена Душан;
воениот службеник IV класа Глушић Доминика Станислав;

– за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за напредокот на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

потполковниците: Радојевић Борисава Томислав, Видојевић Благоја Божидар

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

граѓанските лица на служба во ЈНА: Салајевић Глигорија Радомир, Чабаркапа Сава Вукоман, Радосављевић Љубисава Милан;

– за примерни заслуги и умешност во работата во развивање на постојан полет заради остварување на поставените задачи во единиците со кои раководат, како и за создавање услови за постигање на исклучително добри успеси во своите единици и установи

СО ОРДЕН ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ СО СРЕБРЕНИ МЕЧЕВИ

капетаните I класа: Цветковић Александра Миломир, Кресојевић Јована Стеван;

постариот водник I класа: Ранѓеловић Томе Радиша;

– за примерна работа кон развивањето полет за остварување на поставените задачи, како и за покажување на старешински и војнички особини што служат за пример на другите

СО МЕДАЛ ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ

граѓанските лица на служба во ЈНА: Ловро Станка Миле, Јаначковић Александра Благоје, Безбрадица Вује Симо, Ташић Владоја Велизар, Филиповић Данила Миливоје, Степановић Ристе Ђорђе, Петковић Бошка Павле, Антић Пета Веселинка, Галовић Ђуре Нада, Јовновић Милорада Пава, Маринковић Милорада Радомир, Стојановић Пере Даница, Зорић Душана Боја, Љуна Николе Даринка, Брадишић Миловоја Јелица;

– за заслуги во развивањето и зацврстувањето на мирољубивата соработка и пријателските односи помеѓу Социјалистичка Федеративна Република Југославије и другите држави, како и за особени заслуги во работата за развивањето на свеста на граѓаните во борбата за независност на земјата

СО ОРДЕН НА ЈУГОСЛОВЕНСКОТО ЗНАМЕ СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

полковникот Добрановић Антона Иван;

– за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за социјалистичката изградба на земјата

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНИ ЗРАЦИ

полковниците: Милошић Шимуна Чедо, Weiss Стефана Борис;

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНА СВЕЗДА

полковникот Лончар Ранка Божидар
мајорот Радулоф Душана Коста;

– за особени заслуги во создавањето и ширењето на братството и единството помеѓу нашите народи и народности

СО ОРДЕН БРАТСТВО И ЕДИНСТВО СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

полковниците: Миладиновић Костадина Милорад, Митревски Ристе Стеван, Шпања Аугустина Мирко;

потполковниците: Ѓотић Анте Душан, Голубовић Радосава Драгољуб, Максимовић Милете Милојица, Нешић Владимира Слободан;
воениот службени II класа Стијеља Јована Боро;

- за особени заслуги во изградбата и јакнењето на вооружените сили и за особени успеси во раководењето со единиците на вооружените сили на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, во нивното зацврстување и оспособување за одбрана на независноста на Социјалистичка Федеративна Република Југославија

СО ОРДЕН НА НАРОДНАТА АРМИЈА СО ЗЛАТНА СВЕЗДА

полковниците: Никола Милана Никола, Сушић Марка Михајло;

потполковниците: Костић Јована Павић, Летица Милана Богдан, Матић Божидар Миодраг, Радојевић Станимира Радован, Стевановић Милије Мијат;

СО ОРДЕН НА НАРОДНАТА АРМИЈА СО СРЕБРЕНА СВЕЗДА

мајор Срећковић Животе Војислав;
заставниците I класа: Аничић Василија Богдан, Дрљић Љубана Боро, Угреновић Јакова Милован, Врачарић Драгише Славко;
заставникот Гајић Вукашина Драган;

- за примерни заслуги и умешност во работата кон развивање на постојаниот полет заради остварување на поставените задачи во единиците со кои раководат, како и за создавање на услови за постигање на исклучително добри успеси во своите единици и установи.

СО ОРДЕН ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ СО ЗЛАТНИ МЕЧЕВИ

потполковниците: Голубовић Милована Миодраг, Шехић Јакуба Махмут, Трифуновић Тихомира Жарко, Валковић Андреа Владимир;
мајорите: Пешељ Павла Павел, Савић Светомира Ђурђе;
заставниците I класа: Петровић Миладина Радо, Симић Живорада Часлав;
воениот службеник IV класа Арсовић Димча Станоје;

СО ОРДЕН ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ СО СРЕБРЕНИ МЕЧЕВИ

заставникот Павловић Драгољуба Радован;
постарите водници I класа: Копривница Чедомира Трифун, Стајић Јована Љубомир;
постариот водник Тошић Жарка Бранислав;

- за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за напредокот на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

граѓанското лице на служба во ЈНА Обрић Милована Никола;

- за залагање и постигнати успеси во работата

СО МЕДАЛ НА ТРУДОТ

граѓанските лица на служба во ЈНА: Јевтић Душана Љубица, Савић Анѓелка Драган;

- за примерна работа кон развивањето полет за остварување на поставените задачи, како и за покажување на старешински и војнички особини што служат за пример на другите

СО МЕДАЛ ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ

капетанот Алимановић Азиза Енис;
водниците I класа: Аљилић Иљаза Хисен, Божичковић Милоша Милан, Крагујевић Милоша Живко;
граѓанското лице на служба во ЈНА Чурилин Јанка Навеза;

- за особени заслуги во создавањето и ширењето на братството и единството на нашите народи и народности

СО ОРДЕН БРАТСТВО И ЕДИНСТВО СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

потполковниците: Маринковић Миодрага Станко, Поповић Боривоја Александар;

- за особени заслуги во изградбата и јакнењето во вооружените сили и за особени успеси во раководењето со единиците на вооружените сили на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, во нивното зацврстување и оспособување за одбрана на независноста на Социјалистичка Федеративна Република Југославија

СО ОРДЕН НА НАРОДНАТА АРМИЈА СО ЗЛАТНА СВЕЗДА

полковниците: Бодановић Живка Младен, Никаљевић Саве Миливоје;

потполковниците: Глишић Драгутина Велизар, Кухар Јакоба Миран, Станисављевић Миломира Даница;

СО ОРДЕН НА НАРОДНАТА АРМИЈА СО СРЕБРЕНА СВЕЗДА

заставникот I класа Јовановић Тихомира Живојин;

- за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за напредокот на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

потполковникот Миковић Стевана Јован;

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

капетанот I класа Пејић Саве Јован;
заставникот I класа Кузмић Славка Живадин;
граѓанските лица на служба во ЈНА: Николић Миодрага Миломир, Петраковић Јове Душан, Пиљевић Душана Мимчило, Таловић Арифа Хусеин;

- за примерни заслуги и умешност во работата за развивање на постојан полет заради остварување на поставените задачи во единиците со кои раководат, како и за создавање услови за постигањето на исклучително добри успеси во своите единици и установи

СО ОРДЕН ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ СО ЗЛАТНИ МЕЧЕВИ

полковникот Ђорговић Станоја Мирослав;
потполковниците: Дујмовић Фране Данијел, Калугеровић Владимира Видосав, Милосављевић Саве Љубисав, Николић Недељка Драгиша, Сабо Ивана Стјепан, Тренковски Крсте Раде
мајорот Јањић Штепана Милош;

- за заслуги и постигнати успеси во работата од значење за социјалистичката изградба на земјата

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНА СВЕЗДА

капетанот I класа Хладник Антона Антон;

- за залагање и постигнати успеси во работата

СО МЕДАЛ НА ТРУДОТ

граѓанското лице на служба во ЈНА Спасић Ранђел Радомир;

- за примерна работа на развивањето полет за остварување на поставените задачи, како и за покажување ст. решински и воени особени што служат за пример на кр гите

СО МЕДАЛ ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ

капетаните: Филиповић Милана Ђока, Максимови Миливоја Томислав, Марковић Павла Зоран, Механиси Радоја Васил, Николић Борисава Зоран, Петровић Мијука Небојша, Вишњић Илије Раденко, Врачарић Богољуб Драган, Радичевић Никола Миодраг;

- за заслуги во развивањето и зацврстувањето на мирољубивата соработка и пријателските односи помеѓу Социјалистичка Федеративна Република Југославија и другите држави, како и за особени заслуги во работата кон развивањето на свеста на граѓаните во борбата за независност на земјата

СО ОРДЕН НА ЈУГОСЛОВЕНСКОТО ЗНАМЕ СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

полковниците: Благои Анте Иво, Павловиќ Мирка Бранко;

СО ОРДЕН НА ЈУГОСЛОВЕНСКОТО ЗНАМЕ СО ЗЛАТНА СВЕЗДА НА ГЕРДАН

полковниците: Петровиќ Дагољуба Александар, Вукиќ Стеве Данило;
капетанот на босн брод Марковиќ Милорада Љубинко;

- за особени заслуги во создавањето и ширењето на братството и единството помеѓу нашите народи и народности

СО ОРДЕН БРАТСТВО И ЕДИНСТВО СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

воениот службеник II класа Јосимовиќ Миладина Милан;

- за особени заслуги во изградбата и јакнењето на вооружените сили и за особени успеси во раководењето со единиците на вооружените сили на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, во нивното зацврстување и оспособување за одбрана на независноста на Социјалистичка Федеративна Република Југославија

СО ОРДЕН НА НАРОДНАТА АРМИЈА СО ЗЛАТНА СВЕЗДА

полкониците: Цивиќ Драгослава Милутин, Черовиќ Радована Борислав, Ивановски Методија Трајко, Нововиќ Милића Видосав, Поповиќ Марка Славко, Зупанц Алојза Алојзиј;

потполкониците: Јеци Карла Иван, Златковиќ Ђорѓа Стојан;

СО ОРДЕН НА НАРОДНАТА АРМИЈА СО СРЕБРЕНА СВЕЗДА

мајорот Чапалов Ангела Тодор;
поручникот Ѓватовиќ Николе Милан;
заставниците I класа: Атиковиќ Османа Сакиб, Чешновар Јоже Роланд, Ђуроски Наѓе Светозар, Мазии Милана Гаврило, Најлепић Арсе Стеван, Обрадовиќ Милића Драгомир, Петковиќ Спасе Бранко, Сабљић Грге Јозо, Терзић Војислава Радојица, Вашалић Ђуре Владимир, Веѓић Милоша Радољуб;

заставникот Лотиња Душана Мирко;
граѓанското лице на служба во ЈНА Милојевиќ Милоја Драгутин;

- за примерни заслуги и умешност во работата кон развивањето на постојан полет заради остварување на поставените задачи во единиците со кои раководат, како и за создавање на услови за постигање на исклучително добри успеси во своите единици и установи

СО ОРДЕН ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ СО ЗЛАТНИ МЕЧЕВИ

полковникот Бошковиќ Вујадина Будимир;
мајорот Марковиќ Десимира Зоран;
заставникот I класа Бешир Стојана Лазо;

СО ОРДЕН ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ СО СРЕБРЕНИ МЕЧЕВИ

мајорот Кос Пере Раде;
капетаните I класа: Матинковиќ Здравка Славко, Шарчевиќ Николе Раде;
заставникот I класа Трифуновиќ Милана Војислав;
заставниците: Берица Уроша Мирко, Кужет Миле Петар, Рапоња Јосипа Вазмослав;

постарите водници I класа: Попић Лазара Момчило, Шапири Антона Мирко;

СО ОРДЕН ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ СО СРЕБРЕНИ МЕЧЕВИ

граѓанското лице на служба во ЈНА Илић Војислава Драгиша;

- за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за напредокот на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

граѓанските лица на служба во ЈНА: Глишић Драгише Станко, Павловска Блаже Панда;

- за примерна работа кон развивањето полет за остварување на поставените задачи, како и за покажување на старешински и војнички особини што служат за пример на другите

СО МЕДАЛ ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ

капетанот I класа Катица Мехмеда Јусуф;
капетаните: Ковачевиќ Бранка Недељко, Марковиќ Миливоја Радоје, Радулац Богомира Драган;
водниците I класа: Ристовски Петра Звонко, Станисављевиќ Михајла Зоран, Шаренковски Милутина Пављо;
граѓанските лица на служба во ЈНА: Ѓеџа Вуле Душан, Јовановиќ Радослава Зоран, Пауковиќ Драгана Илија, Радоњић Звонимира Миодраг;

- за заслуги во развивањето и зацврстувањето на мирољубивата соработка и пријателските односи помеѓу Социјалистичка Федеративна Република Југославија и други држави, како и за особени заслуги во работата кон развивањето на свеста на граѓаните во борбата за независност на земјата

СО ОРДЕН НА ЈУГОСЛОВЕНСКОТО ЗНАМЕ СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

полкониците: Благојевиќ Љубивоја Коста, Копуновиќ Јосипа Антон, Суботић Владимира Војислав;

СО ОРДЕН НА ЈУГОСЛОВЕНСКОТО ЗНАМЕ СО СРЕБРЕНА СВЕЗДА

воениот службеник IV класа Митровиќ Велимира Миодраг;

- за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за социјалтичката изградба на земјата

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНИ ЗРАЦИ

полконикот Гајић Живадина Будимир;

СО ОРДЕН ЗАСУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНА СВЕЗДА

заставник I класа Прелић Јована Станојло;

- за особени заслуги во создавањето и ширењето на братството и единството помеѓу нашите народи и народности

СО ОРДЕН БРАТСТВО И ЕДИНСТВО СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

полковниците: Цвијановиќ Саве Радивој, Живковиќ Душана Александар;
потполковникот Мандић Новак Душан;
заставникот I класа Мудринић Дмитра Милан;
воениот службеник I класа Каракаш Јосипа Бранко
воениот службеник II класа Добровски Јована Владимир;

- за особени заслуги во изградбата и јакнењето на вооружените сили и за особени успеси во раководењето со единиците на вооружените сили на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, во нивното зацврстување и оспособување за одбрана на независноста на Социјалистичка Федеративна Република Југославија

СО ОРДЕН НА НАРОДНАТА АРМИЈА СО ЗЛАТНА СВЕЗДА

полковниците: Арамбашиќ Глигорија Драгољуб, Мишиќ Милана Душан, Петковиќ Михаил Гаврило, Секулиќ Милоша Максим, Табаковиќ Тодора Душан;
потполковниците: Јововиќ Пунише Благоје, Косиќ Владислава Бранко, Лазовиќ Миладина Слободан, Миловановиќ Милована Нинко, Младеновиќ Радована Сима;
воениот службеник II класа Вукобрат Вељка Лазар;

СО ОРДЕН НА НАРОДНАТА АРМИЈА СО СРЕБРЕНА СВЕЗДА

мајорот Иваниќ Јово Милош;
заставникот I класа Стојиљковиќ Милована Душан;
воениот службеник II класа Комненовиќ Вукоја Миладин;
воените службеници III класа: Хоиќ Стјепана Стјепан, Ковачевски Новице Боривоје;
воените службеници IV класа: Бајец Рудолфа Владимир, Барта Виктор Бранимир, Седлар Вилка Вилко;
граѓанското лице на служба во ЈНА Добросављевиќ Николо Радмило;

- за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за напредокот на земјата.

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

полковникот Јоксимовиќ Илије Секула;
засавникот I класа Смариќ Николо Гаврило;

ОРДЕН НА ТРУДОТ СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

заставниците I класа: Дајесковиќ Петра Никола, Сишиќ Петра Миле;
граѓанското лице на служба во ЈНА: Рашковиќ Ђорѓа Ружица;

- за примерни заслуги и умешност во работата за развивањето на постојан полет заради остварување на поставените задачи во единиците со кои раководат, како и за создавање услови за постигање на исклучително добри успеси во своите единици и установи

СО ОРДЕН ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ СО ЗЛАТНИ МЕЧЕВИ

мајор Анѓелковиќ Радомира Радосав;
воениот службеник II класа Радоњиќ Новице Александар;

СО ОРДЕН ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ СО СРЕБРЕНИ МЕЧЕВИ

граѓанските лица на служба во ЈНА: Миловановиќ Стојана Стана;

- за залагање и постигнати успеси во работата

СО МЕДАЛ НА ТРУДОТ

граѓанското лице на служба во ЈНА: Станковиќ Петра Милева, Кнежевиќ Фране Ксенија, Мијалковиќ Радивоја Благоје;

- за примерна работа кон развивањето полет за остварување на поставените задачи како и за покажување на старешински и војнички особини што служат за пример на другите

СО МЕДАЛ ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ

водникот I класа Стојановиќ Стојана Станоје;
граѓанските лица на служба во ЈНА: Миљковиќ Благоје Живко, Несторовиќ Милоша Петар, Орлиќ Николо Милан, Величковиќ Драгољуба Олга;

- за заслуги во развивањето и зацврстувањето на мирољубивата соработка и пријателските односи помеѓу Социјалистичка Федеративна Република Југославија и другите држави, како и за особени заслуги во работата за развивање на свеста на граѓаните во борбата за независност на земјата

СО ОРДЕН НА ЈУГОСЛОЕНСКОТО ЗНАМЕ СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

полковникот Кесиќ Јована Илија;

- за особени заслуги во создавањето и ширењето на братството и единството помеѓу нашите народи и народности

СО ОРДЕН БРАТСТВО И ЕДИНСТВО СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

полковникот Кнежевиќ Марка Миладин
потполковниците: Димитријевиќ Јована Миомир, Запошкар Франца Јожеф;

- за особени заслуги во изградбата и јакнењето на вооружените сили и за особени успеси во раководењето со единиците на вооружените сили на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, во нивното зацврстување и оспособување за одбрана на независноста на Социјалистичка Федеративна Република Југославија

СО ОРДЕН НА НАРОДНАТА АРМИЈА СО ЗЛАТНА СВЕЗДА

полковниците: Кукиќ Дане Буда Роговиќ Анте Иван, Спасиќ Милоја Владимир
потполковниците: Исаиловиќ Добривоја Мирко, Јаниќ Војислава Момчило, Касум Обрада Душан, Марек Ивана Винко, Тончиќ Слободана Каменко, Жиловиќ Милића Василије;

СО ОРДЕН НА НАРОДНАТА АРМИЈА СО СРЕБРЕНА СВЕЗДА

мајорите: Богатовиќ Боже Милорад, Савиќ Славка Чедо, Славниќ Николо Никола, Тодоровиќ Марка Тодор;
капетаните I класа: Добросављевиќ Стаменка Животије, Миљковиќ Божидара Велибор, Ненадиќ Петра Шпи-ро, Пантелиќ Ѓвозена Милоје, Пејиќ Миодрага Живота, Палатинуш Иштвана Иштван, Ристовиќ Љубодрага Лазар, Родиќ Илије Ђуро;
капетаните: Грујиќ Арсена Јован Пешиќ Љубомира Душан

заставниците I класа: Бесковиќ Миле Милан, Бешиќ Божидара Љубомир, Димитријевиќ Петра Милорад, Драгосавац Милоша Милан, Јевтовиќ Добросав Проко, Матиќ Боривоја Милош, Митриќ Миладина Блажо, Мрко-виќ Александра Владан, Опчит Ђуре Петар, Радмановиќ Светозара Милан, Релиќ Павла Николо, Вујадиновиќ Радојка Срећко;

заставниците: Бариќ Михајла Милош, Џонкиќ Јована Милорад, Куниќ Милоша Милутин;
постаршиот водник I класа Максимовиќ Цвиједиќ Миодраг;

- за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за напредокот на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

потполковникот Чусловиќ Рајка Војимир;
мајорот Михајловиќ Марка Милић;

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

капетанот Вулетиќ Животе Драган;
заставниците: Драмиќ Манојла Младомир, Љубиќ Лазара Мирко;
граѓанските лица на служба во ЈНА: Билаговиќ Милана, Хрушка Владимира Милан, Завишиќ Радомира Љана;

- за примерни заслуги и умешност во работата за развивањето на постојан полет заради остварување на поставените задачи во единиците со кои раководат, како и за создавање услови за постигање на исклучително добри успеси во своите единици и установи

СО ОРДЕН ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ СО ЗЛАТНИ МЕЧЕВИ

полковникот Шаренац Драге Лазар;
потполковниците: Апостоливиќ Ђуре Мирољубиќ Гашиќ Ивана Петар, Мајсторовиќ Драгољуба Томисла

Миловановић Станимира Милорад, Павловић Маринка
Бока, Петровић Владимира Стојимир, Поповић Марије
Бранко, Радошевић Радомира Јовица, Радуловић Михајла
Мирко, Сукнајић Душана Никола, Тањевић Јеврема Бош-
ко, Вранеш Радисава Вукоман;

мајорите: Чавило Мирка Драго, Кнежић Крстана Че-
до, Пауновић Јовице Радиша, Стокић Мирослава Злати-
бор;

заставниците I класа: Капуран Милоша Новак, Мит-
ровић Обрена Милан;

СО ОРДЕН ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ СО СРЕБРЕНИ МЕ- ЧЕВИ

капетаниот I класа Зејак Милорада Обрад;
капетанот Целебичић Тодора Богољуб
заставниците: Јовановић Милана Чедомир, Симоно-
вић Крсте Слободан, Тодоровић Николе Драгоје;
постарите водници I класа: Дабић Савана Никола,
Хаџасија Драгутина Славко, Пајчин Николе Милош, Шу-
левић Душана Момчило;

постариот водник Ерак Стојкка Комљен;
граѓанските лица на служба во ЈНА: Анђелић Савић
Момир, Ковачевић Милојка Тихомир, Вучковић Миомир;

- за заслуги и постигнати успеси во работата од зна-
чењето за социјалситичката изградба на земјата

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНА СВЕЗДА

капетаните I класа: Ђурета Драгутина Иван, Мутић
Миле Славко, Пајић Животе Миодраг, Станковић Станка
Ратомир;

заставниците I класа: Лукић Петра Драго, Јовановић
Животе Велибор, Радић Петра Лука, Вуковић Николе
Славко;

- за залагање и постигнати успеси во работата

СО МЕДАЛ НА ТРУДОТ

граѓанските лица на служба во ЈНА: Стојковић Ми-
лована Слободан, Вулевић Миле Љубица;

- за примерна работа кон развивањето полет за ос-
тварување на поставените задачи, као и за покажување на
старешински и војнички особени што служат за пример на
другите

СО МЕДАЛ ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ

капетаните: Бабић Радомира Владислав, Цекић Бор-
ка Зоран, Црљеница Боже Ђуро, Ѓјонески Крсте Ванчо, Је-
ловац Милорада Предраг, Јурић Ивана Мато, Милосав-
љевић Богољуба Милета, Новак Мартина Мартин, Вукоб-
радовић Стевана Радивој;

поручниците: Квартуч Јово Марко, Мирошљевић
Стојана Мирко, Ракић Николе Ивица;

постариот водник I класа Филиповић Љубивоја Радо-
ван;

постариот водник Метикош Мирка Петар;
водниците I класа: Ахметовић Ѓјуба Мухамед, Маг-
лић Ивана Милан, Микулић Ранка Ранко, Милосављевић
Вере Крцун, Стојадиновић Тихослава Славиша, Стојчев
Николе Зоран, Шикања Душана Рајко, Тодоровић Драго-
љуба Миладин;

Граѓанските лица на служба во ЈНА: Богданов Радн-
воја Велимир, Богдановић Стеве Никола.

Бр. 130

22 декември 1984 година

Белград

Претседател
на Претседателството на
СФРЈ,
Веселин Гурановиќ с. р.

СОДРЖИНА:

Страна

240. Уредба за измени и дополненија на Уредбата за организацијата и работата на единствениот девизен пазар — — — — —	477
241. Уредба за Сервисот за давање услуги за потре- бите на репрезентацијата на сојузните органи — — — — —	481
242. Уредба за дополнење на Уредбата за условите под кои може да се набавува опрема и потро- шувачки материјал од увоз за потребите на со- јузните органи — — — — —	482
243. Одлука за начинот на утврдување на средства- та на сопственото учество на корисниците на општествени средства за финансирање на ил- вестиции — — — — —	482
244. Правилник за спроведување на одредбите на чл. 213, 214 и 215 од Законот за основите на банкарскиот и кредитниот систем — — — — —	488
245. Правилник за спроведување на одредбите од член 27 став 1 точ. 5) и 6) и член 29 ст. 2 и 4 од Законот за основите на банкарскиот и кредит- ниот систем — — — — —	490
246. Правилник за техничките нормативи за фасад- ни лифтови на електричен погон — — — — —	490
247. Правилник за техничките нормативи за скели- ња на електричен погон — — — — —	501
248. Правилник за метролошките услови за секун- дарни еталони на електричен напон — — — — —	508
249. Правилник за метролошките услови за еталон- -уреди за преглед на показните уреди на спра- вите за мерење на течни горива — — — — —	509
250. Правилник за метролошките услови за мерила на маса-ваги за градежни цели — — — — —	510
251. Наредба за задолжително атестирање на склопките за направи — — — — —	513
252. Одлука за измени и дополненија на Одлуката за условите под кои наплата во работењето со странство може да се изврши во ефективни странски пари — — — — —	515
253. Одлука за измени на Одлуката за начинот и роковите за испраќање, полагање и пренос на девизи на сметките на Народната банка на Ју- гославија, остварени со откуп на ефективни странски пари, чекови, кредитни писма и про- дажба на бензински бонови — — — — —	516
254. Одлука за измена и дополнење на Одлуката за условите за давање одобрение на организација на здружен труд и на друго општествено прав- но лице да држат девизи во странство — — — — —	516
255. Одлука за минималните општи услови на кре- дитната способност на банките и другите фи- нансиски организации — — — — —	517
256. Одлука за условите под кои се формира посеб- ната резерва на ликвидноста на банките и за минималниот износ на таа резерва — — — — —	517

	Страна		Страна
257. Одлука за престанување на важењето на Одлуката за утврдување на поблиските услови кога банка се смета како неликвидна и за мерките спрема неликвидна банка — — — — —	516	262. Листи на кандидати за избор на делегати во Сојузниот собор на Собранието на Социјалистичка Федеративна Република Југославија — —	520
258. Одлука за измена на Одлуката за купување на определени хартии од вредност од страна на Народната банка на Југославија — — — — —	518	263. Решение за спроведување на статистичкото истражување „Годишен извештај за инвалидите на трудот со преостаната работна способност, опасности од настанување на инвалидност и измени на работната способност“ (Образец ОС-8) — — — — —	524
259. Одлука за измени на Одлуката за издавање благајнички записи на Народната банка на Југославија — — — — —	518	264. Упатство за доставување известување за цените до Сојузниот завод за цени заради следење	531
260. Одлука за усогласување на обемот и динамиката на порастот на нето домашната актива и на динарските пласмани на банките во периодот од 1 април до 30 јуни 1986 година — — — — —	518	Исправка на Одлуката за статутите на ордените и медалите на Социјалистичка Федеративна Република Југославија — — — — —	534
261. Одлука за именување секретар на Сојузниот општествен совет за меѓународни односи — —	520	Укази — — — — —	534
		Одликувања — — — — —	534